

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Membre de
F.U.C.I.F.

Difusió
controlada
per O.J.D.

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar
Impressió:
Barcelonesa de
Publicacions S.A.
Dipòsit legal: 14387

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

**"Déu no ha vingut a
suprimir el
sofriment, tampoc
ha vingut a
explicar-lo: ha vingut
a omplir-lo de la
seva presència."**

Paul Claudel

Any III - N.º 121

Setmana del 17 al 24 de gener del 1982

40 Ptes.

Dos arquebisbes americans, contra la cursa nuclear:

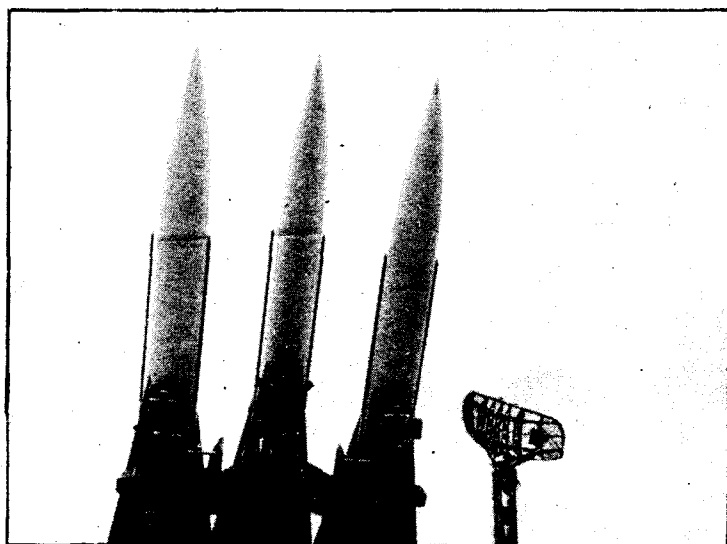
"La gent demana justícia, no una falsa seguretat"

Washington.— Els arquebisbes de Denver i San Francisco i els Oblats de Maria Immaculada dels Estats Units s'han aplegat a d'altres dirigents religiosos per a condemnar la cursa d'armaments nuclears.

"Aquesta bogeria nuclear esgota preciosos recursos i envolta la nostra societat en un manteniment sens fi d'un fals equilibri del terror", escriu monsenyor Casey, arquebisbe de Denver en una pastoral de Nadal.

"La gent del nostre món —escriu monsenyor Casey— clama per aliments i atencions sanitàries, no els sistemes sofisticats i cars d'armes; demana justícia, no una falsa "seguretat", basada en l'amenaça de violència internacional; demana la pau, no els incabables desplegaments de instabilitat diplomàtica."

I considera que les protestes massives antinuclears d'aquests

mesos han marcat un "punt de gir històric en l'opinió mundial".

Monsenyó Quinn, arquebisbe de San Francisco, que el mes

d'octubre va publicar una pastoral condemnant les armes nuclears i la cursa d'armaments com a "essencialment nocives", ha ini-

ciat una campanya de signatures a favor d'aquesta condemna i ha demanat als cristians, amb motiu del Nadal, que preguin "perquè poguem arribar a ésser una nova humanitat en un món nou de justícia i de pau."

Per la seva part, els dirigents de les cinc províncies americanes dels Oblats de Maria Immaculada han donat llur "total i absolut suport a l'informe del comitè "ad hoc" de Guerra i Pau de la Conferència Nacional de Bisbes Catòlics dels Estats Units".

"Ens unim a vosaltres —diu la resolució dels Oblats— en declarar la immoralitat de la guerra nuclear i en condemnar la continuació de la construcció d'armaments amb l'amenaça d'emprar armes nuclears. Donem especial suport a la necessitat que tenim, com a esglésies, de desenvolupar contínuament, experimentar i articular una teologia positiva de pau."

Tres cooperatives

A Huelva, fets, no pas paraules, contra l'atur

Huelva.— La comissió de lluita contra l'atur de Caritas Diocesana de Huelva, en iniciar la seva campanya d'enguany, ha fet públiques les realitzacions aconseguides al llarg de l'any que acaba de finalitzar. Hi destaca la seva acció a favor de la creació de cooperatives que apleguen treballadors en atur.

Les cooperatives creades amb l'ajut de Caritas Diocesana han estat les següents:

—Cooperativa de fusteria metàl·lica a Punta Umbria, per a 7 treballadors. A part de l'ajut jurídic i tècnic, Caritas li ha avançat 1.000.010 pessetes.

—Cooperatives d'agricultors i de mariscadors de Isla Canela per a 15 i 12 treballadors, respectivament, als quals ha ajudat amb 600.000 pessetes a fons perdut i altres 600.000 pessetes en préstec.

—Cooperativa de marroquineria a Manzanilla, actualment en període de constitució.

En la propassada campanya de lluita contra l'atur, Caritas Diocesana de Huelva va recaptar, per diversos conceptes, 2.834.925 pessetes que han estat emprades en ajuts al cooperativisme i en subsidis directes a famílies en atur.

Afinant

L'Església a Polònia

L'actuació de l'Església polonesa en aquests moments anginosos per aquella nació pot semblar estranya i fora de lloc a més d'un. Sobretot per les nostres latituds on ara no s'estila que l'Església tingui un paper preponderant en els afers públics. Tanmateix, als catalans no ens hauria de costar gaire comprendre una nació que s'arrecera en la seva fe, i en l'estructura social que l'encarna, quan se sent agredida i en perill de destrucció col·lectiva. La història recent de la nostra terra ha palesat com l'Església —ni que ara sovint no se li agraeixi— ha estat al costat del poble donant aixopluc als qui lluitaven en bona llei, en nom dels drets humans i sense violència, per salvar l'ànima —llengua i llibertats— de la comunitat nacional.

Cert que l'ideal "occidental" de convivència entre l'Església i l'Estat és un altre... La universalitat de l'Església es manifesta precisament en què, a l'hora d'actuar, no es pregunta per on passa la línia divisòria establerta a Itàlia.

Joan E. Jarque i Jutglar

Montserrat Albó, una vida al servei de l'Església

El dissabte 9 de gener a la matinada, morí, després de llarga i penosa malaltia, Montserrat Albó i Corrons. La seva mort ha colpit moltes persones pel buit que deixa en tots els llocs on ha desplegat la seva activitat i s'havia fet present.

Des de jove va dedicar la seva vida al servei de l'Església, primer en l'Acció Catòlica, treballant a la Delegació de Menors i després integrant-se a les Auxiliars Seglars Diocesanes, associació seglar orientada pel sacerdot barceloní Manuel Bonet i dedicada al servei de l'Església de Barcelona.

Treballà a les parròquies de sant Jaume de Badalona i Sant Sebastià de Verdun en els temps difícils dels seus inicis i, més tard, a "Agermanament", va desplegar el seu esperit ample que abraçava tot el món per mitjà de les relacions amb els pobles del tercer món, tasca que en l'actualitat continuava en la Delegació de Missions de l'Arquebisbat.

També cal destacar, en els últims anys, la seva dedicació a

l'ensenyament de la llengua catalana als no catalanoparlants, a la Universitat i a l'Escola Freire de Verdun.

En tots els llocs on ha exercit algun servei ha deixat sentir el seu esperit entusiasta i optimista que encomanava a tots els que tractava. Una vida plena d'esperança i amor als germans il·luminada per la joia, és el llegat que ens deixa.

Al Bisbat de Girona

Esperit democràtic en la composició del Consell de Pastoral

Girona.— El bisbe de Girona, monsenyor Jaume Camprodon ha aprovat definitivament la composició del Consell Diocesà de Pastoral, que és el primer que es constitueix d'acord amb el Concili Vaticà II. Tots els membres —preveres, religiosos i laics— han estat elegits en votacions democràtiques, exceptuant un representant de cada estament, que ha estat designat directament pel prelat.

Així, doncs, la composició del Consell és la següent:

a) **Preveres:** Emili Montal (Olot), representant de les parròquies grans; Martí Alabau (Flaçà) de les parròquies petites; Josep Iglesias pels consiliaris diocesans; i Pere Carreras pels vicaris; b) **Religiosos:** Josep Bonaventura (Claretia-Girona), pels de ministeris pastorals; Josep Padró (La Salle-Girona) y Rosa Roig (Carmelita-La Cellerà) pels d'ensenyament; Maria Teresa Labayen (Filla de la Caritat-Girona) per l'àmbit social; Magdalena Antonijuan (Carmelita-Olot) per l'àmbit sanitari; c) **Laics:** Maria Bastons (Mercadal) per la zona de Girona; Josep M.ª Soler (Palafugell) per la zona de l'Empordà; Angel Gil (Calella) per la zona de la Costa; Josep Casadellà (Santa Coloma de Farners) per la zona de l'Interior; Baldomer Busquets (Girona) i Dolors Puigdevall (Fornells) pel consell de Laics; Albert Quintana (Girona) per l'equip de Joves; Maria Antonia March (Castelló d'Empúries) per l'àmbit rural; i Sixte Ruiz (Arenys de Mar) pel Consell de zona de la Costa.

A més a més, formen part del Consell Diocesà de Pastoral els dos Vicaris Generals, mossèn Joan Busquets i mossèn Xavier Xutglà. El Secretari serà mossèn Esteve Andreu que ja ho és de la Vicaria de Pastoral.

POSTRES DANONE

Tres deliciosos suggerències Danone pel seu postre d'avui.

Danone l'ofereix fins a sis postres deliciosos, alimenticis, frescos i naturals perquè pugui escollir i variar cada dia.

Avui, per exemple, li sugereix les Crems casolanes, tant naturals, el Flam d'ou, de llet i ous frescos, un gran aliment, i la Crema de xocolata amb nata, pur xocolata cremós i nata fresca. Avui, un DANONE
Quin prefereix?

Aliments frescos i naturals

La Terra Alta i la Ribera de l'Ebre

Dues zones vinícoles singulars

Com popularment es diu, el bon vi fa bo el camí. Resulta un descans per l'ànima i un alleujament pel cos, trobar un vi pel camí, no solament per a que tregui la set, sinó també per a estímul del caminant.

El vi, en terra vinícola, és símbol de bona acollida; la gent senzilla ofereix el que té més a mà, i ho fa amb tan afectuosa sinceritat, com esforços ha calgut el vi ofert.

Aquest potser, serà el secret de la ben guanyada fama d'hospitalària que gaudeix la gent d'aquest singular racó de Catalunya que és la Terra Alta, i les seves comarques termeneres, com són la Ribera d'Ebre i més enllà, el Priorat, terres vinícoles gràcies als grans esforços dels cultivadors i bodeguers.

Encara que termeneres, són comarques molt diferents entre si, generalment poc conegudes pel gran públic, que no solament les desconeix físicament, sinó que molts parlen dels seus vins només d'oides. Gandesa, el Priorat, Mora, Falset, sonen molt en el món del vi, especialment en el petit món del vi català; però malgrat això, segueixen essent grans desconeguts, i allò que es desconeix no s'estima.

De les zones esmentades, mereixerien una més gran difusió els vins de la Terra Alta y de la Ribera de l'Ebre, molt diferents entre si, com físicament ho són les dues comarques. Els de la Terra Alta són vigorosos i delicats al mateix temps, especialment els blancs, florals, de transparència d'or pàl·lid, com a resultat d'una sapient intervenció de fruits garnatxa i macabeu.

Els negres, mercès a una varietat de raïm de la zona que es coneix com a garnatxa peluda, que s'uneix al carinyena, aconsegueixen unes propietats singulars. Una acurada elaboració i molta d'atenció a la vinya donen com a resultat uns vins que envelleixen amb personalitat, però especialment a aquesta comarca de la Terra Alta es produeixen grans vins generosos, amb solera, cremosos o secs, conseqüència d'una acurada selecció del millor de cada collita.

A la Ribera d'Ebre, si bé geogràficament molt propera a la Terra Alta, la diferència d'alçada i la humitat de la zona regada per l'Ebre, té un particular microclima que proporciona uns cultius peculiars. Són

diferents també les varietats de vinya, que si bé el carinyena existeix, els "coupages" ja no es fan amb la varietat de garnatxa de la Terra Alta, sinó amb "ull de llebre", almenys per als negres, perquè en el rosat la garnatxa hi té cabuda.

Per als es fan servir generalment dues varietats molt freqüents al Penedès, però que a la Ribera han modificat les seves característiques, com són el perellada i el macabeu; hi ha a més una altra varietat de raïm conegut per "trobat", que contribueix a conferir personalitat als vins d'aquesta zona.

En aquestes circumstàncies, una acurada elaboració i la selecció dels raïms, contribueix a que uns bons vins esdevinguin excepcionals. I "Pedro Rovira", amb una acreditada història a la comarca, ha vingut esforçant-se per aconseguir l'elaboració de, sens dubte, alguns dels millors vins de Catalunya.

Mercès a una pacient tasca, avui existeix un vi com el Blanc de Belart, de llàgrima, sec, afruitat i aromàtic, que és un dels més significatius de la Terra Alta; com el vi Vinya d'Irto, vi de "yema" que no porta most premsat, de raïms escollits, que han tingut bona insulació, i que envelleix ben embotellat, ja que té tendència a fustejar. Ha esdevingut un vi negre totalment diferent als que tradicionalment ha ofert la comarca, perquè si els tradicionals no amaguen els seus desequilibrats vigor, aquest té una gran finor, i la seva força, que existeix, contribueix a l'harmonia.

La Terra Alta i la Ribera d'Ebre són comarques amb personalitat pròpia, malgrat que ni són riques ni han estat gaire recordades per l'Administració. I com el vi és un organisme viu creat, acurat i criat per l'home, aquest li transfereix també una personalitat que li és pròpia i el singularitza, allunyant-lo de la temptació de la uniformitat. És un vi de gran classe i que fa un bon paper a les taules exigents, i fins i tot, algunes vegades, és insubstituïble per acompanyar els records dolços casolans que es fan amorosament a les terres riberenques de l'Ebre quan aquest entra a Catalunya.

PEDRO ROVIRA

GRUP ESCUOLA S.L.
2 any del 1984 Barcelona Tel. 217 60 15
Salvador Dali Pintor Mexicano
Avui, inauguració a les 7 tarda
GOMEZ SAUCEDO
PINTOR MEXICANO
Sala 2
SALVADOR DALI

EXERCICIS ESPIRITUALS PER A RELIGIOSES

A la Casa "Pare Claret" de Vic, les següents tandes per a 1982: Juny 6-12: P. Nicolás Caballero, Claretà ("Integració mental i iniciació a l'oració"); Juliol 1-10: P. Ruperto García, Dominic; Juliol 21-30: P. Leopoldo Francés, Jesuïta; Agost 15-24: P. Ramon Setó, Claretà; Octubre 24-31: P. Lluís Turón, Claretà. Les tres primeres en castellà. Inscripcions: Rambla Sant Domènec, 5, Vic. Telèfon: 685 05 44

CASA PERELLÓ
FUNDADA L'ANY 1915
ESPECIALITATS
ALIMENTÀRIES I
DIETÈTIQUES

CASA TORRES
Teixits novetat senyora
REBAIXES
Passeig de Gràcia, 118

La lliçó polonesa

Cal que la lliçó de cristianisme en la vida política que està donant el poble polonès no passi desapercebuda. Davant el "pronunciamento" militar aquella nació que no s'avergonyeix de les seves arrels cristianes, ha escollit el camí de la no-violència, ha refusat la trampa de la insurrecció vers la qual l'empenyia el poder per a facilitar-li l'aniquilament de "Solidarnosc". Ara, el govern es veu obligat a seguir el camí tortuós i immoral de la coacció del "xantatge". És un moment fosc de la història d'Europa el que ens toca viure. La resistència dels treballadors, i amb ells de tota la nació polonesa, sembla vençuda. Un a un es van apagant els focs de la resistència: Katowice, Huta Warsawa, Danzic, Silèsia...

El règim, mentrestant, ha iniciat els processos contra els sindicalistes empresonats. Wa-

lesa que hom intenta desprestigiar, està privat de llibertat i isolat. A l'Occident després d'una commoció passatgera, de mica en mica es vol anar imposant la veu del "seny" —llegeixi's de la defensa a qualsevol preu del nostre benestar... i dels nostres crèdits amenaçats—. I no manca el ciutadà pel qual les vagues sempre són de mal auguri.

Però la lluita veritable sols ha començat. La resistència no violenta —cristiana al capdavant— dels polonesos, els estrategues ho saben prou bé, no es pot combatre amb tancs. Però pot impedir, als generals, de governar perquè és sostinguda per tot el poble. No és possible de governar un gran país, i encara menys de posar en joc totes les energies necessàries per fer-lo sortir de la crisi provocada per la incompetència de la burocràcia

comunista, davant la resistència massiva de tota una nació.

Jaruzelski sap molt bé que si vol trobar un obrer que compleixi amb el seu deure, un dirigent industrial competent, un administrador honest, l'haurà de cercar entre els seus adversaris que no són homes que es deixin manipular ni intimidar gaire. Després d'haver demostrat la seva habilitat en fer maniobrar les tropes, ara haurà de pactar per poder governar. El resultat d'aquests pactes, en els quals una part molt important pertoca a l'Església, depèn, en gran part, del suport que en els pròxims mesos, decisius, l'opinió pública i els governs occidentals sabran donar als qui, a Polònia, lluiten pels drets humans i per les llibertats.

El lector escriu

La culpa no és del poble sinó dels governants

He llegit una missiva al vostre setmanari —27-XII-81— on un tal Agustí Pedret es queixa de la supressió de certes festes religioses a Catalunya, com és ara, el Corpus, la Puríssima Concepció, la Verge de Montserrat, etc., i ell diu que d'això en "tenim la culpa tots".

Jo crec que la culpa no és nostra, no és del poble. Hi ha molta gent al país que desitjaria el restabliment de les susdites festes; més encara, creiem que mai no es deurién d'haver abolit. Però hi ha certs individus, alguns d'ells en els llocs del govern, que sembla que els agrada d'ofendre els sentiments més íntims del poble, i actuen abusant d'allò que ells diuen "llibertat". Una llibertat no pas catalana, sinó ben dirigida per governants que escolten i segueixen al peu de la lletra directrius que escolten i segueixen al peu de la lletra directrius de governs llunyans... Ara bé, aquests governants nostres no conceben que altres homes, disposant de la seva llibertat, puguin dedicar unes hores a anar a missa un dia que ells consideren, en el seu interior, molt memorable.

Què podem fer tots els que ens sentim ofesos? Fer manifestacions pels carrers? No. Millor serà tenir-ho molt en compte a l'hora de votar. No caure en l'error de votar segons a qui./ A.M.P.

El Déu dins la caverna

Cada any per aquest temps no deixo de rellegir el capítol així titulat de l'Home Perdurable, de Chesterton, en la magnífica versió de Marià Manent.

Pocs escrits tan densos i tan ben travats sobre el Nadal. Qui el tingui, que el llegeixi, que el saboregi, que se'n penetri. Permeteu-me copiar-ne alguns fragments:

● La segona meitat de la història humana, que fou com una nova creació del món, també comença en una caverna. També Déu era un Home de les Cavernes, i també havia traçat estranyes formes de criatures, curiosament acolorides, damunt la paret del món: però les figures que Ell féu s'eren animades amb vida.

● Tot infant catòlic ha après de les imatges aquesta increïble combinació d'idees, l'associació de dues idees que la majoria dels homes han de considerar allunyades l'una de l'altra: la idea d'un infant i la idea d'una força ignota que aguanta les estrelles. Les dues idees no són naturalment o necessàriament combinades. I aquesta combinació d'idees ha alterat la natura humana. Existeix realment una diferència entre l'home que la coneix i l'home que no la coneix. L'omnipotència i la impotència, o la divinitat i la infantesa fan tan clarament una mena d'epigrama que ni un milió de repeticions no el poden convertir en una banalitat.

● Déu, que no havia estat mirat sinó com una circumferència, llavors era vist com un centre. I un centre és infinitament petit. La fe esdevé en molts aspectes una religió de coses xiques.

Crist no era nat solament al nivell del món, sino àdhuc més avall que el món. Només en això ja hi ha l'aire d'una revolució, com d'un món capgirat.

● Tres coses distintes i generalment contrastades que, no obstant, són una sola cosa creen la idea cristiana i catòlica i totes elles ja eren cristallitzades en la història de Nadal.

La primera és l'instint humà d'un cel que sigui tan literal i gairebé tan local com una llar: la idea que un indret determinat ha d'ésser el temple del déu o la residència dels benaurats; que el país de les fades és un país; o que el retorn de l'esperit ha d'ésser la resurrecció de la carn.

El segon element és una filosofia més ampla que les altres. Veu la vida amb milers d'ulls que pertanyen a milers de menes diferents de gent. Té quelcom a dir per a tots els estats de l'home, troba feina per als homes de tota mena, comprèn secrets de psicologia, s'adona de les pregoneses del mal, es comporta amb tacte sobre els casos difícils, tot plegat amb una multiplicitat i subtileza que va molt més enllà de les àrides i frèvols banalitats de la filosofia moral més antiga o més moderna.

I el tercer punt és aquest: que, mentre és una cosa prou local per

servir la poesia i més ampla que qualsevol filosofia, és també un repte i una lluita. Mentre s'eixampla deliberadament per abraçar tots els aspectes de la veritat, encara està obstinadament formada en ordre de batalla per combatre cada mena d'error. Obté l'home que cal per combatre'l, obté l'arma que cal pel combat, eixampla el seu coneixement de les coses per les quals hom lluita a favor o en contra, amb totes les arts de la simpatia; però no oblida mai que està lluitant.

Aquesta és la trinitat de les veritats simbolitzades ací pels tres tipus de l'antiga història de Nadal: els pastors i els reis i l'altre rei que féu la guerra als infants.

● És com si hom hagués trobat una cambra interior al bell cor de la pròpia casa, sense haver-la sospitat mai: i com si a dins hi hagués vist brillar una claror.

Es tot allò que hi ha habitualment en nosaltres, sinó que una breu tendresa ho transforma i ho fa eternal.

Es la conversa trencada i la paraula perduda que esdevenen positives i intactament suspeses..., mentre els Reis estranys s'esvaeixen en un país llunyà i a les muntanyes ja no se senten les petjades dels pastors i només romanen la nit i la caverna, com un dens embolcall, damunt quelcom més humà que la mateixa humanitat.

Jordi Galí

PETITS ANUNCIS

**ENSENYAMENT
TALL I CONFECCIÓ**
Preu: 1.000 Pessetes
Telèfon: 330 44 64

Es ven estufa a
gas ciutat. **Escriure
o trucar a C.C.**

**VENDA DE XALETs I APAR-
TAMENTS** en els millors in-
drets de L'Escalà (Costa Brava).
Preus interessants. **FINQUES
GUANTER (A.P.I.)** Avinguda
Ave Maria, 7. Tel. (972) 77 02 72

Apartado de Correos 35

PROFESSORA D'EGB
de 23 anys, especialitat Cièn-
cies i títol de català, per 1.
etapa, de "Blanquerna". S'ofe-
reix a escoles confessionals
catòliques.
Tel. 213 03 39

**PARTICULAR DISPOSSA
HABITACIONS SOLS A
DORMIR PER SENYORS
AMBIENT INTEL·LECTUAL**
RESIDENCIA RIBA
c/ Torrent de les Flors, n.º 111
Tel.: 213 21 44 - BARCELONA

Es ven màquina
Reproducció de
plànols. **Escriure o
trucar a C.C.**

Venc acció de l'Hospital
General de Catalunya,
amb un 20% de dte.

Truqueu a **Joan Ricart Potau**
Tel.: 247 1480 de 15 a 22 hores

Es lloga una habitació amb
dret a cuina
Persona d'edat mitjana
i seriosa
Interessats trucar a C.C.
Tel. 215 37 50.

**M'OFEREIXO PER A
CONSERGE O PORTER**

Edat 46 anys

Trucar Tel.: 388 51 81
de 7 a 10 hores

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

LEONARDO BOFF

L'AVEMARIA

Editorial Claret

L'AVEMARIA

Leonardo Boff
EL BRI n.º 12

El lector podrà meditar amb
goig i profit el misteri de Maria
a partir de la pregària de l'Ave-
maria i de la glossa que li oferim
aquí. Editorial Claret, per la
seva part, compleix la seva tas-
ca tot atenint-se al mateix ve-
redicte de la Tradició en la qual
conflueixen el sentit de la pre-
gària del poble, el bon treball
dels teòlegs i l'autoritat del
Magisteri eclesial.

**IMMEDIATA APARICIÓ
LLIBRE D'AMIC E AMAT;**
Ramon Llull. ELS DAUS n.º 52

Editorial Claret

COMPTES

Comptabilitat mecanitzada "Amb o sense comptable". Per
a petites empreses des de 2.000 ptes. al mes. Gestions
administratives sense despeses de programació.

Sant Elies, 31-A-5. Tel. 209 07 17.

El lector escriu

Al bon amic senyor Busquets Molas

Llegeixo sempre amb gust
les anècdotes del col·labora-
dor de Catalunya Cristiana.
Esteve Busquets i Molas. Ser
col·leccionista d'alguna cosa
ho trobo admirable i molt més
quan és de temes instructius i
interessants de la nostra terra
amb els quals hom pot enri-
quir els altres amb els seus
coneixements.

Avui, però, volia parlar del
tema dels músics, aparegut a
"Costums i tradicions" del n.º
114 de C.C. titulat "El sacri-
ficat ofici de músic".

Són molt divertides les his-
tòries de músics que s'hi con-
ten i que eren certes, desgra-
ciadament per ells. L'única
cosa que m'ha sorprès d'a-
quest article és la cloenda, de
collita pròpia de l'autor. Diu
així: "D'històries de músics
se'n podrien narrar moltes.
Com de llur problemàtica,
agregada modernament per

moltes raons. Només s'expli-
ca llur supervivència, per una
irresistible afeció a la músi-
ca".

Suposo que el senyor Bus-
quets i Molas no deu conèixer
gaire el món de la música; i per
això, voldria aclarir quina és
la situació dels músics en el
moment actual.

El músic existirà sempre
perquè la música és un art
vocacional i no pot extingir-se
si no desapareix l'home.
Quant a la seva problemàtica,
ara ha millorat moltíssim en
lloc d'agreuja-se. El que es
dedica a la música clàssica,
tant si és concertista com si
toca en conjunt, és ben remun-
erat i considerat. El que fa
música moderna amb orques-
tines, cantants de moda i en-
registraments, no canviaria el
seu sou pel de qualsevol em-
pleat de banca o altre ofici
amb sou segur (si és que ara
n'hi ha algun de segur). I el
que es dedica només a ense-

nyar, no cal que pateixi: estem
en una època, des de fa alguns
anys, que el gust per aprendre
música va en augment; per
sort, perquè vol dir que la
cultura puja.

Amb aquesta panoràmica
es pot comprendre que els músics
que ara toquen a les festes
majors també s'ho passen
molt bé. Són rebuts a cos de
rei, hi arriben ben descansats
amb els seus propis cotxes i
són considerats com a grans
personalitats. I del que cobren
no en parlem.

Conclusió: Avui dia és molt
més rentable ser músic que
advocat. Hi ha molts estu-
dians de dret o enginyers que
en acabar la carrera s'han de
col·locar en un despatx perquè
no troben feina de la seva. Al
músic li és molt més fàcil de
trobar-ne. I si és bo i pot dedi-
car-se a donar concerts té, a
més a més, la compensació
que dona el comunicar als
altres l'art que ell sent. /A.
Turullols.

24 de gener del 1982

III VIATGE CULTURAL a VILASSAR DE DALT

per visitar-hi el CAU DEL CARGOL, col·lecció privada que
conté mol·luscs d'unes divuit mil espècies. Es tracta, doncs,
d'una de les més importants col·leccions mundials.

Seguirem després fins a

ARGENTONA

on podrem veure el MUSEU DEL CANTI instal·lat en un edi-
fici del segle XV. Reuneix unes mil quatre-cents peces la
major part de les quals corresponen al període comprès en-
tre els segles XVII al XX.

A l'Hostal Solé, d'Argentona mateix, ens serviran el dinar.

A l'hora de les postres i el cafè farem un sorteig de
sis llibres entre els assistents.

Acabarem la jornada amb una visita a
l'església parroquial de Santa Maria, de

MATARÓ

per contemplar un notable conjunt de pintures de Viladomat,
el pintor més destacat de la Catalunya de la seva època (se-
gles XVII-XVIII). La major part de la seva producció s'ha per-
dut a conseqüència de guerres i revoltes, però Mataró en
conserva un conjunt important de gran interès.

Preu del viatge: **1.300 pessetes**

Places limitades. Afanyeu-vos a fer la vostra inscripció.

CATALUNYA

Els comerciants barcelonins contra els impostos municipals

Els empresaris de Barcelona han declarat obertament la guerra al Projecte d'Ordenances Fiscals per al 1982 que propugna l'Ajuntament, segons una nota-manifest feta pública conjuntament per 56 entitats.

En el seu escrit, els empresaris de la indústria, el comerç i els serveis es dirigeixen a l'alcalde Narcís Serra, com a màxim responsable de la gestió municipal i a la opinió pública, per a enumerar diversos punts. El primer d'ells afirma que la pressió fiscal de Barcelona ha estat la més elevada d'Espanya.

Descobreixen una cova de gran longitud a Tortosa

A la Mola del Catí, dins del terme municipal de Tortosa ha estat descoberta la cova de més gran longitud de totes les que hi ha a les comarques tarragonines. Segons que han informat els membres de l'equip d'espeleòlegs que l'estan investigant, han recorregut ja més d'un quilòmetre de longitud i de moment, no han arribat al final.

Aquesta cova està constituïda pel que els experts denominen "tub de pressió" i per ella hi circula molta aigua. Això fa difícil l'exploració ja que durant el trajecte es troben "sifons" que han de buidar-se d'aigua abans de poder avançar.

El descobriment, investigació i topografia de la cova està essent realitzada pel grup Sire.

La Mola del Catí es troba als contraforts dels ports de Tortosa-Beseit.

Un cinc per cent dels conductors beu de més

Uns 10.632 conductors han estat sotmesos a la prova, durant els cinc caps de setmana compresos entre els dies 13 de novembre i 13 de desembre.

Els resultats han estat els següents: La Guàrdia Civil de Tràfic ha realitzat 7.493 proves, de les quals 175 descobriren excés d'alcohol en el conductor. Les Polícies Municipals en realitzaren 3.193, de les quals 124 foren positives.

Les carreteres amb major nombre de proves positives foren la N-152 (Granollers) amb 40 casos i l'autopista A-17 (Mollet) amb 33. Les segueix la C-246 (Castelldefels) amb 28.

A les ciutats, Barcelona amb 66, Hospitalet amb 28 i Santa Coloma amb 18 casos positius respectivament, destaquen entre les altres.

Dinou conductors donaren taxa superior a 2'6, totalment incapacitats per conduir l'automòbil.

Projecte per a restaurar el casc antic de Calaf

El departament de Política Territorial de la Generalitat a través de la Direcció General d'Arquitectura i Habitatge, ha emprès la realització del projecte de restauració del nucli antic

de Calaf, població de la comarca barcelonina de l'Anoia.

El cost de la realització d'aquest projecte és aproximadament de seixanta milions de pessetes i bàsicament suposa la restauració de totes les cases que donen a la plaça major de la localitat, remodelant les façanes i millorant la il·luminació de la plaça.

ESPANYA

Important discurs del Rei

"Que el patriotisme no es consideri exclusiva d'uns quants ni que ningú pretengui ésser salvador dels altres compatriotes seus, contra la voluntat d'aquests lliurement expressada", manifestà el rei Joan Carles durant el seu discurs amb motiu de la Pasqua Militar.

"Una vegada més, repeteixo que confio cegament que la veritat s'obri pas per damunt de tot i resplandeixi per a il·luminar fins els llocs més amagats d'uns esdeveniments que tan directament afectaren la vida espanyola i concretament les Forces Armades, l'any 1981".

Categoria de "treballador autònom" per al clergat

La Conferència Espanyola de Religiosos ha acceptat per escrit l'oferta realitzada pel Ministeri de Treball i Seguretat Social per a la incorporació dels religiosos a la Seguretat Social de l'Estat.

Hom dona l'oportunitat als religiosos perquè ingressin en el règim d'autònoms de la Seguretat Social, per la qual cosa l'assistència sanitària és totalment voluntària, pagant-la apart. Els religiosos cotitzarien com un treballador autònom.

Els qui hagin complert els 65 anys en la data de la publicació del decret, podran obtenir pensió de jubilació, una vegada passats sis mesos i per això hauran d'abonar les quotes d'un temps mínim de cotització de cinc anys i, a més, fer una capitalització del capital —cost de la pensió, distribuïda entre tot el col·lectiu, de manera que els afectats estaran rebent la pensió, però pagant el capital-cost i la cotització, les quals seran deduïdes de la seva pensió mensual. Així hom estableix cinc anys per a la quota i deu per a la capitalització.

Hisenda augmenta els impostos a pagar pels agricultors

A partir d'enguany, els agricultors es poden trobar amb un augment de quasi un tres-cents per cent en llurs pagaments per

l'impost sobre la Renda com a conseqüència de l'aplicació del nou règim d'Estimació Objectiva Singular. Hi ha un pregó malestar entre les diverses organitzacions agràries i hom no descarta que aviat presentin una lluita frontal contra aquesta normativa del Ministeri de Finances.

212 morts d'accident aquestes festes

El nombre de morts per accident de trànsit ha arribat les passades festes a 212, amb increment dels que havien tingut lloc l'any anterior. L'accident més greu va ocórrer el dia de Reis a Múrcia, on en un sol cotxe van morir vuit persones.

MÓN

1982, any internacional de l'ancià

El nombre de jubilats a Europa, serà, d'ací a vint anys, la meitat de la població activa, segons adverteix un informe publicat per la comissió d'Afers Socials i d'Ocupació del Parlament Europeu, dins les activitats de les Nacions Unides per al 1982, declarat Any Internacional de l'Anià.

L'informe, que remarca el problema demogràfic que es planteja amb l'augment de l'esperança de vida, demana als governs europeus que elaborin un programa quinquenal destinat a facilitar la vida de la cada vegada més nombrosa població anciana.

Les dones apareixen com les més afectades dels problemes de l'ancianitat, degut a que viuen més que els homes, i a la seva fins ara, major dependència de l'ajut social i els plans financers estatals.

Important contraband entre Espanya i Portugal

El volum del contraband, segons les dades més recents que hom disposa, va superar els quatre-cents milions de pessetes durant l'any 80. Poques companyies espanyoles i portugueses venen al país veí per aquest valor, de manera que al davant de les "empreses exportadores" hi ha els contrabandistes.

Els productes objecte de contraband són d'allò més divers. Concretament, entre els productes apresos pels serveis de vigilància fiscal el 1980, el valor dels quals es xifra en quaranta milions de pessetes, s'hi troben anticonceptius, mitjons, drogues, tabac, cafè, whisky, aliments diversos, motoserres, ràdios, magnetòfons i un llarg etcètera.

No obstant això, té una destacada importància el contraband de ramat i de cereals, tant d'Espanya cap a Portugal com en sentit contrari.

Punt de vista

Gibraltar

Després dels acords aconseguits pel senyor Calvo Sotelo a Londres, el dia 20 d'abril propinquant es restabliran les comunicacions entre Gibraltar i Espanya i començaran negociacions hispanobritàniques sobre el futur de la colònia.

Tota la propaganda franquista i l'exacerbació espanyolista que l'acompanya no serviren gens en aquest tema: El restabliment del 20 d'abril, en aquest aspecte, serà el reconeixement de la ineficàcia de les restriccions imposades el 1969: cap acte de força procedent de la dictadura espanyola podia tenir efecte sobre les democràcies europees, i cap reclamació podia trobar bases raonables. Per això, tingué més força, tant material com moral, la negativa dels Reis d'Espanya a assistir al casament del Príncep de Gal·les, que tota la falsa cridòria dels anys negres, en els quals el xiscle de "Gibraltar espanyol", abans que una reclamació, era una estridència que volia silenciar coses més greus i punyents. La hipocresia del moment —de llarguíssim moment— restà retratada en aquella cèlebre frase de l'ambaixador britànic que, quan les autoritats espanyoles li oferien protecció contra les manifestacions a causa de Gibraltar, digué que no calia que li enviessin més policies, ja que només feia falta que deixessin d'enviar-li estudiants (manifestants).

La circumstància actual és ben diferent, i ho és perquè la democràcia espanyola, una de les primeres coses que féu, fou començar un camí de rectificació que el 1977, que fou, precisament, l'any de les primeres eleccions democràtiques, restablí les comunicacions telefòniques i telegràfiques, la qual cosa implicà el començament de la supressió de les restriccions del 1969 que farà el seu ple el 20 d'abril d'enguany. En una via nova, i gràcies a la presència d'un règim nou, el 10 d'abril del 1980 Oreste i Carrington feren, a Lisboa, la declaració que ha menat als acords Thatcher-Calvo Sotelo del 8 de gener propassat.

Un problema que té més de dos-cents cinquanta anys no es pot resoldre en un instant, però les expectatives actuals són noves i prometedores. Pel realisme espanyol a reconèixer la necessitat de respectar els drets dels habitants de Gibraltar i pel realisme britànic, ben allunyat de la política imperial que tenia en Gibraltar una de les seves bases de la ruta de l'Índia. Sobretot, però, perquè el diàleg entre dos règims democràtics pot obrir-se a aquelles expectatives. Desaparegut l'imperialisme d'una banda, esmorteïda la xenofòbia d'altra, entre Londres i Madrid—OTAN, MEC...—resten només coses que s'imaginen. I la passa del 20 d'abril en serà una altra.

Josep Faulí

EDITORIAL REGINA

Edicions Litúrgiques

Agendes, dietaris i articles de pell.

VENDA A LLIBRERIES I PAPERERIES

Mallorca, 87-89 • Barcelona 29

NOVETAT

HISTORIA DE LA SALVACIO

"PRIMÍCIES BÍBLIQUES"
TEXT: Ignasi Farreres Jordana
ILLUSTRACIONS: Lluçia Navarro
26 x 20'5 cms 160 pp.
350 ptes. rústica - 425 ptes. cartone

Editorial Casals S.A.
Casp 79. BARCELONA-13. Tels. 245 72 03-04

ATENCIÓ NUVIS!! GRATUITAMENT

Us farem les vostres noves targetes de visita, en encarregar-nos les vostres PARTICIPACIONS DE CASAMENT

us oferim més qualitat i millor preu

INFORMACIÓ Tel.: 359 51 46

NOTA: Ensenyarem mostrar a casa vostra, per tal d'evitar-vos molèsties i desplaçaments.

Missatge de Joan Pau II per a la diada de la Pau 1982 (i III)

La guerra és cruel i ineficaç per a resoldre conflictes

Dinàmica cristiana de la pau

11.- Vull adreçar-me ara majorment als meus germans i germanes en l'Església. Ella dona el seu suport i encoratja tots els esforços fets seriosament de cara a la pau. No dubta a proclamar que l'acció de tots els qui consagren les seves millors energies a la pau, figura inscrita en el pla de salvació de Déu en Jesucrist. Però recorda als cristians que ells tenen raons més poderoses per a ser testimonis del do diví de la pau.

Abans de res, el Crist, amb la seva paraula i el seu exemple, va suscitar nous comportaments de pau. Posà l'ètica de la pau molt per damunt de les actituds corrents de justícia i harmonia. A l'inici del seu ministeri, proclamà: "Benaurats els pacíficadors, perquè seran anomenats fills de Déu" (Mt 5,9). Envia els seus deixebles a portar la pau de casa en casa, de poble en poble (ibid. 10, 11-13). Els invita a preferir la pau a qualsevol venjança i fins i tot certes reclamacions legítimes; d'aquesta manera vol arrencar del cor de l'home l'arrel de l'agressivitat (ibid. 5, 38-42). Els demana que estimin aquells que les barreres de tota mena han transformat en enemics (ibid. 5, 43-48). Esmenta l'exemple dels estrangers que han pres el costum de menysprear els samaritans (cfr. 10, 33; 17, 16). Els invita a romandre sempre humils i a perdonar sense límits (cfr. Mt 18, 21-22). L'actitud de compartir amb els qui estan comparts d'allò essencial —que posa com a clau de volta del judici final (cfr. Mt 25, 31-46)— ha de contribuir radicalment a instaurar relacions de fraternitat.

Aquestes indicacions de Jesús i el seu exemple han tingut ja per si mateixes una vasta resonància en l'actitud dels seus deixebles, com ho testimonia la història de dos mil anys. Però l'obra del Crist es col·loca a un nivell molt més profund: el d'una transformació misteriosa dels cors. Vertaderament ell ha portat "pau a la terra als homes de bona voluntat", segons l'anunci fet des de son naixement (cfr. Lc 2, 14), i això no solament revelant-los l'amor del Pare, sinó sobretot reconciliant-los amb Déu mitjançant el seu sacrifici. Perquè eren el pecat i l'odi els qui posaven obstacles a la pau amb Déu i els altres; Ell va destruir-los amb l'ofrena de la seva vida a la creu; reconcilià en un sol cos als qui eren enemics (cfr. Ef 2, 16; Rom 12, 5). D'aleshores ençà, les seves primeres paraules als apòstols havent resuscitat foren: "La pau sigui amb vosaltres" (Jn 20, 19). Els qui accepten la fe formen en l'Església una comunitat profètica; amb l'Esperit Sant enviat pel Crist, després del baptisme que els introdueix en el Cos del Crist, realitzen l'experiència de la pau donada per Déu en el sagrament de la reconciliació i

en la comunió eucarística; anuncien "l'evangeli de la pau" (Ef 6, 15); aprenen a viure cada dia en les coses concretes; esperen el jorn de la reconciliació integral on, per una nova intervenció de Déu vivent que ressuscita els morts, l'home serà una transparència total davant Déu i els seus germans. Aquesta és la visió de la fe que sosté l'acció dels cristians a favor de la pau.

D'aquesta manera l'Església per la seva mateixa existència, es presenta al món com una societat d'homes reconciliats i pacífics per la gràcia del Crist, en comunió d'amor i de vida amb Déu i amb tots els germans, per damunt de les barreres humanes de tota mena; és ella ja en si mateixa, i mira de ser-ho cada vegada més a la pràctica, un do i un ferment de pau oferts per Déu a tota la humanitat. Certament, els membres de l'Església són ben conscients de ser molt sovint també pecadors en aquest camp, però senten, si més no, la greu responsabilitat de posar a la pràctica aquest do de pau. Per això, abans de res, han de superar les pròpies divisions per encaminar-se sense retard cap a la plenitud de la unitat en Crist; així col·laboraran amb Déu per oferir la seva pau al món. Evidentment, també han d'unir llurs esforços als de tots els homes de bona voluntat que treballen per la pau en diversos sectors de la societat i de la vida internacional. L'Església desitja que els seus fills, amb el seu testimoni i iniciatives, siguin els capdavanters entre els qui arrangen i fan regnar la pau. Alhora, té molt present que a la pràctica es tracta d'una obra difícil —que exigeix molta serenitat, discerniment i esperança— i d'un veritable repte.

La pau, un repte permanent per al cristià

12. L'optimisme cristià, basat en la creu gloriosa del Crist i en l'efusió de l'Esperit Sant, no justifica, tanmateix, de fer-se il·lusions. Pel cristià, la pau a la terra sempre és un repte, a causa de la presència del pecat en el cor de l'home. Mogut per la seva fe i la seva esperança, el cristià es dedica, doncs, a promoure una societat més justa; lluita

contra la fam, la misèria i la malaltia; es preocupa de la sort dels emigrants, presoners, marginats (cfr. Mt 25, 35-36). Però sap que, si totes les seves iniciatives manifesten quelcom de la misericòrdia i perfecció de Déu (cfr. Lc 6, 36; Mt 5, 48), sempre són limitades d'abast, precàries en els seus resultats i ambigües en la seva inspiració. Només Déu que dona la vida, quan ho recapituli tot en el seu Fill (cfr. Ef 1, 10), omplirà l'esperança ardent dels homes portant Ell mateix al compliment tot el que s'hagi emprès en la història, segons el seu Esperit, en matèria de justícia i de pau.

De llavors ençà el cristià, tot i maldant amb renovada ardidesa per prevenir la guerra o fer-la acabar, no s'enganya ni sobre la seva capacitat de fer triomfar la pau ni sobre l'abast de les iniciatives que pren sobre això. Conseqüentment, s'interessa per totes les realitzacions humanes a favor de la pau, hi participa ben sovint, mirant-les sempre amb realisme i humilitat. Quasi podria dir-se que les "relativitzes" doblement, relacionant-les amb la condició pecadora de l'home i situant-les a la llum del pla salvífic de Déu. Abans de res, el cristià, sense ignorar que les tendències d'agressivitat, hegemònia i manipulació dels altres nien en el cor dels homes i fins algunes vegades alimenten secretament llurs intencions —malgrat certes declaracions o manifestacions de tipus pacifista—, sap que damunt la terra una societat humana pacificada totalment i per sempre és, dissortadament, una utopia; i que les ideologies que la deixen mig veure com si pogués ser fàcilment atrapada, mantenen esperances irrealitzables, siguin les que siguin les raons de la seva actitud: visió errònia de la condició humana, falta d'atenció en considerar el conjunt del problema, evasió per calmar la por en d'altres, càlcul interessat. El cristià està semblantment persuadit —encara que sigui només per una dolorosa experiència— que aquestes falses esperances porten directament a la pseudo-pau dels règims totalitaris. Però aquesta visió realista no ha de frenar del tot els cristians en llurs esforços per la pau; contràriament, aquesta estimula la seva ardidesa, ja que també saben que la victòria del Crist sobre la

mentida, l'odi i la mort dona als homes que estimen la pau un motiu per a actuar amb més decisió que la que ofereixen les antropologies més generoses, i una esperança més fonamentada que la que neix de les quimeres més audaces.

Per això el cristià, fins quan es lliura a combatre i prevenir totes les formes de guerra, no dubta gens a recordar, en nom d'una exigència elemental de justícia, que els pobles tenen el dret i encara el deure de protegir, amb medis adequats, la seva existència i la seva llibertat contra l'injust agressor (cfr. constitució "Gaudium et spes", 79). No obstant això, tenint en compte la diferència, per dir-ho així, de naturalesa entre les guerres clàssiques i les nuclears o bacteriològiques així com l'escàndol de la cursa d'armaments davant les necessitats del Tercer Món, aquest dret, en principi molt real, no fa més que subratllar per a la societat mundial la urgència de trobar uns mitjans eficaços per a la negociació. Així, doncs, el terror nuclear que amenaça el nostre temps pot empènyer els homes a enriquir el seu patrimoni comú amb un descobriment molt senzill que està a llur abast: que la guerra és el mitjà més cruel i ineficaç per a resoldre els conflictes. La societat humana avui com mai està, doncs, obligada a dotar-se d'instruments de concòrdia i diàleg que necessita per a sobreviure i, per consegüent, de les institucions indispensables per a la construcció de la justícia i de la pau.

Tant de bo que prengui també consciència que aquesta obra excedeix les forces humanes!

Oració per la pau

13. En el curs d'aquest missatge he interpellat la responsabilitat dels homes de bona voluntat, sobretot dels cristians, perquè Déu ha confiat la pau als homes. Amb el realisme i esperança que la fe permet, he volgut cridar l'atenció de ciutadans i governants sobre un cert nombre de realitzacions o actituds ja possibles, i amb capacitat de bastir solidàriament la pau. Però més enllà, més ben dit, dins d'aquesta acció necessària que podria semblar que depèn en primer lloc dels homes, la pau és

abans de res un do de Déu —no s'ha d'oblidar mai— i sempre ha de ser implorada de la seva misericòrdia.

Una convicció així sembla que ha animat els homes de totes les civilitzacions que ha posat la pau en el primer lloc de les seves oracions. Se'n troben referències en totes les religions. Quants homes amb l'experiència de combats mortals i de camps de concentració, quantes dones i criatures sense empar per culpa de la guerra, s'han girat abans que nosaltres vers el Déu de la Pau! Ara, quan les amenaces adquireixen una gravetat particular per la seva extensió i el seu caràcter radical, quan les dificultats per construir la pau presenten un caire nou i sovint confús, moltes persones, fins i tot les poc familiaritzades amb l'oració, poden trobar espontàniament el viarany vers ella.

Sí, el nostre futur està a les mans de Déu, l'únic que ens dona la pau vertadera. I mentre els cors humans projecten sincerament accions de pau, és la gràcia de Déu la que inspira i enforteix els seus sentiments. Tots estan invitats a repetir en aquest sentit l'oració de sant Francesc d'Assís, del neixement del qual estem celebrant el vuitè centenari: Senyor, feu-nos artífexs de la pau; on l'odi domina, que nosaltres hi proclamem l'amor; on hi ha ofenses, que nosaltres hi oferim el perdó; on la discòrdia és abundosa, que nosaltres hi bastim la pau.

Per la seva banda, als cristians els plau d'implorar la pau, elevat com a oració tants salms plens de súpliques de pau i repetits amb l'amor universal de Jesús. Es aquest un punt ja comú i profund en totes les iniciatives ecumèniques. Els altres creients de la resta del món esperen també del Totpoderós el do de la pau i, més o menys conscientment, molts altres homes de bona voluntat estan disposats a fer la mateixa oració en la intimitat del seu cor. Que així pugui al Senyor un prec fervent des dels quatre costats de la terra! Això ja serà una bella unitat en el camí de la pau. I qui podrà dubtar que Déu no deixarà d'escoltar aquest crit dels seus fills: Senyor, doneu-nos la pau! Doneu-nos la vostra pau!

Vaticà, 8 de desembre de 1981
Joan Pau II

Vaticà dia a dia

Científics de tot el món parlen de la bomba atòmica

El 24 de desembre "L'Osservatore Romano" publicà el text de la declaració lliurada per les cinc delegacions de científics de la Pontificia Acadèmia de Ciències a les cinc capitals nuclears. El text recull les conclusions d'una sèrie d'estudis fets per vint científics de tot el món. Si esclatés —per exemple— una bomba atòmica d'un milió de tones de potència sobre una ciutat d'un milió d'habitants, immediatament es produirien dos-cents cinquanta mil morts i mig milió de ferits a qui ningú no podria prestar la cura indispensable. Això suposaria l'extensió d'epidèmies, amb deteriorament genètic i ecològic dels homes, els animals i les plantes. Les estructures sanitàries, fins i tot les del país més avançat del món, no podrien respondre ni a un dos per cent dels malalts causats per l'explosió nuclear.

Joan Pau II parla als exiliats de tot el món

El dissabte, diada de sant Esteve, la plaça de Sant Pere va ser lloc d'encontre de representants d'exiliats de tot el món: argentins, xilens, centre-americans, polonesos, vietnamites, tailandesos; s'hi van aplegar per tal de manifestar llur esperança de llibertat i per pregar amb el Papa. Joan Pau II, en el discurs de després de resar l'Angelus, els parlà de pau i esperança, d'alegria malgrat el sofriment "perquè tenim la promesa increbantable de Déu de salvar l'home".

El Papa anirà a l'Àfrica central

El portaveu de la santa seu, pare Panciroli, comunicà als periodistes el dia 21 de desembre que el mes de febrer vindrà el

Papa farà el seu desè viatge fora d'Itàlia. Joan Pau II anirà a l'Àfrica central a mitjan febrer i durant sis dies visitarà Nigèria i també farà una curta estada a Gabon.

Ample ressò del missatge nadalenc de Joan Pau II

Ha tingut un ample ressò la crida que va fer el Papa el dia de Nadal en el seu missatge al món, retransmès per quaranta-quatre televisions de sengles països i les emissores de ràdio de vintanta-quatre països més. Només a la seva pàtria, martiritzada pel cop militar, no es va retransmetre la missa de Nadal celebrada pel Papa a la plaça de Sant Pere. La ràdio polonesa només va retransmetre una salutació del Papa en polonès que desitjava un bon Nadal. No s'hi va sentir ni una paraula de la crida urgent del Papa als governs perquè defensin la justícia i respectin els drets fonamentals de l'home; tampoc no es va dir res dels llargs paràgrafs en què el sant Pare reivindicava el dret a la llibertat religiosa. Malgrat això, la crida del Papa ha trobat un ample eco a moltes nacions i alguns caps de govern han tramès a Joan Pau II missatges d'adhesió i felicitació.

El sant Pare, a la cúria general dels jesuïtes

El darrer acte pastoral del sant Pare l'any 1981 fou una visita al prepòsit general dels jesuïtes, el basc Pedro Arrupe.

Després de celebrar a l'església de Gesù la tradicional missa d'acció de gràcies, el papa Joan Pau II va anar a la cúria generalícia de la Companyia de Jesús. Hi fou rebut pels pares Dezza i Pittau, juntament amb els quals va pujar a la cambra de l'infermeria ocupada pel pare Arrupe,

que pel novembre va complir setanta-quatre anys.

El Papa va parlar amb ell uns deu minuts i a continuació beneí dos jesuïtes més que estan malalts; semblantment va saludar els qui en tenen cura. Va sopar amb la comunitat de la cúria generalícia. El pare Dezza li va fer avinent l'agraïment de la Companyia pel consol que havia proporcionat al pare Arrupe amb aquesta visita, que la Companyia havia rebut com un obsequi fet a ella mateixa.

Acabat el sopar, el Papa saludà la comunitat i manifestà la seva complaença pel fet d'haver pogut visitar "el meu estimat pare Arrupe" i comprovar com ha millorat. Recorda que no era la primera vegada que visitava la cúria i hi menjava, ja que quan era cardenal hi fou convidat pel pare Arrupe. Agraï a la Companyia la seva col·laboració al servei de l'Església i l'estona agradable que havia passat amb la comunitat. Seguidament els saludà d'un a un.

El Papa visità un ex-cap de Khrutxev

Es el polonès monsenyor Meysztowicz. Resideix en una clínica de Roma i havia estat superior de Nikita Khrutxev a l'exèrcit zarista. Aquest arribà a ser posteriorment el dirigent màxim de la Unió Soviètica. El Papa també va saludar tots els altres malalts que hi havia a la clínica romana.

Amb ocasió d'una epidèmia de cavalls, l'oficial Meysztowicz va adonar-se de la intel·ligència de l'aleshores soldat Khrutxev, que era l'únic de la companyia que sabia llegir i escriure. El va ajudar a lluitar contra la malaltia dels cavalls, i per això el capità l'ascendí a caporal.

El capità Meysztowicz era a Moscou l'any 1917 quan esclatà la revolució bolxevic. La seva vida perillava perquè coneixia personalment Nicolau II i era de família aristocràtica. S'escapà cap a Polònia a cavall. Quan Polònia recuperà la independència, el jove oficial decidí de fer-se capellà. Té una cultura molt vasta.

En aquells temps que el Papa actual era cardenal i anava a Roma, ja s'hi trobava sovint amb monsenyor Meysztowicz. Els darrers anys anava a veure'l a la clínica Villa Stuart, on està internat des de l'any 1974.

El Vaticà prepara noves iniciatives d'acostament a Xina

Hom espera que les setmanes que vénen hi hagi una altra iniciativa d'obertura de la santa seu cap a la República Popular de Xina. Es percep clarament l'interès decidit del Vaticà per l'acostament. Una dada aparentment sense importància, però significativa, ho confirma: "L'Osservatore Romano" ha publicat una fotografia d'una missa celebrada per sacerdots catòlics "patriòtics" a la Xina. La fotografia representa la

Joan Pau II, amb una nena polonesa a coll, en la seva recepció a 300 polonesos al Vaticà, el dia abans de Nadal.

missa del gall celebrada a la catedral de la Immaculada Concepció, de Pequín, al moment que dos sacerdots donaven la comunió a fidels xinesos. El peu de la fotografia, publicada a la pàgina quatre del diari del Vaticà, diu senzillament: "També a Pequín, la nit de Nadal, s'ha celebrat una missa per a catòlics xinesos i per als estrangers residents en aquella capital".

Els límits diocesans de Catalunya i Aragó

De "positiu, eficaç i encoratjador" ha estat qualificat el viatge que, en nom dels bisbes de l'Aragó, han realitzat a Roma l'arquebisbe de Saragossa, mon-

senyor Elías Yanes, i el bisbe de Terol, monsenyor Damián Igua-cén, per a entrevistar-se amb els responsables de la Secretaria d'Estat del Vaticà i del Consell per als Afers Públics de l'Església; els lliuraren "dossiers" complets sobre les repercussions que ha tingut entre la població aragonesa, el problema dels límits diocesans. Com ja se sap, no fa gaire temps la Nunciatura va dir que la Santa Seu havia decidit donar temps al tema, la qual cosa va crear un sensible malestar entre la població aragonesa.

Segons sembla, està a punt d'arribar-se a un acord, ja que el "dilata" de la Santa Seu no equival a un "nine die", si bé no pot fixar-se una data concreta per a solucionar aquest problema.

Amb motiu de la jornada de la Pau

Adhesió del Rei d'Espanya al missatge del Papa

El rei d'Espanya ha adreçat al papa Joan Pau II, amb motiu de la diada de la Pau, el missatge següent:

"M'és especialment agradable, sant Pare, manifestar-vos la meua adhesió al missatge que adreçeu al món sencer, en ocasió de celebrar la diada de la Pau.

"Les vostres esperances i anhels, que faig meves, no poden sinó trobar l'adhesió de tots els homes de bona voluntat, de tots aquells que lluiten i treballen per la pau, la veritable pau, en el món.

"Creiem que la pau del món inclou també la pau interna de les nacions, de tal manera que s'evitin les guerres civils, els drames terroristes i els actes ofensius de grups violents contra ciutadans pacífics.

"Estic totalment d'acord amb vostra santedat que la pau només pot ésser resultat d'un

esforç continuat en la seva recerca, obra de totes les persones, de les nacions i els organismes internacionals, i que aquests esforços s'han de fonamentar en el respecte total dels drets fonamentals inherents a la persona humana i en el reconeixement dels valors de les diverses cultures. Això, com molt bé remarqueu, sant

Pare, exigeix promoure la justícia, la solidaritat i la col·laboració a tots els nivells entre les persones i les nacions en la llibertat i en la responsabilitat en tots els aspectes de la vida humana.

"Només així la humanitat es podrà veure alliberada de la por i del monstre de la guerra.

"Aquest missatge es una manifestació més dels ingents i reiterats esforços de vostra santedat a favor d'una pau justa i veritable. Joan Carles I, rei d'Espanya."

El papa Joan Pau II rep de la cantant Manuela, d'Alemanya occidental, un sobre amb 10.000 marcs, recaptats amb el seu nou disc "Pau a la terra", en l'audiència general del Vaticà.

GIRONA

M. Caballé

Actuen a les escoles, a la Pasqua Jove, etcètera...

Dos objectors de consciència confessen una influència cristiana

Dos objectors de consciència de Girona, Jordi March i Ramon Palol, han fet unes declaracions al Full Parroquial sobre el seu pensament i activitats. Per ells "l'objectió de consciència és l'actitud d'aquella gent que ens neguem a anar a fer el servei militar per motius polítics, per motius religiosos o ètics".

Per altra part, els dos objectors gironins afegeixen que "voldríem fer una recerca no sols a nivell de les violències que poden ser més visibles, sinó també de les violències no tan visibles que trobem en les actituds de la vida quotidiana, petits gestos, paraules..." Ho enfoquem des del punt de vista de la no-violència en la línia de Ghandi, de Luter King, de Lanza del Vasto, etc.

A la pregunta de si la seva actitud té alguna relació amb la fe cristiana, responen: "Creiem que, de fet, Jesucrist dona una visió no-violenta de la societat i del món, però una cosa és Jesucrist i una altra són les distorsions del seu missatge que podem trobar en la història de l'Església, com les Croades, la Inquisició...". I afegeixen: "A l'Església hi ha hagut una actitud —la de la primitiva— que es mantenia al marge de qualsevol plantejament polític o militar, havent-hi nombrosos casos de sants que van donar la vida per negar-se a fer el servei militar, si bé després de l'edicta de Milà els punts de vista canvien".

Baixant més concretament a la fe personal en Jesucrist i la seva influència en la vida dels objectors, diu en March: "Certament que sí; perquè en tota l'evolució que

he anat fent des de petit, m'he adonat que les benaurances porten una càrrega d'amor, de compromís i de pau i, a més, molta gent de l'Església m'ha ajudat".

En Ramon Palol diu que "jo vaig arribar a l'objectió de consciència per motius purament polítics, però per a ser sincer haig de dir que ara veig que la meua objectió està fonamentada en l'Evangeli; en canvi, fa tres o quatre anys no era així". Finalment, ambdós objectors expliquen de quina manera intenten donar a conèixer el seu pensament en el moment actual: "Ara hem tornat a començar a un nivell no tant de protesta al carrer, sinó de debat i de xerrades, després que el grup que érem a Girona es desfés". I concreten més: "Hem anat a les escoles, a la Pasqua Jove que se celebra anualment al santuari del Col·lell, etc.". Creuen que "el temps de les grans accions al carrer ha passat: estem en un moment de reflexió més interior, si bé esperem que ben aviat es torni a donar una perspectiva més visible".

Altres tres sacerdots han mort

En aquestes últimes setmanes de l'any 1981 han mort tres altres sacerdots gironins. El primer d'ells ha estat mossèn Salvi Casas i Pujadas que havia nascut a Olot el 16 de desembre de 1897 i morí en aquesta mateixa ciutat el 31 d'octubre passat. Va rebre el Presbiterat el 23 de setembre de

1923, exercint el ministeri com a Coadjutor a les parròquies de Sant Aniol d'Aguja, Vilallonga de Ter, Cruïlles, Verges, Garriguella i Santa Coloma de Farners. A més fou regent del Clot de Vianya, ecònom de Joanetes i Sant Joan les Fonts. Darrerament s'havia retirat a Olot, adscrit a la parròquia de Sant Esteve. També el dia 9 de novembre moria a Girona mossèn Joan Costa i Viñas. Havia nascut a la vila de Mieres el 23 de gener del 1906, i rebé l'ordenació sacerdotal el 22 de setembre de 1928.

Des de l'octubre de 1926 va exercir el càrrec de Professor del Seminari Menor del Col·lell fins el 1936. Després de la guerra fou adscrit a la parròquia de la Catedral de Girona i, un any després, nomenat ecònom de la Sala. Des d'aquesta petita vila empordanesa exercia també el càrrec de professor de l'institut de Girona, del que va jubilar-se fa uns tres anys. Era un conegut "forofo" del Girona, F.C., que acudia cada diumenge a animar els jugadors.

Un tercer capellà mort és mossèn Frederic Tapiola i Gironella que finí els seus dies a Figueres el primer de novembre. Havia nascut a Girona el 18 de febrer de 1910 i fou ordenat sacerdot el dia 23 de desembre de 1923. Seguidament fou designat professor del Seminari Menor del Col·lell fins a l'any 1936. El dia 1 d'agost de 1942 va quedar adscrit a la parròquia de Sant Feliu de Girona i dos anys després fou adscrit a la parròquia de Palafrugell on exercí de mestre fins fa pocs anys.

M. Caballé

S'ha jubilat després de 35 anys de servir-la

Homenatge a Mn. Pagès

CASTELLÓ D'EMPÚRIES.— El poble de Castelló d'Empúries, la famosa Vila dels Comtes, ha rendit un cordial homenatge al seu rector, mossèn Salvador Pagès i Tubert que s'ha jubilat perquè ha arribat als vuitanta anys de vida. D'aquests vuitanta anys n'ha passat trenta-cinc en aquesta parròquia empordanesa de la qual es feu càrrec solemnement el dia 29 de setembre de 1946.

Com és natural, mossèn Salvador ha batejat, casat i ensenyat la doctrina a gairebé tots els seus feligresos. No és res d'estrany, doncs, que a l'hora del comiat aquests s'hagin volcat en fer-li palesa la seva memòria i regreia. Un dels gestos més significatius ha estat l'edició d'un llibre de trenta pàgines, dedicat a glossar la seva activitat pastoral i humana.

Entre els nombrosos articles hi figura el de l'actual Cap dels Serveis Territorials de Cultura de Girona, mossèn Modest Prat, que és natural de Castelló i que entrà al Seminari el mateix any que mossèn Salvador entrava de rector a Castelló. Un altre article està signat pel doctor Narcís Tibau i Duran, Auditor de la Sagrada Rota de la Nunciatura, que ha passat la major part de les vacances a l'Empordà. També hi col·labora un diputat del PSC, Esteve Ripoll, veí de Castelló qui havia col·laborat assíduament amb l'homenatjat en l'organització de vetllades teatrals, esportives, etc.

Per acabar, cal esmentar un magnífic article del Canonge de la catedral de Girona i Cronista Oficial d'aquesta Ciutat, doctor Jaume Marquès, el qual recorda la important tasca de restauració del temple dels Comtes, portada a terme per mossèn Salvador Pagès. Tots els comentaristes destaquen les qualitats sacerdotals i humanes de l'homenatjat, però aquest últim article es mereix una atenció especial.

LLEIDA

Montaña

Arran dels darrers descobriments

Bovalar, el jaciment paleocristià més important de Catalunya

Bovalar és el nom d'un antic temple paleocristià, situat en un altiplà a la riba esquerra del Segre, en terme de Serós, molt a prop d'aquesta localitat, i que fou descobert no fa pas massa temps. Bovalar és d'aquelles troballes que omplen de goig l'arqueòleg, perquè el porten de sorpresa en sorpresa, fins a endevinar que ha topat amb quelcom veritablement excepcional. Això és el que ha passat amb Bovalar, avui considerat ja com el jaciment paleocristià més important de Catalunya. Aquesta és l'afirmació que acaba de fer el professor Pere de Palol en l'Aula Magna de la Universitat de Lleida, en donar compte de les últimes descobertes que s'han fet.

Avui es pot afirmar que es tracta d'un temple molt important, de planta mediterrània, de tipus africà, que fou edificat en el segle IV i destruït en el segle VIII, probablement l'any 713. El jaciment fou descobert pel grup d'arqueòlegs de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, que en feren la primera excavació, que darrerament ha estat reimpresa per la Generalitat de Catalunya sota la direcció del professor Palol.

Entre les troballes fetes cal esmentar un incensari, un gerro eucarístic, i deu monedes visigòtiques. Són peces del més gran relleu i tresor per a qualsevol museu.

En quant a la importància històrica de Bovalar dins el context de l'època, el professor Palol avança la hipòtesi que es tracta d'un temple de tradició hispanocristiana, sense res de visigòtic, però que va estar sota l'administració visigòtica i que, per tant, ens trobem amb un substracte cultural i humà demogràfic hispano-romà, però sota la tutela visigòtica. Això ens porta a considerar la singularitat del país català, ja en aquest període.

Bovalar i el seu entorn posa en revisió, també, la història de Lleida en els segles IV i V, tinguda fins ara com a ciutat anorreada per la invasió germànica, ja que suposa una comunitat cristiana viva i vigorosa; circumstància que han vingut a confirmar les cartes de Sant Agustí, darrerament descobertes, valuosíssimes, en una de les quals —datada l'any 420— es fa referència a Lleida com a important nucli d'heretgia prisciliana.

Curs d'història de l'Església

Són molts els que avui s'interroguen sobre si l'Església ha estat sempre fidel als seus orígens; si ha restat sempre ella mateixa; si els brots nous que s'anomenen cristians s'alimenten encara de les arrels de l'arbre dels començaments.

Per a donar resposta a aquests interrogants, la Junta Diocesana d'Acció Catòlica de Lleida ha organitzat un curs d'Història de l'Església, sota el lema de "L'Església necessita de la veritat". El curs tindrà 14 lliçons; s'impartirà cada dilluns, i començarà l'11 de gener. En tindran cura els professors mossèn Ramir Viola i Jaume Barrull, i va dirigit a aquells cristians que volen profunditzar en la seva identitat i vulguin conèixer millor les fonts i les arrels de la seva fe.

Com es diu en la butlleta anunciadora, es tracta d'una història de llums i obres que els cristians sovint hem maltractat, i hom proposa d'aportar punts de reflexió per a un dels grans temes que avui ens ocupen: el de la identitat cristiana.

Butlletí informatiu dels joves A.C.G.

Ha aparegut el número 0 d'aquest Butlletí dels Joves d'Acció Catòlica. En el seu editorial diu que es proposa "crear entre nosaltres, els que militem a la JAC-Lleida, un corrent de comunicació fluida, que ens porti a vibrar més en un mateix estil; així potser podrem viure millor la tasca de l'altre com a pròpia". A més de col·laboracions i reportatges d'actes celebrats, inclou el calendari d'actuacions de la JAC, fins al mes d'agost, és a dir, per a tot el curs.

BARCELONA

Redacció

La primera impressió data del 1638

La Companyia de Maria celebra l'aprovació de les seves constitucions

BARCELONA.— Les Religioses de la Companyia de Maria, conegudes també per LESTONNAC i abans L'ENSENYANÇA, varen tenir una ASSEMBLEA PROVINCIAL a Barcelona, el passat mes de desembre.

El motiu que va concentrar a 200 religioses de Catalunya, va ésser celebrar l'aprovació de les seves Constitucions, com a signe de ratificació de la seva missió dins l'Església, i, a la vegada, entregar a cada religiosa el text imprès.

Aquestes Constitucions foren elaborades pel darrer Capítol General —1979— en resposta al Motu Proprio "ECCLESIAE SANCTAE" del papa Pau VI, en què demanava la renovació i adaptació de les respectives Constitucions a tots els Instituts Religiosos.

La primera impressió de les Constitucions data de l'any 1638 i fou feta a Bordeus, impulsada per la Fundadora, Joana de Lestonnac, per unificar els diversos exemplars manuscrits que existien a cada un dels Monestirs.

L'any 1650 es va fundar el Primer Monestir de la Companyia de Maria a Espanya i aquesta primera fundació tingué lloc a la ciutat de Barcelona. El Consell de Cent assabentat de l'existència de monges d'Ensenyança a França, demanà al Monestir de Beziers que vinguessin a establir una escola a la nostra Ciutat. En les actes del Consell de Cent del 29 de setembre del 1645, es llegeixen els mòbils que inclinen els Consellers a donar la seva aprovació al projecte Monestir, que "serà de gran profit per aquesta ciutat i república".

Aquest fet donà lloc a la primera traducció de les Constitucions al Català i posteriorment al Castellà (1686). D'ençà de llavors fins als nostres dies, les Constitucions del 1638 han sofert adaptacions i canvis originats pel córrer dels temps, sense, però, perdre mai el seu valor primitiu.

Les Constitucions que l'Església acaba d'aprovar, ens situen davant del món actual amb una gran esperança i amb un renovat impuls de continuar cercant respostes vàlides i significatives per al nostre moment històric.

Jornades Mercedàries a Barcelona

Maria en el món d'avui

BARCELONA.— Al Centre Salesià Martí-Codolar de Barcelona, es van reunir 153 religioses i religiosos adscrits a l'ORDE DE LA MERCE; Religiosos de la Província de la Immaculada Concepció (amb la seu a Barcelona), Religiosos de la Província de Castella, Religioses Mercedàries Missioneres de Barcelona, Germanes Mercedàries de la Caritat, Mercedàries Missioneres de Bèrriz i Mercedàries del Santíssim Sagrament.

Hi foren presents la Mare General de les Religioses Mercedàries Missioneres, M. Concepció Fernández, el P. Provincial dels Mercedaris, P. Josep Sesma i la M. Provincial de les Religioses Mercedàries Missioneres M. Dolors Bayona.

El tema monogràfic que es va tractar en la Trobada Intermercedària va ésser el de "MARIA DE LA MERCE". En ella s'exposaren quatre ponències: "Maria alliberadora" per Xavier Pikaza, mercedari catedràtic de la Universitat Pontifícia de Salamanca; "La devoció a la Mare de Déu de la Mercè a Espanya i a Amèrica" pel P. Ricardo Sanlés, mercedari, bibliotecari del Monestir del Poyo (Pontevedra); "Maria en l'Espiritualitat Mercedària" pel P. Joan Devesa, mercedari, Superior del Monestir d'El Puig (València) i Professor de la Facultat Teològica St. Vicenç Ferrer; "Maria, experiència de l'esperit" per Lucia

Román, mercedària missionera de Barcelona, Diplomada en Teologia.

El desenvolupament del tema monogràfic fou, en síntesi, el següent:

1. Maria, símbol de redempció

Maria de la Mercè, unida a Jesús Redemptor, és un símbol actualíssim d'alliberament, necessari al món d'avui més que mai. Està a les nostres mans procurar que aquest símbol arribi a ser més eficaç i més universal.

La devoció o amor filial a Maria de la Mercè ha d'ésser sempre alliberadora. Aquesta devoció simbolitza sobretot el nostre alliberament personal, i també el ple alliberament de tots els homes, especialment dels petits, marginats i captius, necessitats i desitjosos d'alliberament i amb els quals s'identifica la nostra Mare.

2. Maria en la nostra vida religiosa mercedària

La vida redemptora mercedària ha d'ésser com la de Maria. Hem de descobrir cada cop més Maria com exemple de l'acceptació de la paraula del Pare i com associada a Jesús Redemptor.

tació de la paraula del Pare i com associada a Jesús Redemptor.

La gran actitud mariana és la disponibilitat a l'acció de l'Esperit, reconeixent-se pobra i esclava. Aquesta ha d'ésser, doncs, la nostra actitud mercedària: Hi ha d'haver en nosaltres una tal confiança en Déu que ens porti a la disponibilitat plena, a l'obertura constant a l'Esperit, a la revisió permanent de la nostra vida, a prendre opcions pels més pobres, a superar la por al risc o a l'inesperat, a facilitar el camí a noves experiències redemptores amb possibilitat de col·laboració intermercedària.

Maria és model de disponibilitat comunitària: pregant i esperant l'Esperit juntament amb els apòstols. Hem de cercar i escoltar l'Esperit conjuntament, ja que la reflexió íntima, un cop avalada per la fraternitat, és un recolzament de l'acció redemptora.

Reconeixem que no s'ha tingut compte amb prou interès de la tradició rica i venerable de la devoció mariana mercedària: Hem d'actualitzar i adaptar, segons la cultura en què som inserits, les manifestacions de devoció mariana mercedària i crear-ne i idear-ne d'altres, preparant sempre amb gran cura la celebració de la presència de Maria entre nosaltres. Si la nostra devoció és autèntica ha de generar capacitat de celebració mariana.

Desitgem fomentar en les nostres Comunitats l'estudi i reflexió del misteri de Maria, la lectura de temes marians, l'interès per conèixer tot allò que fa referència a Maria de la Mercè com a alliberadora i redemptora, i recolzar l'aparició d'una publicació de tot l'Orde que es dediqui únicament a temes marians.

3. El missatge Marià-Mercedari

El nostre propi alliberament, segons el model de Maria, ens portarà a l'acció redemptora i a cantar amb Maria i com Maria en el Magníficat la grandesa de Déu que allibera l'home. D'una veritable devoció, o amor filial, a Maria, n'ha de sorgir la disponibilitat més completa per participar amb Ella en l'alliberament dels pobres i esclaus. El cant a Maria de la Mercè ha de suggerir el nostre treball alliberador.

No sempre hem sabut projectar als homes l'actualitat del missatge de Maria alliberadora, missatge d'absoluta urgència, de la qual hem d'ésser conscients. Essent Maria de la Mercè símbol d'una realitat plenament actual, hem d'ésser capaços de transmetre-li i comunicar-lo a un món que necessita i desitja una nova presentació de Maria a través de la nostra vida, de la litúrgia, del nostre treball, publicacions, etc., tenint en compte la idiosincràsia de cada lloc.

Els mercedaris hem de demanar a Maria, que ens obtingui una gran sensibilitat per a conèixer i comprendre els problemes de la fe en el món d'avui, per descobrir les situacions d'esclavitud més gran i les persones que més necessitin de l'alliberament que ens porta Maria de la Mercè.

TARRAGONA

Josep Sabaté

Conclusió d'unes jornades a Salou

El plaer, al servei de la vida cristiana

TARRAGONA.— La dimensió humana, espiritual i teològica del plaer fou objecte d'estudi en el decurs d'unes jornades celebrades a Salou organitzades per l'Associació de Teòlegs Catalans. Mitjançant una sèrie de ponències foren analitzades en profunditat les diverses dimensions del plaer a partir d'una aproximació a la fenomenologia.

El tema del plaer fou analitzat, així, des de les vessants biològica, bíblica i litúrgica, teològica, etcètera, mancantihi, però, un tractament històric i ètic. La cloenda de les jornades fou presidida per l'Arquebisbe de Tarragona, Doctor Josep Pont i Gol, qui exhortà els teòlegs a continuar la reflexió sobre el tema, encara que amb molta cura per a no presentar com a definitives resolucions que no són prou madures.

Els teòlegs coincidiren en que el plaer s'ha de posar al servei de la vida humana i cristiana a tots els nivells, individual o col·lectiu. Es remarca que l'Església ha d'adoptar una posició positiva davant el

plaer, tot i havent-hi el perill d'atorgar-li un caràcter totalitari, la qual cosa conduiria a una involució.

Permanent del consell de pastoral

El dia 16 es reunirà a la Casa de l'Arquebisbat la Comissió Permanent del Consell diocesà de Pastoral per tal de procedir a l'estudi del projecte de reglament de la reunió del ple de delegats de grups. Tanmateix, entre d'altres qüestions, s'efectuarà l'elecció dels cinc membres que formaran el Consell de Presidència si així es creu convenient.

Amb aquesta nova reunió de la Comissió Permanent segueix la seva tasca el Consell Diocesà de Pastoral de Tarragona acomplint així les fites establertes ja des del moment de l'inici del Consell.

Trobada de joves

S'ha celebrat a la Casa Dio-

El plaer en si mateix, com la tècnica, no es bo ni dolent. Depèn de l'ús que hom en faci. I, ben usat, no té perquè ésser contrari a una autèntica concepció de la vida cristiana.

cesana d'Exercicis de Tortosa una trobada de joves, de 14 a 18 anys, pertanyents a les poblacions de Mont-roig, Montbrió, Vinyols i Arcs, Botarell i Riudecanyes. Durant dos dies, els joves han fet una anàlisi dels principals temes d'avui dia, com una resposta cristiana a la problemàtica actual.

Aquesta trobada, per altra banda, constitueix una interessant experiència de cara a la unitat pastoral de varies paròquies de la comarca del Baix Camp, els rectors de les quals coincideixen en desenvolupar una acció pastoral que mantingui una característica d'homogeneïtat.

Guarderies: llocs per a deixar “aparcats” els infants

L'estada dels infants a la guarderia, en un número limitat d'hores, pot ser profitosa. Aquest tipus de vida permet que els infants agafin hàbits col·lectius i aprenguin a viure en comunitat. El problema es presenta pel fet que moltes guarderies es munten amb la intenció de fer negoci i es desenten dels aspectes psico-pedagògics. D'altra banda, alguns pares deixen “aparcats” els nanos a la guarderia, en una clara mostra de despreocupació i de tranquil·litat.

Avui dia, sobretot a les grans ciutats, la majoria de les famílies es veuen obligades a portar els fills menuts a les guarderies. Aquest fet, totalment infreqüent fa una colla d'anys, és una situació repetida en l'actualitat. Això es degut, en bona part, al fet que les relacions familiars han canviat en els darrers anys. La dona ha sortit de la llar per integrar-se més a la societat a través d'una feina i fer la seva aportació a l'eco-

nomia familiar. Pretenem, partint d'aquesta situació, veure el perjudici o el benefici que treuen els nens i nenes de llur estada a les guarderies. Es tracta de veure si la creació d'aquests centres significa un progrés social, o un pas enrera que debilita la interrelació pares-fills.

Funció mixta de pares i educadors

Després d'haver realitzat les corresponents consultes amb especialistes en el tema, hem arribat a la conclusió que les guarderies poden ser beneficioses per als infants, sempre que els pares no els deixin en aquests centres un número exagerat d'hores.

Perquè no es tracta de deixar “aparcats” els nens en un lloc concret i treure's de sobre les responsabilitats que sobre l'educació dels fills ha de tenir sempre la família. Josep Lluís Rosés, director del Patronat Municipal de Guarderies, ens comentava que allò que ells defensen és que el nen no estigui més de 6 hores diàries fora de casa seva. Pares i puericultores han de desenvolupar una funció mixta, complementària, que pot ser molt beneficiosa. D'altra banda, el director del Patronat ens deia que les guarderies han de servir perquè els infants agafin hàbits col·lectius i aprenguin a conviure des de menuts en comunitat.

Fent una petita referència històrica, el senyor Rosés ens comentà que la Generalitat de la República donà el nom d'“escoles bressol” a les guarderies i que ells utilitzen els mateixos termes. Justificà aquest canvi amb l'afirmació que, ja en aquells temps, la Generalitat prengué consciència que calia

educar els nanos, no guardarlos i prou.

Quan es tracta de fer negoci

A Barcelona es localitzen en aquests moments unes 600 guarderies. Aquesta xifra no ens ha de semblar exagerada si pensem que cada any neixen a Barcelona uns 30.000 infants, fills de pares que resideixen a la ciutat. Per desgràcia, la intenció de la majoria dels responsables de les guarderies és fer negoci. La veritat és que no tenen gaires preocupacions pedagògiques i els sol preocupar poc el futur de la quitxalla. Aquestes afirmacions, que quedi clar, les fem en termes generals. En alguns casos, també s'observa un interès i unes ganes de treballar. Realment, però, no és el més corrent.

Aquesta situació es dona en el nostre país molt probablement pel fet que no es demanen massa requisits per muntar una guarderia. Amb un local, la firma d'un metge i una puericultora n'hi ha prou. En molts casos, l'inspector que revisa locals i instal·lacions tarda un any en fer la visita reglamentària.

Irresponsabilitat paterna

“Hi ha pares que no sé com els ha passat pel cap de tenir fills. Ens els deixen aquí hores i hores, mentre ells fan la seva. No s'adonen de la importància que té el fet que pares i fills es comuniquin. Als nens els marca molt aquesta primera època de la vida”, ens deia la directora d'una guarderia de Barcelona. Diu, també, que coneixia centres on guardaven la quitxalla 15 o 20 dies mentre els pares disfrutaven

Els pares no han d'oblidar-se de llurs responsabilitats familiars i han de dedicar un temps a la quitxalla.

Exhortació apostòlica del papa Joan Pau II sobre la missió de la família cristiana en el món d'avui

"Familiaris consortio" (IV)

Pregària litúrgica i privada

61. Existeix una relació profunda i vital entre l'oració de l'Església i la de cada u dels fidels, com ha confirmat clarament el Concili Vaticà II (153). Una important finalitat de la pregària de l'Església domèstica és la de constituir pels fills la introducció natural a l'oració litúrgica pròpia de tota l'Església, en el sentit de preparar-la a la pregària litúrgica i estendre-la a l'àmbit de la vida personal, familiar i social. D'aquí neix la necessitat d'una progressiva participació de tots els membres de la família cristiana en l'Eucaristia, sobretot els diumenges i dies de festa, i en els altres sagraments, de manera principal en aquells de la iniciació cristiana dels fills.

Les directrius conciliars han obert una nova possibilitat a la família cristiana, que ha estat posada entre els grups als que se'ls hi recomana la recitació comunitària la Litúrgia de les Hores (154).

La família cristiana tindrà igualment cura de celebrar a casa i de manera adequada als seus membres, els temps i festivitats de l'any litúrgic.

Per preparar i perllongar a la llar el culte celebrat a l'Església, la família cristiana recorre a l'oració privada, que ofereix gran varietat de formes. Aquesta varietat mentre dóna testimoni de la riquesa extraordinària amb la que l'Esperit Sant anima la pregària cristiana, s'adapta a les diverses exigències i situacions concretes d'aquells qui recorren al Senyor. A més de les oracions del matí i del vespre, cal recomanar explícitament —seguint també les indicacions dels Pares Sinodals— la lectura i meditació de la Paraula de Déu, la preparació als sagraments, la devoció i consagració al Cor de Jesús, les diverses formes de pietat a la Mare de Déu, la benedicció de la taula, les pràctiques de la devoció popular.

En el respecte degut a la llibertat dels fills de Déu, l'Església ha proposat i segueix proposant als fidels algunes pràctiques de pietat on hi posa una particular sol·licitud i insistència. Entre aquestes cal recordar el rès del rosari: "I ara, en continuïtat d'intenció amb els nostres Predecessors, volem recomanar vivament el rès del Sant Rosari en família... no hi ha cap dubte que el Rosari a la Verge Santíssima ha de ser considerat com una de les més excel·lents i eficaces "pregàries comunitàries" que la família cristiana és convidada a resar. No pensem i desitgem vivament que si el trobament familiar esdevé temps de pregària, sigui el Rosari la seva expressió freqüent i preferida (155). Així l'autèntica devoció mariana, que s'expressa en la unió sincera i en el generós seguici de les actituds espirituals de la Verge Santíssima, forma un mitjà privilegiat per alimentar la comunió d'amor de la família i per desenrotllar l'espiritualitat conjugal i familiar. Ella, la Mare del Crist i de l'Església, és també i de manera especial la Mare de les famílies cristianes, de les Esglésies domèstiques.

Pregària i vida

62. No s'ha d'oblidar mai que l'oració és part constitutiva i essencial de la vida cristiana considerada en la seva totalitat i com una realitat central ella pertany a la nostra mateixa "humanitat" i és "la primera expressió de la veritat interior de l'home, la primera condició de l'autèntica llibertat de l'esperit" (156).

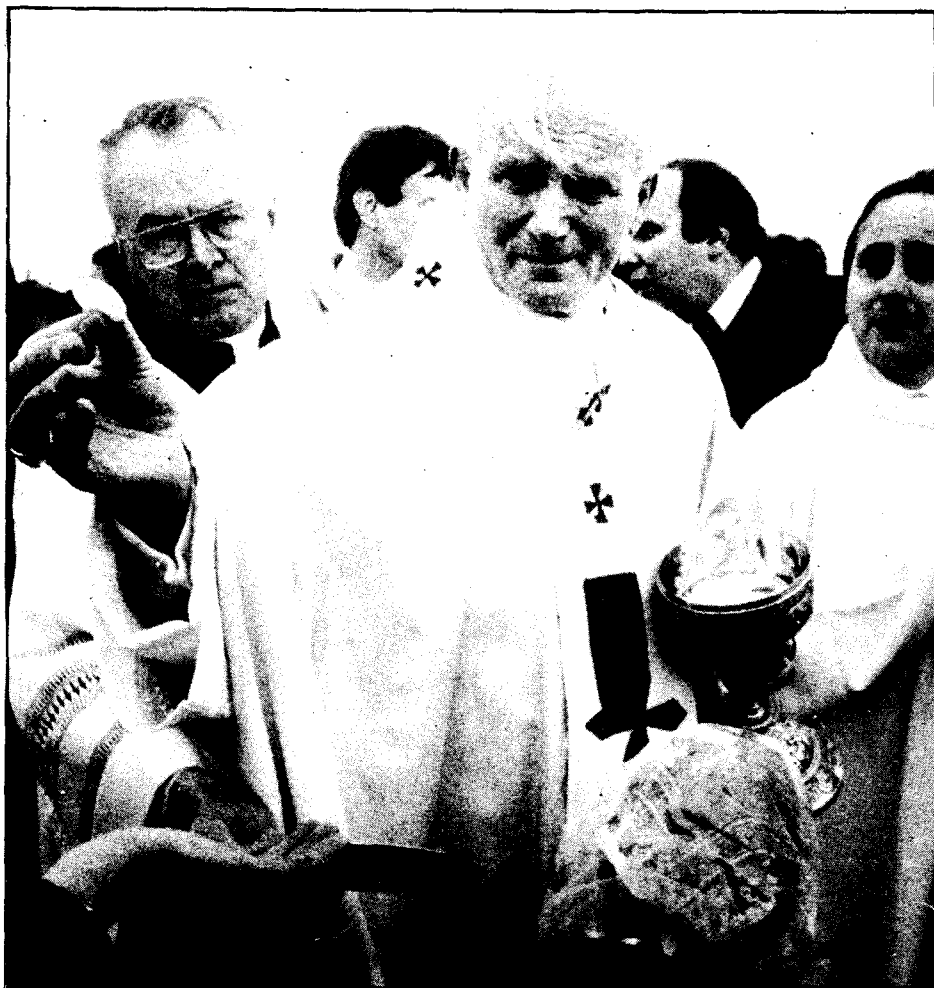
Així la pregària no és pas una evasió que desvia del compromís quotidià, ans constitueix l'empenta més forta perquè la família cristiana assumeixi i posi en pràctica del tot les seves responsabilitats com cèl·lula primera i fonamental de la societat humana. En aquest sentit, l'efectiva participació en la vida i missió de l'Església en el món és proporcional a la fidelitat i intensitat de l'oració per la qual la família cristiana s'uneix al Cep fecund que és el Crist (157).

De la unió vital amb Crist, alimentada per la litúrgia, de l'ofrena d'un mateix i de l'oració deriva també la fecunditat de la família cristiana en el seu servei específic de promoció humana, que no pot menys de portar cap a la transformació del món (158).

3) La família cristiana, comunitat al servei de l'home

El nou manament de l'amor

63. L'Església, poble profètic, sacerdotal i real, té la missió de dur a tots els homes a

acollir amb fe la Paraula de Déu, a celebrar-la i professar-la en els sagraments i la pregària, i darrerament a manifestar-la en la vida concreta segons el do i el nou manament de l'amor.

La vida cristiana troba la seva llei no en un codi escrit, sinó en l'acció personal de l'Esperit Sant que anima i guia el cristià, és a dir, en "la llei de l'esperit de vida en Crist Jesús" (159): "l'amor s'ha vessat en els nostres cors per virtut de l'Esperit Sant que ens ha estat donat" (160).

Això tant val per la parella com per la família cristiana: el seu guiatge i norma és l'Esperit de Jesús, difós en els cors en la celebració del sagrament del matrimoni. En continuïtat amb el baptisme d'aigua i de l'Esperit, el matrimoni torna a proposar la llei evangèlica de l'amor, i amb el do de l'Esperit la grava més pregonament en el cor dels cònjuges cristians. El seu amor, purificat i salvat, és fruit de l'Esperit que actua en el cor dels creients i es posa a la vegada com el manament fonamental de la vida moral que és una exigència de llur llibertat responsable.

La família cristiana resulta així animada i guiada per la nova llei de l'Esperit i en íntima comunió amb l'Església, poble real, és crida-

clavatge de la corrupció i esdevindrà filla de Déu gloriosa i lliure" (cf. Rom. 8, 21) (162).

Descobrir en cada germà la imatge de Déu

64. Animada i sostinguda pel nou manament de l'amor, la família cristiana viu l'acolliment, el respecte, el servei a cada home, sempre considerat en la seva dignitat de persona i de fill de Déu.

Això cal realitzar-ho primerament en l'interior i en guany de la parella i la família, mitjançant el quotidià engatjament en promoure una autèntica comunitat de persones, fundada i alimentada per la comunió dels cors. Això s'ha de desenvolupar més tard dins del cercle més ampli de la comunitat eclesial a la que la família cristiana està inserida... Gràcies a la caritat de la família, l'Església pot i deu assumir una dimensió més familiar, adoptant un estil de relacions més humà i frater.

La caritat ultrapassa l'horitzó dels germans en la fe, ja que "cada home és el meu germà"; en cada un, sobretot si és pobre, feble, si pateix o és tractat injustament, la caritat sap

família és la de formar els homes a l'amor i de viure l'amor en tota relació humana amb els altres, de tal manera que la família no es tanqui en ella mateixa, sinó que romangui oberta a la comunitat, empena pel sentit de la justícia i per la sol·licitud envers els altres, conscients de la pròpia responsabilitat vers tota la societat" (164).

Quarta part

PASTORAL FAMILIAR:
TEMPS, ESTRUCTURES, AGENTS
I SITUACIONS

1) Etapes de la pastoral familiar

L'Església acompanya la família cristiana en el seu camí

65.- Talment com tota realitat vivent, també la família és cridada a desenrotllar-se i créixer. Després de la preparació durant el prometatge i la celebració sacramental del matrimoni la parella enceta el camí de cada dia cap a la progressiva actuació dels valors i deures del propi matrimoni.

A la claror de la fe i en virtut de l'esperança, la família cristiana participa, en comunió amb l'Església, en l'experiència del pelegrinatge terrenal vers la plena revelació i realització del Regne de Déu.

Per això cal subratllar una vegada més la urgència de la intervenció pastoral de l'Església en suport de la família. Cal dur endavant tota mena d'esforços perquè la pastoral de la família aconseguixi consistència i es desenvolupi, dedicant-se a un sector vertaderament prioritari, amb la certesa de que l'evangelització, en l'avenir, depèn en gran part de l'Església domèstica, (165).

La sol·licitud pastoral de l'Església no solament es limitarà a les famílies cristianes de més a la vora, sinó que, ampliant els propis horitzons a la mesura del Cor de Crist, es palesarà més activa encara vers el conjunt de les famílies en general i en particular per aquelles que es troben en situacions difícils o irregulars. Per a totes, l'Església tindrà paraules de veritat, de bondat, de comprensió, d'esperança, de participació vivent en llurs dificultats a voltes dramàtiques; a tots oferirà la seva ajuda desinteressada, amb la finalitat que puguin apropiarse al model de família, que el Creador ha volgut "des del principi" i que el Crist ha renovat amb la seva gràcia redemptora.

L'acció pastoral de l'Església cal que sigui progressiva, fins i tot en el sentit de que deu seguir a la família, acompanyant-la a poc a poc en les diverses etapes de la seva formació i del seu desenrotllament.

Preparació

66.- Actualment és més adient que mai la preparació dels joves al matrimoni i a la vida familiar. En alguns països segueixen essent

Si a les escoles s'ensenyen ideologies contràries a la fe cristiana, la família, associada amb altres, ha d'ajudar als joves a no allunyar-se de la fe

da a viure el seu "servei" d'amor a Déu i als germans. Com el Crist exerceix la seva potestat reial posant-se al servei dels homes (161).

També així el cristià troba l'autèntic sentit de la seva participació en la reialesa del seu Senyor, compartint el seu esperit i la seva actitud de servei a l'home: "Va comunicar el poder als deixebles perquè fossin reis i lliures i esclafessin en si mateixos l'imperi del pecat amb una vida abnegada i santa (cf. Rom 6,12), i més encara, perquè humils i pacients, servidors del Crist en els germans els duguessin fins al Rei que fa reis els servidors. Perquè és anhel del Senyor valer-se de laics fidels per eixamplar el seu Regne, el de la veritat i de la vida, el de la santedat i de la gràcia, el de la justícia, de l'amor i de la pau: en el qual la mateixa creació restarà afranquida de l'es-

descobrir el rostre del Crist i un germà per estimar i servir.

Perquè el servei de l'home sigui viscut en la família d'acord amb l'estil evangèlic, cal posar en pràctica amb tota cura el que ensenya el Concili Vaticà II: "Per tal que aquest exercici de la caritat no tingui limitacions i així sigui considerat, hom veurà en el proïsme la imatge de Déu, segons la qual ha estat creat, i Crist, el Senyor, al qual realment s'ofereix qualsevol cosa que es doni a un necessitat" (163).

La família cristiana, mentre amb la caritat basteix l'Església, es posa al servei de l'home i del món, realitzant veritablement la "promoció humana" els diferents aspectes de la qual han estat sintetitzats en el Missatge del Sínode a les famílies. "Una altra comesa de la

les mateixes famílies les que, segons antics costums, transmeten als joves els valors relatius a la vida matrimonial i familiar, mitjançant una progressiva obra d'educació o iniciació. Més els canvis que han sobrevingut en quasi totes les societats modernes exigeixen que no sols la família, sinó també la societat i l'Església es comprometin en l'afany de preparar convenientment els joves per les responsabilitats de llur futur. Molts fenòmens negatius que avui es lamenten en la vida familiar deriven del fet que, en les noves situacions, els joves no sols perden de vista la justa escala de valors, sinó que, ja no posseeixen criteris segurs de comportament, i ignoren com afrontar i resoldre els nous contratemps. L'experiència ens mostra, en canvi, que els joves ben preparats per a la vida

familiar, van millor, generalment, que no pas els altres.

Això s'adiu més encara pel matrimoni cristià, la influència del qual s'estén sobre la santedat de tants homes i dones. Així, l'Església ha de promoure programes millors i més intensius de preparació al matrimoni, per eliminar fins on es puguin les dificultats en que es qüestionen tantes parelles i encara més per aconseguir positivament els matrimonis al reeiximent i a la plena maduresa.

La preparació al matrimoni ha de ser vista i realitzada com un procés gradual i continuat. Efectivament, implica tres moments principals: una preparació remota, una de pròxima i una altra d'immediata.

La preparació remota comença des de la infantesa, en l'assenyada pedagogia familiar, orientada a portar els infants a descobrir-se ells mateixos com éssers dotats d'una puixant i complexa psicologia i d'una personalitat particular amb llurs forces i febleses. Es el període en el qual s'imbueix poc a poc l'estima per tot valor humà autèntic, igual en les relacions interpersonals com en les socials, amb tot el que significa per a la formació del caràcter, pel domini i recte ús de les pròpies inclinacions, per la manera de considerar i trobar a persones de l'altre sexe, etc. s'exigeix, també, especialment pels cristians, una formació espiritual sòlida i catequètica, que sàpiga fer veure en el matrimoni una verdadera missió i tasca, sense excloure la possibilitat del do total de sí mateix a Déu en la vocació a la vida sacerdotal o religiosa.

Sobre aquesta base es programarà després, en pla ampli, la preparació pròxima, la qual suposa —de l'edat oportuna i amb una adequada catequesi, com en un camí catecumenal— una preparació més específica pels sagraments, com un nou descobriment. Aquesta nova catequesi de tots els que es preparen al matrimoni cristià és del tot necessària, per tal que el sagrament sigui celebrat i viscut amb les degudes disposicions morals i espirituals. La formació religiosa dels promesos deura ser completada, en el moment precís i segons les diverses exigències concretes, per una preparació a la vida en parella que, presentant el matrimoni com una relació interpersonal de l'home i la dona a desenrotllar-se ininterrompudament, estimuli a aprofundir en els problemes de la sexualitat conjugal i de la paternitat responsable, amb els coneixements mèdico-biològics essencials que hi estan en connexió i els encamini a la familiaritat amb mètodes rectes d'educació dels fills, afavorint l'adquisició dels elements de base per una conducció

Avui, més que mai, és necessària la preparació per al matrimoni

darrers mesos i setmanes que precedeixen al casament, com talment per donar un nou significat, nou contingut i forma nova a l'examen prematrimonial exigint pel dret canònic. Sempre necessària, una tal preparació s'imponeix amb la major urgència per aquells promesos que presentin encara mancances i dificultats en la doctrina i en la pràctica cristiana.

Entre els elements a comunicar en aquest camí de fe, anàleg al catecumenat, hi ha d'haver també un profund coneixement del misteri del Crist i de l'Església, dels significats de la gràcia i de la responsabilitat inherents al matrimoni cristià, així com la preparació per prendre part activa i conscient en els ritus de la litúrgia nupcial.

A les diverses fases de la preparació matrimonial —anteriorment descrites només molt per sobre a grans trets indicatius— han de sentir-se compromeses la família cristiana i tota la comunitat eclesial. Es desitjable que les Conferències Episcopals, així estan interessades en iniciatives oportunes per ajudar els futurs esposos a que siguin més conscients de la seriositat de llur elecció i els pastors d'ànimes que acceptin les pertinents disposicions, procurin també que es publiqui un **directori per la pastoral de la família**. En el qual s'estableixin primer que tot els elements mínims de contingut, de duració i de mètode dels "cursos de preparació", equilibrant entre ells diversos aspectes —doctrinals, pedagògics, legals i mèdics— que interessin al matrimoni, i estructurant-los de faiso que tots els que es preparin al mateix, a més d'una profundització intel·lectual, es trobin animats a inserir-se vitalment en la comunitat eclesial.

Per més que no sigui de menysprear la necessitat i obligatorietat de la preparació immediata al matrimoni —el qual passaria si amb facilitat fos dispensada—, tot amb tot aquesta preparació ha de ser proposada i operada de manera que la seva eventual

cació, la celebració del matrimoni —inserida en la litúrgia, culminació de tota l'acció de l'Església i font de la seva fortaleza santificant— (166), ha de ser per ella mateixa vàlida, digna i fructuosa. S'obre aquí un ampli camp per la sol·licitud pastoral, amb l'objectiu de satisfer àmpliament les exigències derivades de la naturalesa del pacte conjugal elevat a sagrament i mantenir també fidelment la disciplina de l'Església en el que fa referència al lliure consentiment, els impediments, la forma canònica i el mateix ritu de la celebració. Aquest últim ha de ser senzill i digne, segons les normes de les competents autoritats de l'Església, a les que pertoca a la vegada —segons les circumstàncies concretes de temps i de lloc i amb conformitat amb les normes establertes per la Seu Apostòlica (167)— d'assumir eventualment en la celebració litúrgica aquells elements propis de cada cultura que millor s'adiguin a expressar el profund significat humà i religiós del pacte conjugal, mirant que no continguin alguna cosa més o menys convenient a la fe i a la moral cristiana.

En quant signe, la celebració litúrgica deu portar-se a terme de manera que constitueixi, fins i tot en el seu desenrotllament extern, una proclamació de la Paraula de Déu i una professió de fe de la comunitat dels creients. L'esforç pastoral s'expressarà aquí amb la preparació intel·ligent i acurada de la "litúrgia de la Paraula" i amb l'educació de la fe dels que participen en la celebració, i en primer lloc dels que es casen.

En quant gest sacramental de l'Església, la celebració litúrgica del matrimoni ha de comprometre la comunitat cristiana, amb la participació plena, activa i responsable de tots els presents, segons el lloc i incumbència de cada un: els esposos, el sacerdot, els testimonis, els pares, els amics, els altres fidels, en una paraula tots els membres d'una assemblea que posa de manifest i viu el misteri del Crist i de la seva Església.

contraents, en concret a llur fe, cal fer front aquí a una dificultat força freqüent, que poden trobar els pastors de l'Església en el context de la nostra societat secularitzada.

Efectivament la fe d'aquell que demana a l'Església que beneeixi el seu matrimoni, pot tenir diversos graus i és deure primari dels pastors fer-la redescobrir, nodrir-la i fer que maduri. Però ells també han de comprendre les raons que aconsellen a l'Església a admetre a la celebració a qui està imperfectament disposat.

El sagrament el matrimoni té aquesta peculiaritat respecte als altres: ser el sagrament d'una realitat que existeix ja en l'economia de la creació; ser el mateix pacte conjugal instituit pel Creador "al principi". La decisió, doncs, de l'home i de la dona de casar-se segons aquest projecte diví, això és, la decisió de comprometre tota llur vida per llur consentiment conjugal irrevocable en un amor indissoluble i en una fidelitat incondicional, implica realment, no obstant no sigui de manera plenament conscient, una actitud d'obediència pregonada a la voluntat de Déu, que no es pot donar sense la seva gràcia. Ells resten, per tant, inserits en un verdader camí de salvació, que la celebració del sagrament i la immediata preparació a la mateixa podem completar i portar a terme, reconeguda la rectitud de llur intenció.

Es cert, per altra part, que en alguns territoris, motius de caràcter més aviat social que autènticament religiosa impedeixen els promesos a demanar de casar-se per l'Església. Això no ens ha d'estranyar. Efectivament, el matrimoni no és un esdeveniment que afecti només a qui es casa. Es per la seva mateixa naturalesa un fet també social que compromet els esposos davant de la societat. De sempre la seva celebració ha estat una festa que uneix a la família i amics. D'ací, doncs, que també hi hagin motius socials, a més dels personals, dins la petició de casar-se per l'Església.

Malgrat tot no s'ha d'oblidar que aquests promesos en virtut de llur baptisme, són ja realment inserits en l'Aliança nupcial de Crist amb l'Església i que, donada la seva recta intenció, han acceptat el projecte de Déu sobre el matrimoni i consegüentment —si més no de manera implícita— consenteixen allò que l'Església té intenció de fer quan celebra el matrimoni. Per tant, el sol fet que en aquesta demanda hi hagin motius de caràcter social, no justifica un eventual refús per part dels pastors. Per la resta, com ha ensenyat el Concili Vaticà II, els sagraments, amb les paraules i els elements rituals nodreixen i robusteixen la fe; (168) la fe vers la qual estan ja orientades en virtut de llur detura d'intenció que la gràcia del Crist no deixa d'afavorir i sostenir.

Voler establir ulteriors criteris d'admissió a la celebració eclesial del matrimoni, que deuen tenir en compte el grau de la fe dels que estan propers a contraure matrimoni, comporta greus riscos. Primerament, el de pronunciar judicis no suficientment fonamentats i discriminatoris; el risc de suscitar dubtes sobre la validesa de matrimonis ja celebrats, amb greu mal per a les comunitats cristianes i de suscitar noves inquietuds injustificades en la consciència dels esposos; es cauria en el perill de constestar o de posar en dubte la sacramentalitat de molts matrimonis de germans separats de la total comunitat amb l'Església catòlica, contradint així la tradició eclesial.

Quan contràriament, a desgrat dels esforços fets, els contraents donen senyals de refusar de manera explícita i formal el que l'Església realitza quan celebra el matrimoni de batejats, el pastor d'ànimes no els pot admetre a la celebració. I, encara que sigui a contracor, té el deure del prendre nota de la situació i de fer comprendre als interessats que, en aitals circumstàncies, no és l'Església sinó ells mateixos els que impideixen la celebració que tanmateix ells demanen.

Una vegada més es presenta en tota la seva urgència la necessitat d'una evangelització i catequesi pre-matrimonial i post-matrimonial posades en pràctica per tota la comunitat cristiana, a fi que tot home i també cada dona que es casen, celebrin el sagrament del matrimoni no solament amb validesa sinó fructuosament.

Pastoral post-matrimonial

69. La sol·licitud pastoral per la família normalment constituïda significa concretament el compromís de tots els elements que componen la comunitat eclesial local per ajudar la parella a descobrir i a viure la seva

ordenada de la família (treball estable, disponibilitat financera suficient, administració assenyada, nocions d'economia domèstica, etc.).

Finalment, no es deura descurar la preparació a l'apostolat familiar, a la fraternitat i col·laboració amb les altres famílies, a la inserció activa en grups, associacions, moviments i iniciatives que tenen com objectiu el bé humà i cristià de la família.

La preparació immediata a la celebració del sagrament del matrimoni cal fer-la en els

omissió no sigui un obstacle per a la celebració del matrimoni.

Celebració

67. El matrimoni cristià exigeix com a norma una celebració litúrgica, que expressi de manera social i comunitària la naturalesa essencialment eclesial i sacramental del pacte conjugal entre els batejats.

En quant gest sacramental de santifi-

Per a la celebració del matrimoni cristià en l'àmbit de les cultures o tradicions avials, cal seguir els principis susdits.

Celebració del matrimoni i evangelització dels batejats no creients

68. Justament perquè en la celebració del sagrament es reserva una especial atenció a les disposicions morals i espirituals dels

ENTRE DÉU I ELS HOMES HI HA UNA RECERCA MÚTUA

Entre Déu i els homes hi ha o hi ha d'haver una recerca mútua; per part de Déu no falta: què és sinó l'encarnació? No solament s'ha fet home entre els homes, punt de partença i fonament de la divinització humana, sinó que per la veu interior de la fe i per l'exterior d'altres homes i fets busca la nostra correspondència. Heus ací allò que sembla poder-se dir el tema d'aquest diumenge que segueix immediatament a les festes nadalenques, a l'Epifania. En aquest i en el diumenge següent considerarem els fruits i les conseqüències

de la predicació de Joan el Baptista. Les prediccions de Joan s'han acomplert, i si el profeta, de primer, assenyalava la presència del Crist i invitava a anar cap a ell, ara és el mateix Jesús, el mateix Déu, que crida, que atreu amb unes vocacions molt particulars. I hi ha homes que piquen, que se senten tocats per la gràcia i que porte d'altres cap a Crist, i el regne de Déu arrela en els homes.

1 LA VOCACIÓ I ELS SEUS
SIMPTOMES

Samuel sent la crida de Déu. Notem en aquest bellíssim episodi els següents detalls: Samuel és encara un noi. Molt sovint —ordinàriament, potser— és en la infantesa o en l'adolescència que Déu comença a fer sentir la vocació, és a dir, deixa intuir allò a què destina una persona quan la vol fer objecte d'un privilegi especial de la seva gràcia. Potser la noiesa de Samuel indica que la simplicitat, la ingenuïtat pròpia dels més joves, qualitat apreciada per Jesús (cf. Marc 10, 14; Mateu 19, 14), és una disposició òptima per percebre la veu de Déu. Samuel en fa l'experiència en el santuari del Senyor. Però de primer confon la veu de Déu amb la del sacerdot. El sacerdot serà l'interpret dels senyals reiterats de la crida de Déu i farà veure al noi que es tracta de la veu divina. La disponibilitat de Samuel és absoluta: "Aquí em teniu!". Són paraules semblants a les del salm 39, 7-9, que la carta als Hebreus 10, 7 posa en llavis de Jesús. No és fàcil discernir bé la vocació de Déu, el qual crida tres vegades Samuel. Aquest fa mostra d'una gran docilitat natural; Elí, el sacerdot, li ensenya a convertir-la en obediència. És aleshores que Samuel hi veu clar; s'adona que la crida de Déu és una vocació personal: Déu pensa en ell; l'ha cridat pel seu nom.

Lectura del primer llibre de Samuel

1 S 3:3b-10, 19

En aquell temps, Samuel, que encara era un noi, dormia en el santuari del Senyor, on hi havia l'arca de Déu. El Senyor el cridà, i Samuel respongué:

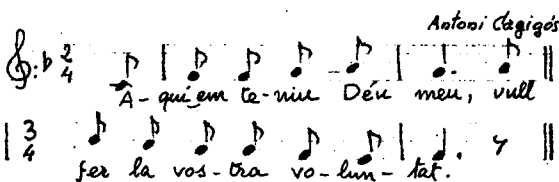
"Aquí em teniu". Corregué cap a Elí i li digué: "He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu". Elí replicà: "No t'he cridat pas. Vés-te'n a dormir". I el noi se'n anà a dormir. El Senyor el tornà a cridar, i Samuel s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: "He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu". Elí replicà: "Fill meu, no t'he cridat pas. Torna-te'n a dormir".

Samuel encara no sabia reconèixer el Senyor, la paraula del Senyor encara no se li havia revelat.

Per tercera vegada el Senyor cridà Samuel, i ell s'aixecà, anà on Elí dormia i li digué: "He sentit que em cridàveu. Aquí em teniu". Llavors Elí comprengué que era el Senyor qui cridava el noi, i digué a Samuel: "Vés a dormir i, si et torna a cridar, digues-li: Parleu, Senyor, que el vostre servent us escolta". El Senyor es presentà i el cridà com les altres vegades: "Samuel, Samuel". Ell li respongué: "Parleu, que el vostre servent us escolta".

Samuel es va fer gran. El senyor l'afavoria sempre i no deixà de complir mai cap de les seves profecies.

RESPOSTA AL SALM

2 LA DIGNITAT DEL COS
HUMÀ

Pau, jueu, però pertanyent al món hel·lenístic, admirava el cos humà. La seva eclesiologia reposa sobre la figura del cos humà. Ja que els nostres cossos materials formen una unitat inseparable amb la nostra substància espiritual, també ells són membres del Cos de Crist. Destinats a participar de la resurrecció de Crist i a tenir una existència nova més enllà de la temporalitat present en la glorificació total de l'home, el cos, ja ara, mereix tot el respecte i no ens és lícit d'atemptar contra la seva dignitat. Pecar contra el cos, el propi o el d'un altre, és pecar contra Déu. És pel cos que l'esperit rep la gràcia: la del baptisme i la del nodriment de l'eucaristia i la d'altres signes sacramentals, que fan que el cos, així com és habitatacle de l'esperit, sigui també casa de Déu.

Lectura de la primera carta de
sant Pau als cristians de Corint

1C 6:13b-15a, 17-20

Germans, el cos no és per a fornicar, sinó per al Senyor, i el Senyor, per al cos. I Déu, que ressuscità el Senyor, també ens ressuscitarà a nosaltres amb el seu poder. ¿No sabeu que els vostres cossos són membres de Crist? El qui s'uneix al Senyor forma amb ell un sol esperit. Fugiu de la fornicació. Els altres pecats que l'home comet són exteriors al seu cos, però el fornicador peca contra el seu propi cos.

¿No sabeu que els vostres cossos són el santuari de l'Esperit Sant que heu rebut de Déu i que resideix en vosaltres? ¿No sabeu que no sou vestres? Déu us ha adquirit a un preu molt alt: glorifiqueu-lo en el vostre cos.

SALM RESPONSARIAL

El salm responsorial ens ensenya que Samuel és una figura de Crist, que fou obediència, i ho fou fins a la mort; per això pot anunciar el goig de la salvació.

39:2 i 4ab, 7,8-9,10 (R.: 8a i 9a)

Tenia posada l'esperança en el Senyor,
i ell, inclinant-se cap a mi,
ha inspirat als meus llavis un càntic nou,
un himne de lloança al nostre Déu.

R. Aquí em teniu: "Déu meu, vull fer la vostra voluntat".

Però vós no voleu oblacions ni sacrificis,
i m'heu parlat a cau d'orella;
no exigiu l'holocaust ni l'expiació. R.

Per això us dic: "Aquí em teniu:
com està escrit de mi en el llibre,
Déu meu, vull fer la vostra voluntat,
guardo la vostra llei al fons del cor". R.

Anuncio amb goig la salvació
davant el poble en dia de gran festa.
No puc deixar d'anunciar-la;
ho sabeu prou, Senyor. R.

3 LES PRIMERES
VOCACIONS

Malgrat trobar-nos en el cicle B, avui la litúrgia torna a fer una excepció en no recórrer a l'Evangeli de Marc, perquè el diumenge present és gairebé la festa de les primeres vocacions cristianes, les que van ser en part conseqüència de la predicació de Joan Baptista, com explica molt detalladament Joan Evangelista. Els deixebles que el Baptista reclutava no eren per a ell; ell assenyalava el Crist, i l'assenyalava com a salvador del món (anyell de Déu). El diumenge vinent Marc ens explicarà com Jesús reclutà públicament els seus apòstols. Avui l'evangelista Joan ens fa veure com, obeint la indicació d'un tercer acreditat, la del Precursor, hi ha persones que senten la crida de Déu en el seu interior. El Precursor assenyalava, Crist atreu. Per part dels cridats cal una recerca i una confiança. Cal que entaulin amb l'extraordinari Rabí un començ de diàleg, cal un inici de convivència. Com va passar realment, ho explica un dels qui en van fer l'experiència, el jove Joan, el futur apòstol, el qual quedà tan impressionat del moment que fins en recorda l'hora. Hi ha després un progrés en l'experiència de la vocació: un dels cridats en crida un altre, perquè el goig d'haver trobat és comunicatiu i responsable. No es tracta únicament de cercar, sinó de trobar, de trobar Déu, el Messies, i de portar-li'n d'altres. En fi, el diàleg de l'albada de la vocació, inexpert i tímid, es va convertint en coneixement i goig, i arriba a ésser seguretat i plena confiança: "Tu ets Simó, però des d'ara seràs Quefas, que vol dir Pedra".

Evangeli segons sant Joan

Jo 1:35-42

En aquell temps, Joan estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: "Mireu l'anyell de Déu". Quan els dos deixebles van sentir que Joan deia això, van seguir Jesús. Ell es girà i, en veure que el seguien, els preguntà: "¿Què voleu?" Ells li digueren: "Rabí", que vol dir "mestre", "¿on us allotgeu?" Jesús els respon: "Veniu i ho veureu". Ells hi anaren, veieren on s'allotjava i es quedaren amb ell aquell dia. Eren vora les quatre de la tarda. Un dels dos que havien sentit el que deia Joan i havia seguit Jesús, era Andreu, el germà de Simó Pere. El primer amb qui Andreu es trobà fou el seu germà Simó, i li digué: "Hem trobat el Messies", que vol dir "l'Ungit". I l'acompanyà on era Jesús. Jesús se'l mirà i li digué: "Tu ets Simó, fill de Joan. Tu et diràs Quefas, que vol dir Pedra".

PUNTS DE REFLEXIÓ

1 Si la celebració de les festes nadalenques: 1 les de l'encarnació del Fill de Déu, del seu naixement i de la seva manifestació, no han commogut ni han renovat res en el teu interior, hauràs celebrat debades aquestes solemnitats. Hauràs perdut una de les grans ocasions de l'any.

2 Només l'eucaristia ens pot fer penetrar en els misteris de Jesucrist. És clar, aquesta reflexió (examen de si mateix) no va per als lectors ordinaris de "Catalunya Cristiana".

3 Però és possible que un brogit impropri d'aquestes festes no ens hagi permès de sentir la veu divina, una veu que era adreçada particularment a mi. O m'ha faltat la simplicitat que tenia Samuel per percebre-la.

Calendari

Diumenge, 17 de gener. II setmana del temps ordinari. Sant Antoni, abat; santa Leonila màrtir i santa Rosalina de Vilanova, monja de la cartoixa.

El sol surt a les 17.14 i es pon a les 4.49 (hora solar).

Festa major a: Vilanova i La Geltrú i vint-i-vuit poblacions més de Catalunya.

Fira a Anglès, Navata, Palamós, Sant Celoni, Sant Quirze de Besora i Santa Pau.

Dilluns, 18 de gener: Santa Prisca, santa Lliberata i santa Beatriu, verges.

Festa major a Vil·la Alta i Torre de l'Espanyol.

Dimarts, 19 de gener: Sant Màrius i Sant Canut, màrtirs. Santa Marta i santa Pia, màrtirs.

Dimecres, 20 de gener: Sant Fabià, papa màrtir i sant Sebastià.

Festa major a Moia, Palafrugell, Vilagrassa i a cinquanta pobles més de Catalunya.

Fira a Odena i Sant Feliu de Pallerols.

Dijous, 21 de gener: Sant Fructuós, bisbe; sant Auguri i sant Eulogi, màrtirs i santa Agnès, verge i màrtir.

Festa major a Balenyà, La Roca, Sant Fruitós de Bages i Vall de Santa Creu.

Divendres, 22 de gener: Sant Vicenç, diaca màrtir; sant Anastasi, monjo i sant Víctor, màrtir.

Festa major a Àger, Besalú, Riells i a disset pobles més de Catalunya.

Dissabte, 23 de gener: Sant Ildefons, arquebisbe. Santa Emerenciana verge i màrtir; beat Francesc Gil de Frederic, màrtir. Festa Major a l'Albagés.

L'Església celebra

17 de gener, diumenge. Setmana II de durant l'any. Lectures: primera, 1 S 33b-10.19, S 39, segona, C 6, 13c-15 a 17-20, tercera, Jo 1, 35-42.

18 de gener, dilluns de la setmana II de durant l'any. Lectures: primera, 1 S 15, 16-23, S 49, segona, Mc 2, 18-22.

19 de gener, dimarts de la setmana II de durant l'any. Lectures: primera, L 16, 1-13, S 88, segona, Mc 2, 23-28.

20 de gener, dimecres de la setmana II de durant l'any. Lectures: primera, 1 S 17, 32-33.37.40-51, S 143, segona, Mc 3, 1-6.

21 de gener, dijous de la setmana II de durant l'any. Sant Fructuós, bisbe i màrtir i sants Auguri i Eulogi, diaques i màrtirs. Lectures: primera, He 10, 32-36, S 33; segona, Jo 17, 11b-19.

22 de gener, divendres de la setmana II de durant l'any. Lectures: primera 1 S 24, 3-21, S 56, segona, Mc 3, 13-19.

23 de gener, dissabte de la setmana II de durant l'any. Lectures: primera 2S 1, 1-4. 11-12.10.23-27, S 79, segona Mc 3, 20-21.

En el IV Centenari teresià

L'oració mental és una comunicació amistosa

De la gran riquesa plurifacètica que per l'Església i pel món en general ens ofereix aquesta "dona excepcional" —de què parlava Pau VI en l'exordi de la seva homilia pronunciada en ocasió de proclamar-la Doctora de l'Església el 27 de setembre del 1970 (Ecclesia 1970, p. 1929)— se'n parla i escriu a desdir en el decurs d'aquest IV Centenari Teresià.

De la meua banda en voldria avui fer ressaltar el missatge vivent d'oració, sens dubte el més característic i vertebral en tota la seva estampa moral, tal com el mateix Pau VI ho donava a entendre en l'homilia a la qual ens acabem de referir: "¿D'on li venia, a santa Teresa, el tresor de la seva doctrina? Indubtablement de la seva intel·ligència i de la seva formació cultural i espiritual, de les seves lectures, de les converses amb grans mestres de teologia i d'espiritualitat, de la seva singular sensibilitat, de la seva habitual i intensa disciplina ascètica, de la seva meditació contemplativa i, en una paraula, de la seva correspondència a la gràcia rebuda en una ànima extraordinàriament rica i preparada per la pràctica i experiència de l'oració" (ib.).

Ella mateixa ens ho diu. Referint-se encara als primers anys de la seva vida religiosa al Carme de l'Encarnació d'Àvila —quan "ningún caso hacía de pecados veniales"— ens fa, amb el seu propi estil, aquesta consideració: "Jo voldria tenir llicència per dir les moltes vegades que en aquest temps vaig faltar a Déu per no estar ferma en aquesta columna de l'oració" (Vida, cap. VIII, n.1).

I una mica més abans ens diu: "El bé que té qui s'exerceix en l'oració mental, hi ha molts sants i moltes persones virtuoses que l'han escrit... Jo puc parlar d'allò que en tinc experiència, i és que per mals que pugui fer qui ha començat oració, que no la deixi pas; ella és el mitjà per on pot tornar a guarir-se, i sense ella li serà molt difícil... I a qui no hagi començat oració, li demano, per amor del Senyor, que no es privi de tant bé. L'oració no és pas cosa de témer, sinó de desitjar... I si persevera, jo espero en la misericòrdia de Déu, que ningú el pren per amic sense rebre'n la paga: puix al meu parer, l'oració mental no és altra cosa sinó comunicació amistosa estant moltes vegades tractant a soles amb qui sabem que ens estima" (n.5).

És aquesta, precisament, la clàssica definició que la gran doctora i mestra en l'oració, dona d'aquest art divinal: **tratar de amistad estando muchas veces tratando a solas con quien sabemos nos ama** (ib.).

I encara que per a santa Teresa l'oració en substància sigui sempre la mateixa —tracte interior i amorós de l'ànima amb Déu, que s'adquireix particularment amb l'esmentada oració **mental**— amb freqüència ens adverteix també que a certes ànimes els basta amb bones i devotes lectures o oracions vocals, en les quals ja s'allarguen més, n'hi deu haver moltes. Fins n'hi ha que tenen el pensament tan veloç que no el poden fer estar en res, sinó que els corre sempre tant i tan desassossegat que, si el volen fixar en Déu, se'ls en va a mil disbarats, escrúpols i dubtes. Jo conec una jaieta, de força bona vida, penitent i molt bona serventa de Déu que, ja fa anys, consagra moltes hores a l'oració vocal i no reïx en la mental; tot al revés, es detura a poc a poc en les pregàries vocals. I n'hi ha moltes d'aquestes persones que, si són humils, fet i fet en sortiran tant o més bé que les que reben molts gustos, i en part més segures" (cap. XVII, n.3).

Agustí Forcadell, O. Carm

Temps i camins

Sant Antoni Abat

La diada de sant Antoni Abat, és potser una de les primeres del calendari en la qual tenen lloc més festes majors, aquestes festes tan populars de la nostra terra, amb regust ancestral.

Es possible també que provinguí d'aquí la cançó popular que comença així:

"Per a Sant Antoni grans balles hi ha..."

Cal dir també que en aquest dia es fa la benedicció d'animals, per tal com es té el Sant com a protector seu, sobretot de les cavalleries, per la qual cosa és conegut com a Sant Antoni del porquet, o dels animals.

En els moments actuals a les ciutats se'n veuen pocs, ja que la motorització i l'imperi de la benzina han desterrat cavalls, mules i altres bèsties de l'escenari ciutadà. Amb tot, encara hi ha persones que s'agraden de beneir els seus animals de "companyia" com ara s'anomenen aquests animals domesticats casolans, que amb llurs gràcies o hàbitats fan que el seu amo n'estigui satisfet.

Se sol representar sant Antoni Abat, amb un petit exemplar porcí i són molts, com hem dit abans, els pobles que festegen aquesta diada amb la cavalcada anomenada dels Tres Tombs, tradicional manifestació equestre de cavalls muntats amb genets ben abillats que desfilen cerimoniosament en brillant cavalcada.

D'aquesta faisó veiem com hem arribat ja a mig gener i la roda del temps segueix inexorable, recordant l'adagi que diu d'aquest mes fred: "No és bon gener si no es gela l'aigua en el calder".

Pietat Campmajó

A la recerca de Déu

Preguntant

Una de les coses més decisives de la vida, que porta més conseqüències, és l'elecció d'estat i professió. És d'aquelles resolucions que no es prenen en un dia, ni que en algun cas ho pogués semblar, ja que ve preparada per un conjunt de factors, no diré hereditaris, però sí anteriors, i també condicionada per circumstàncies del moment històric.

Hi ha, però, una època de la vida en què és apropiat que la qüestió es plantegi. Quan ja ha quedat enrera el temps fabulós de voler ser pallaso o capità pirata, i altres coses per l'estil, i la imaginació idealista del jove adolescent es fa un tip de donar voltes entorn d'hipòtesis no tan allunyades de la realitat. Aquest ja compta amb alguna experiència en el camp dels estudis, del treball i de la relació social.

Indicacions de camí

Amb tot, hi ha confusió. Me'n ve un i diu: Ho veig tot negre, no sé per on tirar. Jo li dic que, més que no veure-ho negre, el que deu passar és que no veu res, que no s'hi entén, i que simplement es tracta de clarificar; recorrent a unes quantes veritats, ben formulades, tot s'il·lumina per si sol. I aquelles aspiracions personals embolicades, de les quals hom no sabia ben bé què fer, troben unes indicacions de camí per on encarrilar-se.

Si encara es tractés d'escollir entre dues o més coses diferents, però semblants per la seva importància, tampoc el problema no seria tan gros. A un li agradarà més treballar el ferro, i a l'altre la fusta, i no passa d'aquí. Sóc lliure de triar aquella cosa per la qual sento més inclinació, i enda-

vant. Però si, en canvi, es tracta de comparar sistemes de vida contraposats, es produeix una lluita interior. I no diguem si, a més a més, un té el dubte que potser Déu el crida...

En temps de l'Antic Testament ho tenien bastant bé. A qui li tocava, l'aconseguien personalment i directa, era objecte d'una revelació individual, i llestos. Fora sospites: Tu, noi, seràs profeta. I no repliquis.

Déu no actua sol

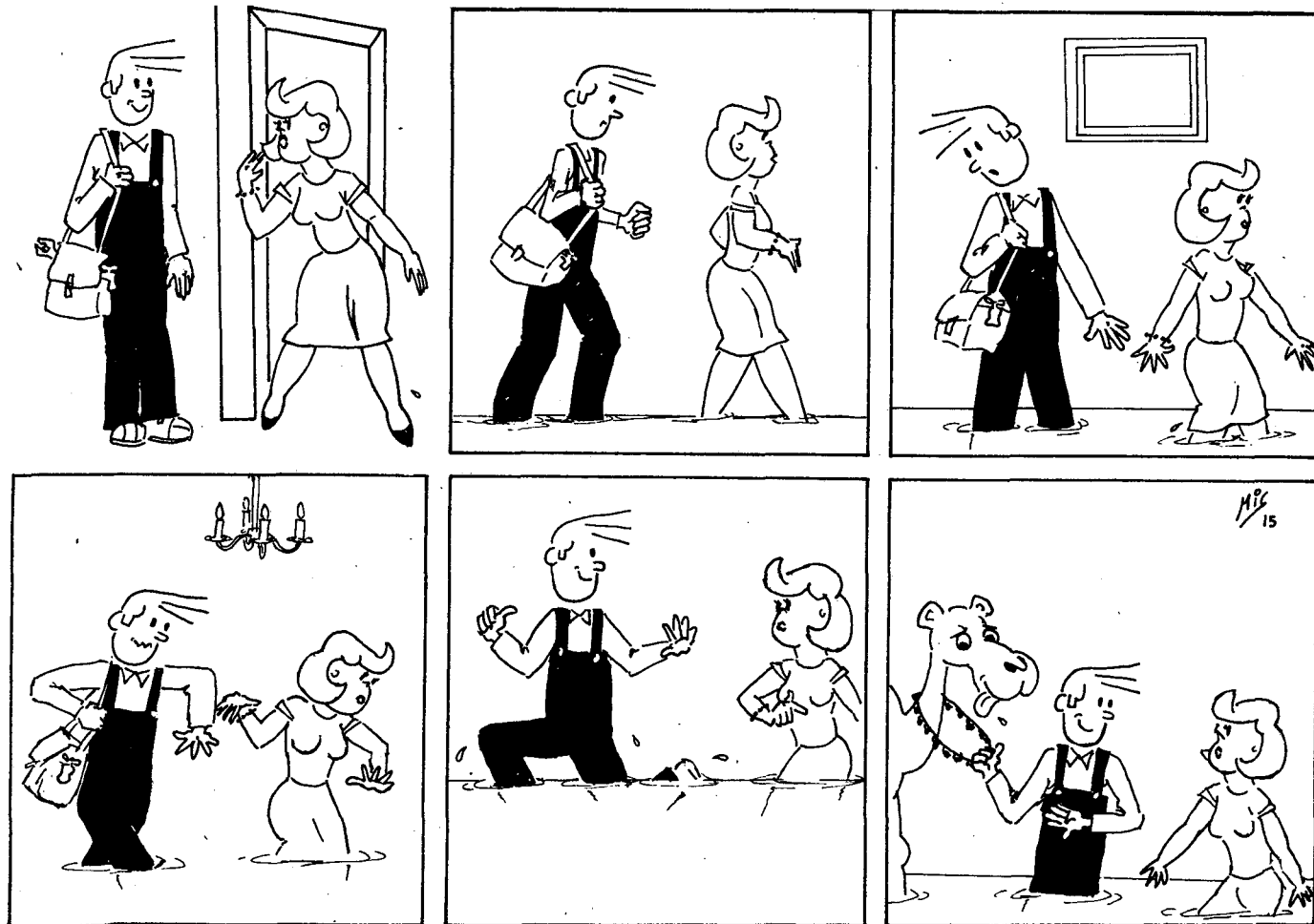
Actualment la cosa és més complexa, i no diré que sigui divertida, però té la seva gràcia, un encant particular. Perquè, com que Déu ja ha vingut a la terra, no té necessitat de fer més visites. El tenim ben ficat a casa nostra, i s'ha encarnat, per dir-ho així, de tantes formes i maneres, que

més aviat es tracta de saber com descobrir-lo.

Perquè ara ja no actua sol. Déu continua cridant i manifestant-se, però en l'Església. La cosa resulta convenientment engrescadora. Són els altres, que ens desperten la inquietud; són els altres, que ens encoratgen a seguir endavant. Són ells, sobretot, que m'ajuden a trobar el camí. Déu és en ells i em parla a través d'ells. Què fer, per orientar-se? Preguntar. El camí cap a Déu passa pels altres. El camí cap a Déu no el farem bé sols.

Consultant els qui van davant sabem si anem bé per trobar Algú, i respondre al que Ell espera. Tots els camins poden guiar cap a Déu, a condició que, sempre que calgui, avancem preguntant.

Jaume Gabarró
Monjo de Solius

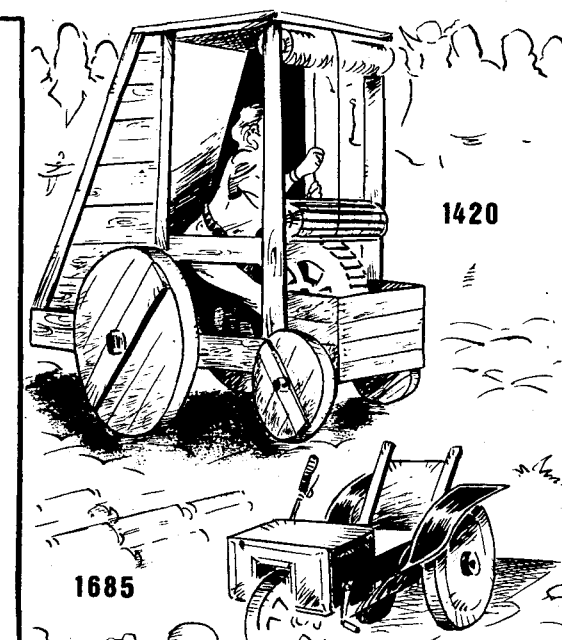

ELS PRIMERS AUTOMÒBILS

La roda, principal element del progrés, va ésser aviat coneguda per l'home. Al principi va ésser només un troç de tronc però, a poc a poc, s'anà perfeccionant i donà lloc a l'invent del carro. Els primers es varen utilitzar per als treballs agrícoles i pel transport. I ben aviat també s'els trobà utilitat en la guerra. Aquests carros eren moguts per cavalls, bous o esclaus.

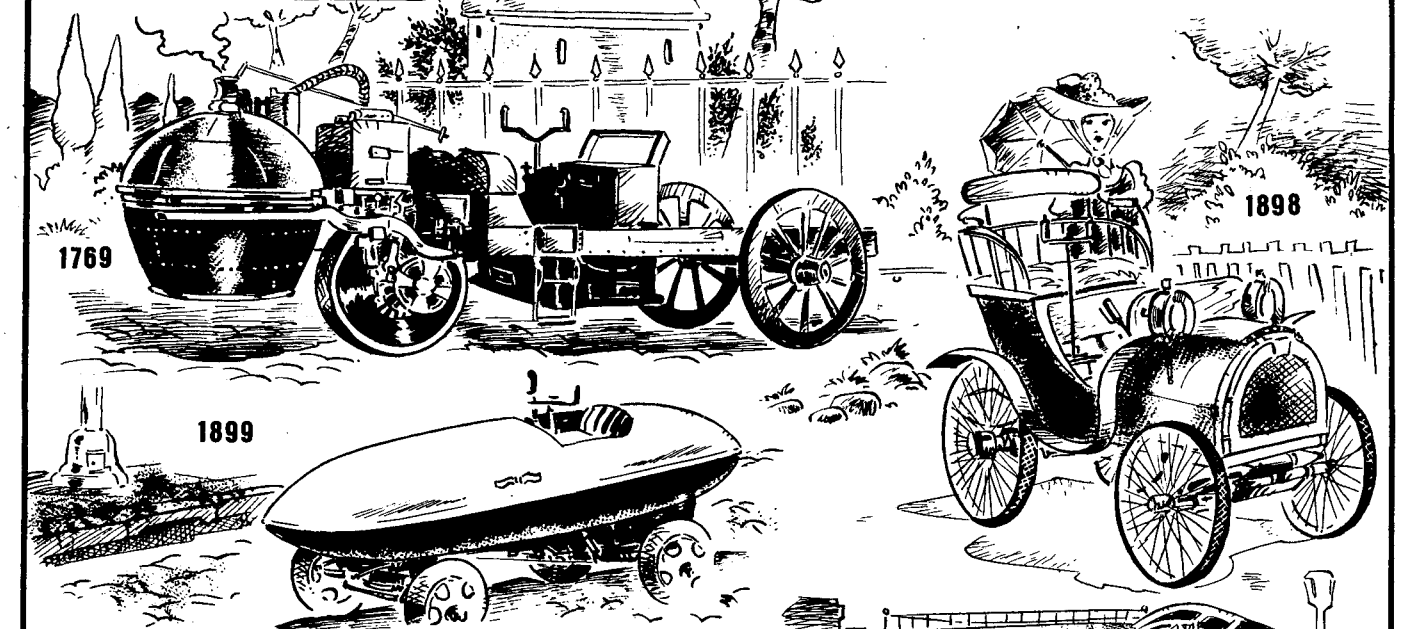
Els primers cotxes de veritat van aparèixer cap a l'any 1200; però eren molt rudimentaris i pesats i pertanyien als senyors i dignataris de les corts reials. Passaren segles sense que bàsicament els cotxes i carros sofrissin modificació. Es clar que anaren perfeccionant-se, fent-se més lleugers, o més còmodes, o adaptant-se per a diferents utilitats.

A finals del segle XVIII, en

plena revolució industrial, convenia, cada vegada més, de poder viatjar o transportar les mercaderies d'un lloc a l'altre més ràpidament. El vapor d'aigua és revelà aleshores com un element essencial. Sorgiren inventors, com James Watt, que aconseguí de fabricar màquines de vapor més lleugeres i també va demanar i obtenir autorització per a construir un vehicle propulsat pel vapor d'aigua. Però el primer que va aconseguir de construir un vehicle a vapor que funcionés de veritat, va ésser Nicolàs Cugnot.

Richard Trevithick, que molts consideren com el vertader inventor de la locomotora, va construir també —al costat de diversos models d'aquestes— un vehicle a motor que no necessitava carrils i podia, per tant, circular pels camins.

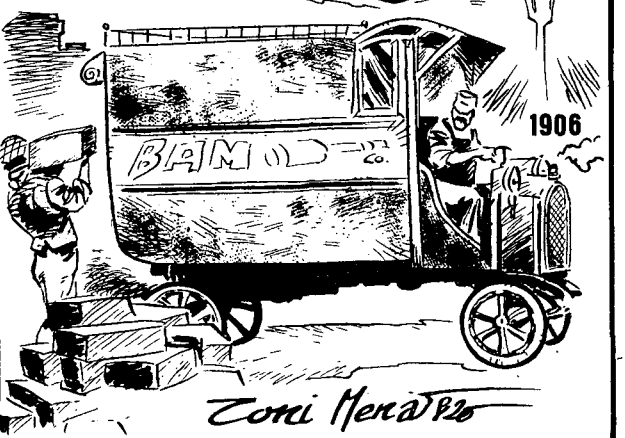

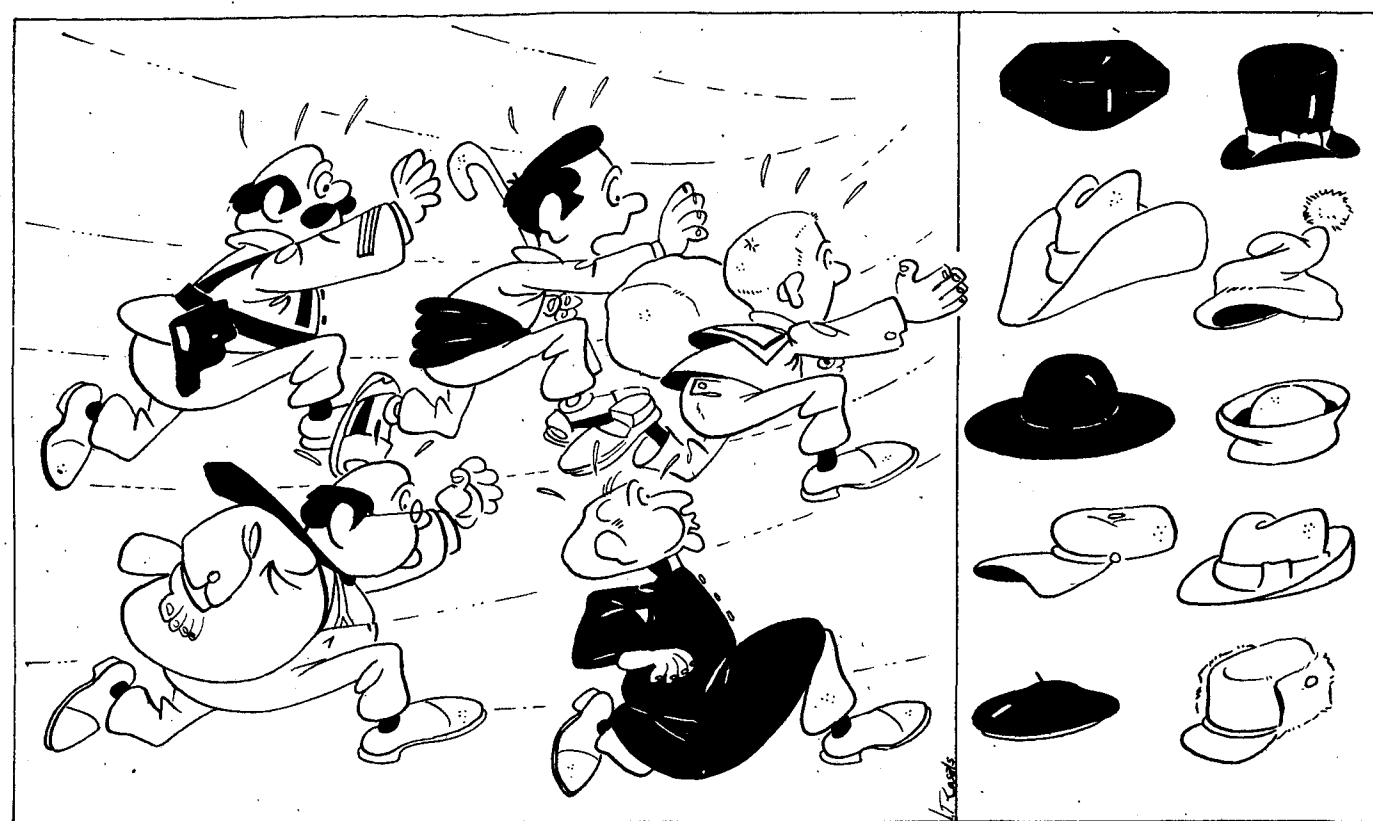
A Itàlia, mentrestant el professor Bernardi es va dedicar a l'estudi del motor d'explosió i el 1884 va aparèixer el primer vehicle construït per ell i pilotat pel seu fill. Era un "cotxe sense cavalls" mogut per un motor de gas de petroli.

I així per etapes, com la màquina de vapor, va anar progressant també el motor de gasolina. Foren Daimler i Benz, alemanys, els que aconseguiren de fabricar motors lleugers i econòmics.

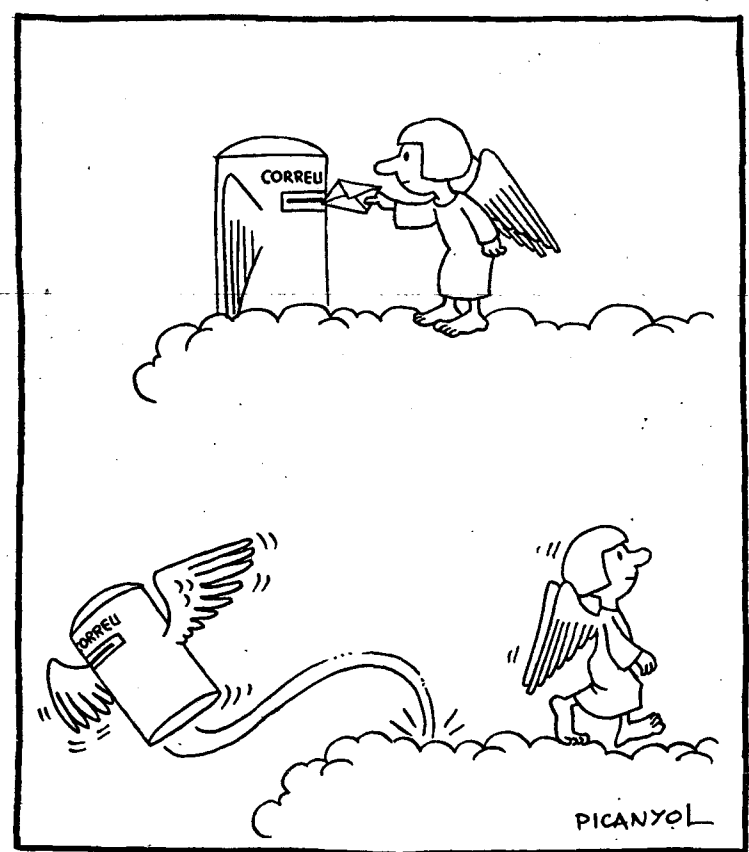
I és així com van apareixent nous constructors, sorgeixen noves idees, i els automòbils són cada vegada més perfectes, més segurs i més a l'abast de la gent.

Molts dels noms dels pioners de la indústria de l'automòbil són encara avui marques conegudes, com Benz, Renault, Rolls, Ford, etc.

El vent s'ha emportat el barret d'aquests personatges. Sabries donar-li a cada un d'ells el que li correspon?

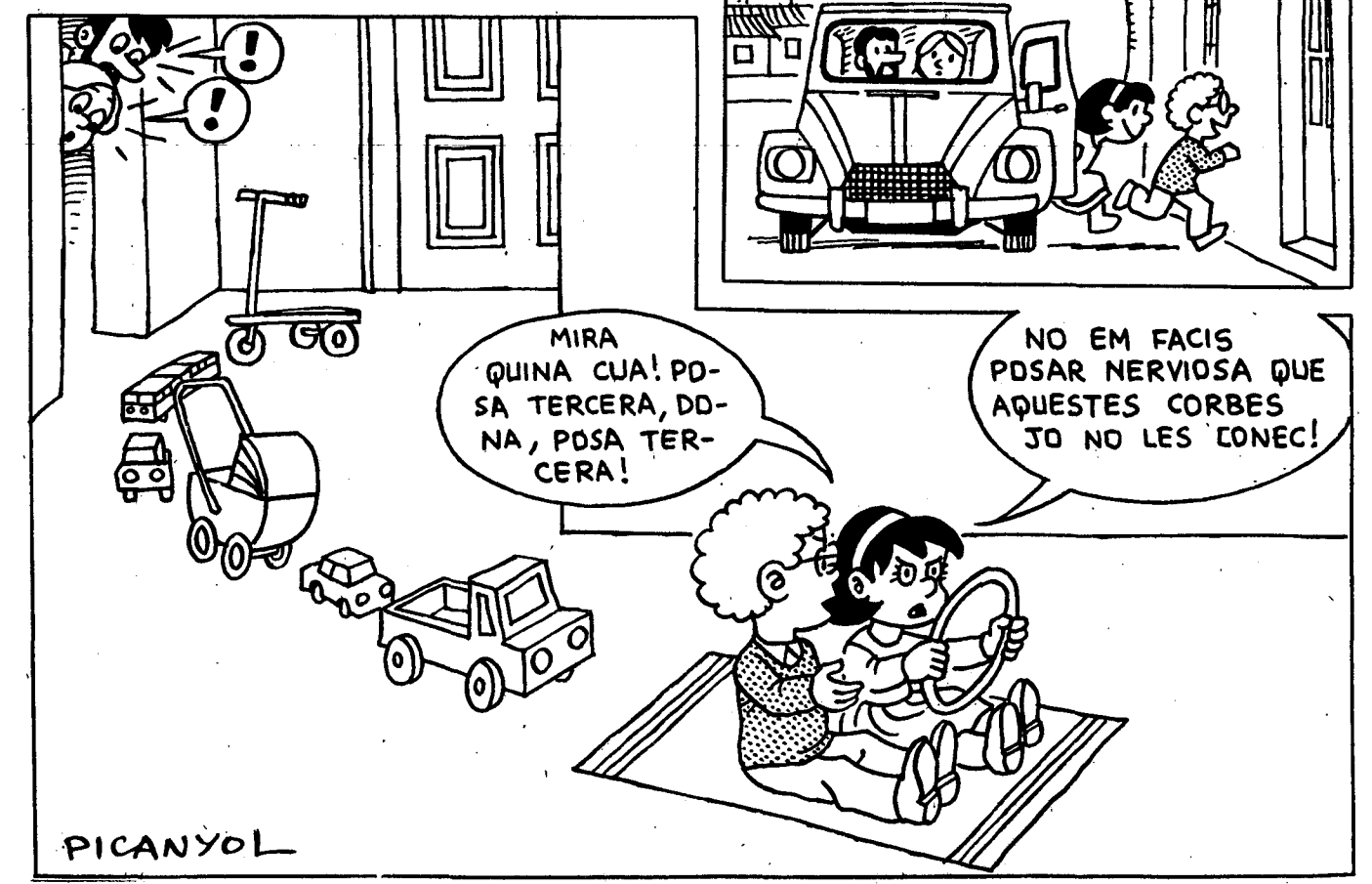
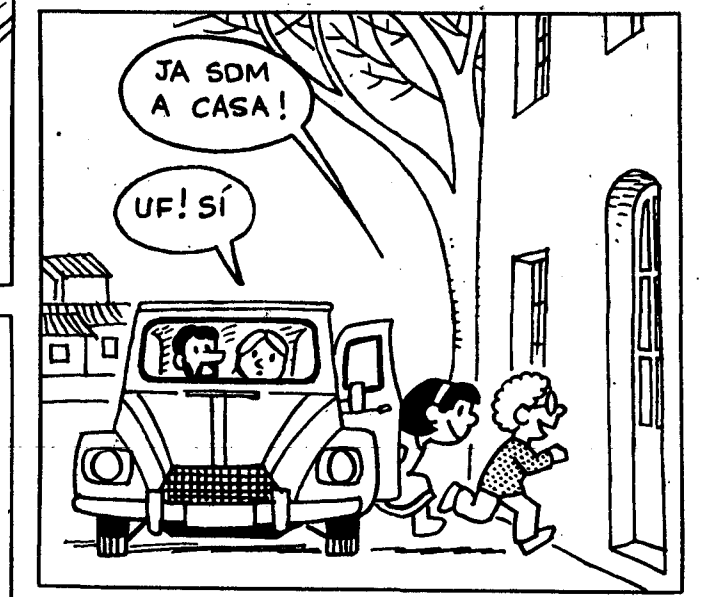
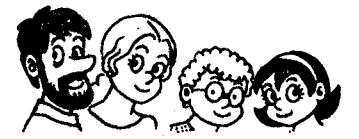
PICANYOL

Solució als encreuats del n.º anterior

BA	DA	LO	NA
RO	SE	GA	LA
NE			SO
SA	LA	MAN	CA
	MI	DA	
DA	NA	RI	MA
VA			NE
LLA	MI	NE	JA
DA	LI	VA	RE

Avet Set — Avet Set — Avet Set

LA FAMILIA MOIXÓ

PICANYOL

En Joan i en Quim

Avet Set esllips per a nenes i nens

L'EIXERIT

ANY II SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA" 82

Bones festes... BALDUFA!

— Tatarúúúúú... Visca tots els Eixerits del món!
 — Renoi! Quin aldarull! A què ve ara tot això?
 — Tararúúúúú... Visca, visca, viscaaaaaa...
 — Eixerit! Prou! No siguis tabalo!
 — Aquell home de la ràdio, quan fan un gol, encara crida més que jo.
 — Sí, però, casa nostra no és un camp de futbol, ni hi ha cap equip que jugui, ni s'ha fet cap gol. Per tant, no t'esveris ni armis rebombori.
 — Dona... també... si estic emmurriat, perquè estic emmurriat, si estic content, perquè estic content...
 — Que estiguis content ja m'agrada; el que no m'agrada és el soroll.
 — Amb tot això encara no m'has dit què et passa amb tants de crits i alegrois.
 — No... res... Estic content i proud. Estic guardant en aquesta capsa de sabates les felicitacions que varen enviar-me per Nadal.
 — Ah sí? I, doncs, què passa?
 — No... res... no ho vull dir... ara em fa vergonya i tinc por que riuràs a costa meua.
 — Va, digues, j'em tens confiança o no?
 — Sí, Mare, a tu t'agrada que et felicitin per Nadal?
 — És clar que sí. Però estem tots tan enfeinats...
 — Doncs, mira, estic tan content perquè n'hi ha una que cada vegada que la lleigeix m'agrada tant que...
 — Vejam què diu... "Bones festes, baldufa".
 — ... És bonica, oi?
 — Sí, fill. És molt bonica...

L'EIXERIT

en pepet elefantet

Avet Set esllips per a nenes i nens

Les històries de l'avi Pep

Els tres bons consells

Rondalla de Mossèn Cinto Verdaguer

Una vegada era un home molt aferrat a la seva i de mal geni, que se n'anà a llunyes terres. Després de molts anys, acabada la feina que hi tenia, resolgué de tornar a casa seva; més, abans, sabent que allà hi havia un ermità de molta saviesa i santedat, que donava bons consells a tothom que li'n demanava, com que ell no n'estava sobrer, li n'anà a demanar també. L'ermità no n'hi donà més que tres, que si els voleu saber heu-los aquí:

Per la drecera no deixis la
carretera.
No et fiquis en el que no et
demanen.
Abans de fer alguna cosa important, dorm.

Ell, després de rebre aquests consells se n'anà tot moix i murmurant entre dents: "No s'ha pas hagut de gastar el cervell per a donar-te aqueixes tres màximes. De consells així rai, també en donaria jo".

Amb aquests pensaments i altres de semblants es posà en camí cap a la seva terra. Quan fou un troç enllà atrapà uns quants viatgers que feien la mateixa via i nuant-hi conversa, s'acomboïà amb ells. La carretera era de bona petja i suau, més al pujar una muntanya feia una marrada

que no se li veia la fi, com si s'entornés endarrera.

— Veniu per la drecera, company, — li digueren els viatgers — comptant per lo baix avançarem una hora de camí.

Ell estigué a punt de caure en la temptació i de seguir-los; més es recordà del primer consell de l'ermità i no el volgué trencar. La giragonça fou més llarga del que semblava, més s'acabà, com tot s'acaba en aquest món. Quan ja n'era a les darreres passes, troba els viatgers asseguts a la vora del camí amb el cap baix i gairebé plorant de tristor.

— Hola companys, què us ha passat que esteu plorant de tristor.

— Ens ha sortit una colla de lladres que ens han robat tot el que portàvem, i ens han donat un feix de garrotades. Tant de bo haguéssim seguit l'adagi: "Per la drecera no deixis la carretera".

Seguiren plegats camí enllà caminant tot el sant dia. Quan vingué la nit s'allotjaren en un hostal i quan fou l'hora s'assegueren a taula per a sopar. En això l'hostaler renyí amb l'hostalera i es tiraren els plats pel cap.

Els viatgers s'aixecaren de taula per a descompartir els consorts mal avinguts. L'hostaler prengué malament la intervenció dels seus hostes i descarregà sobre

d'ells el bastó que tenia aixecat per castigar la seva muller. Tots els viatgers en van sortir escalabrats. Però no el nostre bon home que havia recordat el segon consell de l'ermità: "Allà on no et demanen, allà no et fiquis".

Es posà en camí altra vegada i no s'aturà fins davant de casa seva. Un cop fou allí s'amagà darrera d'unes bardisses per a veure qui en sortiria. Al cap d'una estona vegé sortí la seva esposa amb un sacerdot al costat de qui es despedí al peu de la porta fent-li un petó. De cop ell es va enfadar, però recordà el tercer consell de l'ermità que diu: "Abans de prendre una determinació, dorm". I com si res se n'entrà a casa seva, on fou rebut amb els braços oberts. Sopà i dormí i l'endemà al matí sentí la seva dona que li deia:

— El dia d'ahir fou el més feliç de la meva vida per dues coses: la primera per haver-me tornat tu, de qui ja no sabia res; la segona per haver-me vingut a veure el nostre fill capellà que està en el seminari.

El bon home donà gràcies a Déu pels tres consells de l'ermità i cregué i estigué cert i segur que aquell ermità no podia ser altre que el savi Salomó que havia ressuscitat per a donar-li aquells tres consells.

L'Evangelí del diumenge

Jesús ens parla

Un dia, Joan Baptista estava amb dos dels seus deixebles i, fixant-se en Jesús que passava, digué: "Mireu el Messies". Ells s'aixecaren tot seguit i el seguien. Jesús els preguntà: Què voleu? Ells contestaren:

Mestre, on viviu? Jesús els digué: Veniu i ho veureu. I, aquell dia, es quedaren amb Ell. Un dels dos era Andreu. Més tard trobà el seu germà Simó Pere i li digué: Hem trobat el Messies! I l'acompanyà on era Jesús. Jesús se'l mirà, i li digué: Tu, et diràs Pere, que vol dir Pedra.

Així, Jesús començà a formar el grup dels "dotze Apòstols" que anirien sempre amb Ell durant els tres anys de la seva vida pública, i veurien tot el que Jesús "feia" i escoltarien tot el que "deia", i així, després, podrien explicar-ho als altres.

El mossèn

Les lliçons de mestre Jan

Els catalans diem:

Ficar-hi cullerada
Donar el coudol
Fer el cor fort
Fer mal efecte
Fer-ne un gra massa
Gata manla
Girar cua
Muto i a la gòbia
Per xi de cas

Quan els castellans diuen:

Meter baxa
Dar el pésame
Hacer de tripas corazón
Dar mala espina
Pasarse de la raya
Mosca muerta
Dar media vuelta
Punto en boca
Por si las moscas

Avet Set — esllips per a nenes i nens

Per una catequesi sobre Jesucrist (i 2)

Calcedònia provocà una reacció extrema, que —curiosament— fou a favor de la divinitat: el monofisisme, el qual, enlluernat per la divinitat, admet en Crist una sola naturalesa, la divina, amb un detriment conseqüent de la humana. Encara avui existeixen esglésies monofisites. La reacció extrema oposada, la nestoriana, successora de l'arrianisme, que ja havia sofert molt a Nicea i a Efès —mes vençuda, per tant, en el moment de la celebració del Concili de Calcedònia—, ha sobreviscut amb menys vigoria aparent que el monofisisme. Però el racionalisme arriano-nestorià, simpàticament humà, no pas mal intencionat, ha anat subsistint en diverses formes i d'una manera més o menys latent. Qui sap si no hi ha reaparicions, més o menys conscients, de nestorianisme (de la doctrina que presenta Jesús com un heroi extraordinari i divinitzat, molt Déu, però no simplement Déu) en els humanismes cristians o pseudo-cristians de determinades èpoques, en formes de pietat excessivament humanes i en la manera com el materialisme d'avui presenta Jesús, pel qual sembla manifestar una certa simpatia. Almenys, avui Crist és especialment exalçat com un "superstar". Hi ha idealistes que l'invoquen com a model de l'home bo i just, proclamador dels drets de l'home i, més encara, predicador d'un amor fratern universal. Heus ací una representació de Jesús falsa per disminuïda. Crist és Déu; és Déu que ha assumit la naturalesa humana i amb ella o per ella ha mort en la creu i ha ressuscitat per fer-nos participar de la seva divinitat. És així que Crist és el nostre Salvador, i no únicament el nostre model moral. Ara, admetre això, creure-ho, va més enllà de la capacitat humana: la fe és un do sobrenatural que confereix el sentit per les coses "de dalt, on hi ha el Crist assegut a la dreta de Déu" (Col 3, 1), igual al Pare, perquè aquell que es va fer home i que visqué entre nosaltres (Joan 1, 14), al començament estava amb Déu i era (és) Déu (Joan 1, 1).

A. Olivar

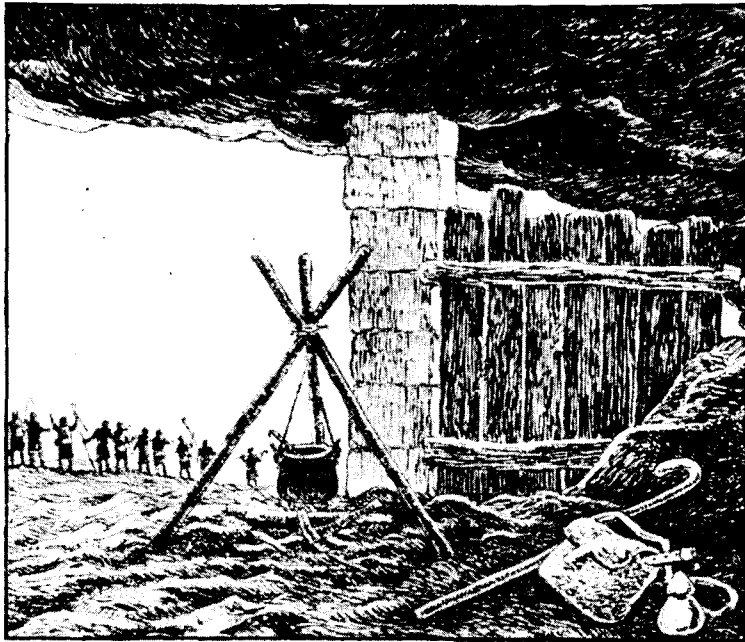
La Bíblia a l'abast

Atents a la veu de Déu (1 S 3: 3b-10.19)

Vet aquí un relat de vocació. Déu crida i l'home cal que escolti la veu de Déu i que hi respongui. Escoltar Déu no s'ha de confondre amb escoltar la pròpia veu i mirar de fer-la coincidir amb la veu de Déu. La història dels homes és plena d'aquesta confusió. També n'és la història dels pobles i de les comunitats. I la història de l'Església, dissortadament, no n'és cap excepció.

Samuel, bon observador dels signes dels temps

Samuel, sacerdot, profeta i jutge d'Israel, és una de les grans figures de l'Antic Testament. També és un model molt adequat als homes d'aquests temps de transició que estem vivint. A ell li correspongué d'ajudar el seu poble a passar d'un règim de confederació de tribus, propi dels darrers temps de l'èxode i de l'inici de l'assentament a Canaan, al règim monàrquic que, no sense violència, donaria una figura de certa unitat al poble d'Israel. També li pertocà a ell de liquidar, per dir-ho així, el sacerdocí i el culte de Silo per donar pas al sacerdocí i al culte del gran temple de Jerusalem. La seva missió no fou gens fàcil, tal com corresponia a uns temps difícils que eren els que va haver de viure. Tot ho va realitzar amb unes grans virtuts, moltes vegades ben marcades per contrastos. Fou humil i gran alhora, serè enmig de grans drames, home mesurat en la paraula, ric en silenci, però valent i oportú a l'hora precisa de parlar. I sobretot, fidelíssim a escoltar la veu

de Déu i tena a dur a la pràctica la voluntat de Jahveh. Va ser un bon observador dels signes dels temps i més bon intèrpret encara des de la perspectiva de la fe.

Era un creient que "veia" la presència de Déu en la història del seu poble i en la realitat que cada dia s'anava teixint.

Ens manquen persones com Samuel

Homes així fan falta sempre, però sobretot ens fan falta avui. Qui en dubta que tot el món viu uns moments històrics de trànsit? Estem canviant de signe cultural a tots els nivells de la vida humana. També en l'econòmic i el social. Al nostre país es va

falta audàcia i diem que és tradició allò que no és res més que comoditat o por a l'evolució negant un nou ordre de coses, i aquesta gestació és feta amb esforç, amb covardies, amb lluites, amb clarividències, amb pors, encara que amb ganes de sortir-ne al més ben parats possible. Tot plegat dona una imatge que manca de seguretat, d'incertesa, de nostàlgia de temps i fórmules passades. Què hi diu, a això, el creient? Desgraciadament els creients moltes vegades no estel a l'altura de les circumstàncies. Ens refugiem massa sovint en els nostres records i ens dediquem a somniar solucions que tenen ben poc a veure amb la realitat i amb la necessitat de descobrir els camins del futur. A vegades ens

cessària. Altres vegades bandegem els condicionaments històrics, com si no fossin les arrels que no sols mantenen la nostra identitat, sinó que fan que pugui desenrotllar-se degudament. Sabem escoltar la veu de Déu que ens parla a través dels signes del nostre temps? L'escoltem? Tenim la serenitat i la valentia suficients per dir la nostra fe —la lectura creient que fem d'aquests signes— als homes del nostre temps? Ens manquen persones com Samuel.

Parleu, que el vostre servent us escolta

En la lectura d'aquest text podem remarcar tres lliçons. Primera: atenció a l'esperit de servei. Que no és servitud. Segona: destriar i reconèixer la veu de Déu. Més d'un cop la confonem amb veus per altra part molt nobles, però que no són la veu de Déu. Tercera: disponibilitat franca a executar el que Déu ens demana. **Parleu, que el vostre servent us escolta** (v. 10). És tot un programa —el programa— de la persona creient. Escoltar Déu. Il·luminar la nostra realitat més actual amb la llum de la fe. Escutar el futur sense por: és el camí que hem de fer Déu i nosaltres. Dir amb valentia, amb imaginació i audàcia, amb il·lusió, amb fidelitat, amb amor, la paraula justa i oportuna. Vet aquí l'ideal que tot cristià, sobretot el cristià que escriu i publica coses com aquestes, hauria de tenir molt clar i perseguir sense defalliments.

Josep M. Aragonès

Catequesi dels signes

XLIII. Per què hem d'anar a missa el diumenge?

JESÚS, el dia del seu últim sopar pasqual en què instituí l'eucaristia, digué als seus deixebles: "FEU AIXÒ EN MEMÒRIA MEVA".

L'Església, al llarg dels segles, sempre ha celebrat l'eucaristia com a compliment d'aquest mandament del seu Senyor.

L'Església, tot celebrant el sant sacrifici de l'eucaristia, dona glòria i lloança a Déu, i al mateix temps troba en l'eucaristia la font de santificació dels homes.

Es per això que l'Església, com a bona mare, vol que els seus fills participin en la celebració comunitària de l'eucaristia dominical:

—Ja trobem als inicis del NT que els apòstols es reuneixen el diumenge, amb tots els seus seguidors batejats, i celebren l'eucaristia.

—La tradició litúrgica de l'Església primitiva (Didaché, sant Justí, etc.) també diu que els cristians es reunien el diumenge per a celebrar l'eucaristia.

—Al començament del segle IV l'Església, veient la importància i la necessitat de la celebració eucarística, manà en el sínodo d'Elvira el precepte dominical; més tard ho recollí en el dret canònic.

—A poc a poc l'Església ha anat acomodant l'obligatorietat del precepte dominical a les necessitats dels temps moderns i dels homes d'avui (misses anticipades, vespertines, etc.).

Una cosa és molt important de constatar: L'Església ha mantingut sempre la tradició de celebrar l'eucaristia dominical, i fins i tot el precepte d'assistir-hi aquells que pel baptisme són els seus fills.

El diumenge és el dia del Senyor: Ell va ressuscitar. La comunitat es reuneix per a celebrar-ho a la presència del mateix Senyor ressuscitat que l'enforteix i li dona vida.

No n'hi ha prou amb creure. Cal celebrar la fe. La fe, tot i essent creure. Cal celebrar la fe.

La fe, tot i essent personal, també ha de ser comunitària; per tant, cal celebrar-la amb la comunitat. Qui no celebra la fe, corre el perill de perdre-la.

La missa dominical és un aplec amb Déu i amb els germans:

junts celebrem la nostra fe
junts glorifiquem el nostre Pare
junts enfortim els llaços d'amor i d'unitat en l'Església de Jesucrist.

No és el precepte ni l'obligació el que ens ha de fer anar a missa.

És la necessitat i la consciència del nostre ésser cristians: Per això hem d'anar a missa cada diumenge!

F. Xavier Parés

Londres 81-82: Pau i Reconciliació

Trobada de joves de Taizé

El concili internacional de joves de Taizé ha estat enguany a Londres. Londres ha obert les portes a milers de persones que han seguit aquesta crida i han convergit en aquesta ciutat, provinents de tots els llocs del món. La màxima de l'encontre ha estat "Pau i Reconciliació".

Què és Taizé?

Taizé és un moviment cristià de caràcter ecumènic nascut a França en els anys 50. El nom prové del poble on està instal·lada la comunitat, prop de Cluny al nord de Lyon. Taizé té un marcat caràcter místic en busca d'una vida contemplativa. Està format en un grup de monjos i una gran quantitat de persones que hi col·laboren des de la seva laïcitat.

Què es féu a Londres?

Com succeí anteriorment a Roma, París i Barcelona, a Londres, els assistents al concili restaren allotjats en famílies o col·lectius organitzats per les parròquies. El contacte amb les famílies comportà una major acceptació dels forasters per les comunitats i la vida col·lectiva a compartir d'una manera més

plena el nostre temps, les nostres coses i la nostra persona amb gent, caràcters i nacionalitats que abans no havíem conegut. Les activitats diferien segons les parròquies: cada matí hi havia una pregària a l'Església del barri; després una visita a un centre d'assistència social o una xerrada comentant un tema d'interès comú. La pregària del migdia i de la nit es feia a la catedral de Sant Pau o a l'Abadia de Westminster, com també el sopar i el dinar.

Es calcula que l'assistència fou d'unes 17.000 persones de les quals 3.000 eren espanyoles i unes 1.500 dels PPCC —aquests números són aproximats ja que molta gent viatjà amb els seus propis mitjans i no a través d'una organització determinada—. Cal destacar la presència d'un petit grup de polonesos que van observar amb pa·z i amb una de les nacionalitats allí representades en senyal d'unió i fraternitat.

Quin fou el tema central de la trobada?

Com ja hem dit "Pau i Reconciliació" fou el lema sota el qual s'ampara tot el concili. La pau mundial, un ideal difícil d'assumir i potser un tòpic, es veu més senzill quan hom ha arribat a una pacificació del propi esperit mitjançant la meditació és un fet necessari en la vida social. Per a ell es necessita una comprensió i d'ell se'n deriva el perdó i l'estima; l'estima necessària perquè una comunitat continuï unida. Per accentuar aquest

esperit de reconciliació fou molt important el contacte amb gent d'altres nacionalitats amb les quals vam arribar a tremar una veritable amistat, el contacte amb cristians d'altres confessions i fins i tot amb gent d'altres religions.

L'últim dia, com a senyal de germanor, fórem convidats, fins i tot a participar d'un ritu d'una confessió diferent a la nostra (a Londres hi ha moltes comunitats provinents d'altres nacions diferents de l'anglesa: grecs, italians, africans i fins i tot catalans).

Com continuar l'esperit de la trobada?

Pau i reconciliació són dues coses molt fàcils d'aconseguir entre la gent que érem a Londres, ja que tots érem de les mateixes idees i cercàvem ideals semblants. Un cop això s'ha acabat, cada persona torna a la seva vida, a la seva ciutat o poble i es torna a trobar amb els mateixos problemes que deixà una setmana abans. Aquest és el moment de projectar tot el que pensàrem. Es ara on hom ha d'obrir els ulls a la reconciliació amb els altres. Ara cal avançar en un nou camí de pau. Londres ha estat una abstracció de la realitat que ens ha de servir per a tornar renovats i amb més força per a lluitar per cada una de les petites coses que trobem en el nostre camí. No podem restar embadalits en un món de fantasia i felicitat que és el globus de Londres. Cal tocar de peus a terra i treballar.

Conclusions de la trobada

Del concili se'n pot despendre una sèrie d'idees i projectes per a la nostra vida. En primer lloc que la base perquè tota comunitat es mantingui viva és l'estima que ha de néixer de la comprensió; que l'únic camí per arribar a la pau és estar en pau nosaltres mateixos i que, l'esperança, és una via que només podem recórrer gràcies a la nostra força.

Jordi Gassiot i Pintori

YOGHOURT DANONE

amb la gent sana

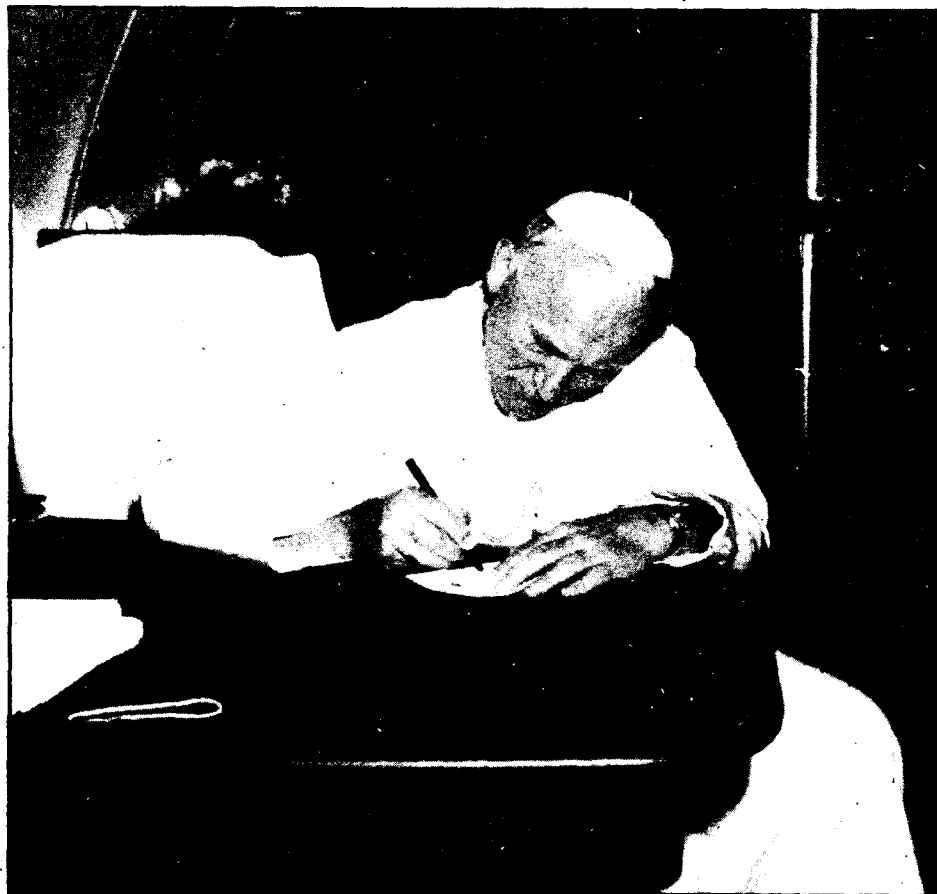
Per encetar el dia amb un somriure, avui, més que mai, ens cal una alimentació equilibrada i sana.

I per fer-la més rica i variada, Yoghourt DANONE, l'aliment natural, sa, nutritiu i lleuger que agrada a tothom, a totes hores.

Avui, com sempre, DANONE està amb la gent sana.

Aliments frescos i naturals

La fidelitat al magisteri permetrà als sacerdots una perfecta unitat de criteris a fi d'evitar angoixes de consciència als fidels

nova vocació i la seva nova missió. Per tal que la família esdevingui cada vegada més una veritable comunitat d'amor, cal que els seus membres estiguin ajudats i formats en llurs responsabilitats davant els nous problemes que es presenten, en el recíproc servei, en la participació activa a la vida de família.

Això val sobretot per les famílies joves, les quals, trobant-se en un context de nous valors i de noves responsabilitats, estan més exposades, sobretot en els primers anys de matrimoni, a eventuais dificultats, com les que provenen de l'adaptació a la vida en comú o del naixement de fills. Els joves esposos han de saber acollir cordialment i avaluar intel·ligentment l'ajuda discreta, delicada i generosa d'altres parelles que de molt temps ençà tenen ja experiència del matrimoni i de la família. D'aquesta manera, en el si de la comunitat eclesial —gran família formada per famílies cristianes— es realitzarà un intercanvi mutu de presència i d'ajuda entre totes les famílies, posant cada una al servei de les altres la pròpia experiència humana, així com també els dons de la fe i de la gràcia. Animada per un veritable esperit apostòlic aquesta ajuda de família a família constituirà una de les maneres més senzilles, de més eficàcia i més a l'abast de tots per difondre d'uns altres els valors cristians, que són el punt d'arrancada i d'arribada de tota tasca pastoral. Fent-ho així les joves famílies no es limitaran només a rebre, sinó que alhora, ajudades així, seran font d'enriquiment per les altres famílies, ja de més temps constituïdes, gràcies a llur testimoni de vida i llur activa aportació.

En l'acció pastoral envers les joves famílies l'Església deurà aplicar-se especialment a educar-les a viure l'amor conjugal de manera responsable, en relació amb les seves exigències de comunió i de servei a la vida, com també a conciliar la intimitat de la vida de la llar amb la tasca generosa que incumbeix a tots d'edificar l'Església i la societat humana, per l'adveniment dels fills, la parella esdevé família en el sentit més específic de la paraula, l'Església estarà encara prop dels pares perquè donin acolliment a llurs fills i els estimin com un do rebut del Senyor de la vida, assumint amb goig el cansament de servir-los en llur creixement humà i cristià.

II) Estructures de la pastoral familiar

L'acció pastoral sempre és sempre expressió dinàmica de la realitat de l'Església,

compromesa en la seva missió de salvació. Igualment la pastoral familiar —forma particular i específica de la pastoral, troba en l'Església el principi de la seva acció i el seu protagonista responsable a través de les seves estructures i dels seus membres actius.

La comunitat eclesial i la parròquia en particular

70. L'Església, comunitat a l'ensems salvada i salvadora, ha de ser considerada aquí en la seva doble dimensió universal i particular. Aquesta s'expressa i es realitza en la comunitat diocesana, pastoralment dividida en comunitats menors entre les que es distingeix, per la seva peculiar importància, la parròquia.

La comunió amb l'Església universal no rebaixa, sinó que garanteix i promou la consistència i l'originalitat de les diverses Esglésies particulars; aquestes romanen com el subjecte actiu de més eficàcia i immediat per la realització de la pastoral familiar. En aquest sentit cada Església local i més concretament, cada comunitat parroquial ha d'adquirir una consciència més viva de la gràcia i de la responsabilitat que rep del Senyor, en ordre a la promoció de la pastoral familiar. Els plans de pastoral orgànica, a qualsevol nivell, mai no han de prescindir de prendre en consideració la pastoral de la família.

A la llum d'aquesta responsabilitat cal entendre la importància d'una preparació adequada per part de quants es comprometen específicament en aquesta mena d'apostolat. Els sacerdots, religiosos i religioses, des de l'època de llur formació, siguin orientats i formats de manera progressiva i adequada per a llurs tasques respectives. Entre d'altres iniciatives, em plau de subratllar la recent creació a Roma, a la Pontificia Universitat Lateranense, d'un Institut Superior dedicat a l'estudi dels problemes de la família. També en algunes diòcesis s'han fundat Instituts d'aquest tipus; els Bisbes procurin que el major nombre possible de sacerdots, ans d'assumir responsabilitats parroquials, segueixin cursos especialitzats; en altres indrets periòdicament es donen cursos de formació en Instituts Superiors d'estudis teològics i pastorals. Aquestes iniciatives seran encoratjades, sostingudes, multiplicades i estan obertes, és clar, també als seglars, que en llur tasca professional

(mèdica, legal, psicològica, social i educativa) dediquen la seva feina a l'ajuda de la família.

La família

71. Però abans de res s'ha de reconèixer el lloc singular que, en aquest camp, pertany als esposos i a les famílies cristianes, en virtut de la gràcia rebuda en el sagrament. La seva missió ha de posar-se al servei de l'edificació de l'Església i de la construcció del Regne de Déu en la història. Això és requereix com un acte de dòcil obediència al Crist Senyor. És ell qui, en efecte, en virtut del matrimoni dels batejats elevat a la categoria de sagrament, confereix als esposos cristians una peculiar missió d'apòstols, enviant-los com treballadors a la vinya i, de manera especial, a aquest camp de la família.

En aquesta activitat ells actuen en comunió i col·laboració amb la resta de membres de l'Església, que també treballen a favor de la família, fent fructificar llurs dons i llurs ministeris.

Aquest apostolat l'acompliran primerament al si de llurs pròpies famílies, pel testimoniatge d'una vida viscuda d'acord amb la llei divina en tots els seus aspectes, per la formació cristiana dels fills, per l'ajuda aportada a llur maduració en la fe, per l'educació de la castedat, per la preparació a la vida, per la vigilància per preservar-los dels perills ideològics i morals pels quals sovint es veuen amenaçats, per llur gradual i responsable inserció en la comunitat eclesial i civil, per l'assistència i el consell en l'elecció de llur vocació, per l'ajut mutu entre els membres de la família pel comú creixement humà i cristià, etc. L'apostolat de la família, d'altra banda, s'irradiarà amb obres de caritat espiritual i material vers les altres famílies, sobretot a les més mancades d'ajut i suport, als pobres, els malalts, els vells, els minusvàlids, els orfes, les vídues, els cònjuges abandonats, les mares solteres i aquelles que en situacions difícils senten la temptació de desfer-se del fruit de les seves entranyes, etc.

Les associacions familiars al servei de les famílies

72. Sense sortir de l'àmbit de l'Església, subjecte responsable de la pastoral familiar, cal recordar les diverses agrupacions de fidels on s'hi manifesta i es viu d'alguna manera el misteri de l'Església del Crist. Conseqüentment s'han de reconèixer i avaluar —cada una segons les característiques, finalitats, incidències i mètodes propis— les diverses comunitats eclesials, grups i moviments compromesos de diferents maneres, per títols i a diversos nivells, en la pastoral familiar.

Per aquest motiu el Sínodo ha reconegut expressament l'aportació de les tals associacions d'espiritualitat, de formació i d'apostolat. Llur funció serà la de suscitar en els fidels un sentit vivent de solidaritat, afavorir una conducta de vida inspirada en l'Evangeli i en la fe de l'Església, formar les consciències segons els valors cristians i no segons els criteris de l'opinió pública, estimular a obres de caritat recíproca i vers els altres amb un esperit d'obertura, que faci de les famílies cristianes una veritable font de llum i un llevat per a les altres famílies.

Iguament és desitjable que, amb un ardent sentit del bé comú, les famílies cristianes es comprometin activament, a tots els nivells, fins i tot en associacions no eclesials. Algunes d'aquestes associacions es proposen la preservació, la transmissió i tutela dels veritables valors ètics i culturals del respectiu poble, el desenvolupament de la persona humana, la protecció mèdica, jurídica i social de la maternitat i de la infantesa, la justa promoció de la dona i la lluita contra tot allò que fereix la seva dignitat, l'increment de la mútua solidaritat, el coneixement dels problemes que tenen connexió amb la regulació responsable de la fecunditat, segons els mètodes naturals que s'adiuen amb la dignitat humana i la doctrina de l'Església. D'altres miren a la construcció d'un món més just i més humà, a la promoció d'unes lleis justes que afavoreixin l'ordre social, que convé al ple respecte de la dignitat i de totes les llibertats legítimes de l'individu i de la família, a nivell nacional i internacional, i a la col·laboració amb l'escola i amb les altres institucions que completen l'educació dels fills, etc.

III) Els responsables de la pastoral familiar

A més de la família —objecte i primerament subjecte de la pastoral familiar— cal també recordar els altres responsables principals en aquest camp concret.

Els bisbes i els preveres

73. El primer responsable de la pastoral familiar a la diòcesi és el bisbe. Com Pare i Pastor ha d'esmerçar una sol·licitud particu-

lar a aquest sector, sens dubte prioritari, de la pastoral. Al sector cal que hi dediqui interès, atenció, temps, personal, recursos, i sobretot suport personal a les famílies, i a quants, en les diverses estructures l'ajuden en la pastoral de la família. Procurarà principalment que la mateixa diòcesi sigui cada vegada més una veritable "família diocesana", model i font d'esperança per a tantes famílies que hi pertanyen. La creació del Pontifici Consell per a la Família cal veure'l en aquest context; és un signe de la importància que jo atribueixo a la pastoral de la família en el món, perquè a l'ensems sigui un instrument eficaç per tal d'ajudar a promoure-la en tots els nivells.

Els bisbes són ajudats particularment pels preveres, la tasca dels quals —com expressament ha subratllat el Sínodo— constitueix una part essencial del ministeri de l'Església vers el matrimoni i la família. El mateix pot dir-se d'aquells diaques als que eventualment s'encomani la cura d'aquest sector pastoral.

Llur responsabilitat s'exten no solament als problemes morals i litúrgics, sinó també als de caire personal i social. Ells deuen sostenir a la família en els seus contratemps i sofriments, acostant-se als seus membres, ajudant-los a veure llur vida a la llum de l'Evangeli. No és de cap manera superflu prendre nota que d'aquesta missió, si és exercida amb el degut discerniment i verader esperit apostòlic, el ministre de l'Església obté nous estímuls i noves energies per la pròpia vocació i per l'exercici mateix del seu ministeri.

El sacerdot o el diaca preparats adequada i seriosament per aquest apostolat, han de comportar-se constantment, pel que pertoca a les famílies, com pares, germans, pastors i mestres, ajudant-los amb els recursos de la gràcia i il·luminant-los amb la claror de la veritat. Així, doncs, llur ensenyament i llurs consells han d'estar sempre en plena consonància amb el Magisteri autèntic de l'Església de manera que ajudi el poble de Déu a formar-se un recte sentit de la fe, que més tard deu aplicar-se a la vida concreta. Aquesta fidelitat al Magisteri ajudarà els preveres a vetllar amb gran cura a mantenir la unitat de criteris amb el fi d'evitar ansietat de consciència entre els fidels.

Pastors i laicats participen a l'Església en la missió profètica del Crist: els laics donant testimoni de la fe per la paraula i per la vida cristiana; els pastors, discernint en aquest testimoniatge el que és expressió de la fe genuïna i el que hi està en desacord; la família, com a comunitat cristiana, amb la seva peculiar participació i testimoniatge de la fe. Es comença així un diàleg entre els pastors i les famílies. Els teòlegs i els experts en problemes familiars poden ser un gran ajut en aquest diàleg, explicant exactament el contingut del Magisteri de l'Església i el de l'experiència de la vida de la família. D'aquesta manera s'entenen millor els ensenyaments del Magisteri i es facilita el camí pel seu progressiu desenvolupament. No obstant això, bo és recordar que la norma pròxima i obligatòria en doctrina de fe —fins i tot en els problemes de família— és competència del Magisteri jeràrquic. Relacions diàfanes entre els teòlegs, els experts en problemes familiars i el Magisteri ajuden de bon tros a la recta comprensió de la fe i a promoure —dintre dels termes de la mateixa— el legítim pluralisme.

Religiosos i religioses

74. L'ajuda que els religiosos, religioses i ànimes consagrades en general, poden donar a l'apostolat de la família que trobi la seva primera fonamental i original expressió justament consagrada en llur consagració a Déu: "Així ells recorden davant de tots els cristians aquell admirable connubi, establert per Déu i que ha de manifestar-se perfectament en la vida futura, en el qual l'Església té Crist per únic espòs". (169). Aquesta consagració els converteix en testimonis de l'amor universal que, per la castedat abraçada pel Regne dels cels, cada vegada els fa més disponibles per dedicar-se generosament al servei de Déu i a les obres d'apostolat.

D'ací deriva la possibilitat de que religiosos i religioses, membres d'Instituts seculars i d'altres Instituts de perfecció, individualment o associats, desenvolupin el seu servei a les famílies amb dedicació especial als infants, majorment als abandonats, no desitjats, orfes, pobres o minusvàlids; visitant a les famílies i preocupant-se dels malalts, creuant relacions de respecte i de caritat amb famílies incompletes, que tenen dificultats o estan separades; oferint la seva pròpia col·laboració en l'ensenyament i assessorament per la preparació dels joves al matrimoni i en l'ajut que cal donar a les parelles per a una procreació veritablement responsable; obrint la pròpia llar a una hospitalitat senzilla i cordial, a fi que les famílies puguin trobar el sentit de Déu, el gust de la pregària i del recolliment, l'exemple concret d'una vida

No han de conculcar-se els valors fonamentals

viscuda en caritat i alegria fraterna, com membres de la gran família de Déu.

Voldria afegir una exhortació apressant els responsables dels Instituts de vida consagrada, a fi que considerin —dintre del respecte substancial a llur carisma propi original— l'apostolat adreçat a les famílies com una de les tasques prioritàries, requerida més urgentment per la present situació.

Laics especialitzats

75. No és poca l'ajuda que poden aportar a les famílies els laics especialitzats (metges, juristes, psicòlegs, assistents socials, consellers, etc.) que, el mateix individualment com per mitjà de diverses associacions i iniciatives ofereixen llur aportació d'aclariment, de consell, d'orientació i suport. A ells es poden aplicar les exhortacions que vaig adreçar a la Confederació dels Consultors familiars d'inspiració cristiana: El vostre és un compromís que prou mereix la qualificació de missió, degut a la noblesa de les finalitats que persegueix, i determinants pel bé de la societat i de la mateixa comunitat cristiana i els resultats que se'n deriven... Tot el que aconseguí fer en suport de la família és destinat a tenir una eficàcia que, ultrapassant el seu àmbit, abasta també a d'altres persones i incideix sobre la societat. El futur del món i de l'Església passa per la família". (170).

Destinatari i agents dels mitjans de comunicació social

76. Una paraula particular cal reservar a aquesta categoria tan cabdal en la vida moderna. Sabem que els instruments de comunicació social "incideixen sovint profundament tant en l'aspecte afectiu i intel·lectual com en l'aspecte moral i religiós, en l'esperit de quants en fan ús", sobretot els joves (171). Uns mitjans així poden exercir una influència benèfica en la vida i els costums de la família i en l'educació dels fills, però alhora oculten també "insídies i perills no insignificants", (172) i podrien convertir-se en vehicle sovint hàbil i sistemàticament manipulat com dissortadament sol passar en diversos països del món —d'ideologies disgregadores i de visions deformades de la vida, de la família, de la religió, de la moralitat i que no respecten la vertadera dignitat i el destí de l'home.

Perill tant més cert, quan (la manera de viure, sobretot en les nacions més industrialitzades, duu sovint a que les famílies es descarreguin de llurs responsabilitats educatives, trobant en la facilitat d'evadir-se (representada a la llar especialment per la televisió i certes publicacions) la manera de tenir ocupats temps i activitat dels infants i joves", (173). D'aquí "el deure... de protegir especialment els joves de les 'agressions' que pateixen també per part del mass-media", procurant que l'ús d'aquests en família estigui regulat curosament. Amb la mateixa llessta la família hauria de buscar pels seus propis fills també unes altres diversions, més sanes, més útils i formatives física, moral i espiritualment "per potenciar i valoritzar el temps de lleure dels adolescents i orientar llurs energies". (174).

Donat a més que els instruments de comunicació social —com també l'escola i l'ambient— incideixen sovint de manera notable sobre la formació dels fills, els pares, en tant que receptors, deuen fer-se part activa en l'ús moderat, crític, vigilant i prudent d'aquests mitjans, calculant la influència que exerceixen sobre els fills; i han de donar una orientació que permeti "educar la consciència dels fills per emetre judicis serens i objectius que més tard sigui el guiatge en l'elecció i en el refús dels programes proposats". (175).

Amb idèntic afany els pares tractaran d'influenciar en l'elecció i preparació dels mateixos programes, mantenint les iniciatives adients en contacte amb els responsables de les diverses fases de producció i de la transmissió, per assegurar-se que no siguin abusivament oblidats o expressament conculcats aquells valors humans fonamentals que formen part del vertader bé comú de la societat, i amb més raó, siguin difosos programes aptes per presentar en llur just llum els problemes de la família i llur adequada solució. Sobre això, el meu predecessor Pau VI escrivia "Els productors han de conèixer i respectar les exigències de la família i això requereix a vegades, per la seva part, un veritable coratge i sempre un elevat sentit de responsabilitat. Ells, en efecte, estan obligats en evitar tot el

que pugui ser un dany a la família en la seva existència, en la seva estabilitat, en el seu equilibri i en la seva felicitat. Qualsevol ofensa als valors fonamentals de la família es tracti d'eroticisme o de violència, d'apologia del divorci o d'actituds anti-socials per part dels joves— és una ofensa al vertader bé de l'home". (176).

Jo mateix, en semblant ocasió, posava de relleu que les famílies "han de poder comptar en mesura no escassa amb la bona voluntat, rectitud i sentit de responsabilitat dels professionals dels mass-media: editors, escriptors, productors, directors, dramaturgs, informadors, comentaristes i actors". (177). Per conseqüència, també és just que per part de l'Església es segueixi dedicant tota l'atenció a aquestes categories de persones, animant i sostenint alhora a aquells catòlics que es senten cridats i tenen qualitats per treballar en aquests delicats sectors.

IV) La pastoral familiar en els casos difícils

Circumstàncies particulars

77. Es adient un engantjament pastoral encara més generós, intel·ligent i prudent, a exemple del Bon Pastor, vers aquelles famílies que —sovint i independentment de la pròpia voluntat, o apressats per altres exigències de diferent naturalesa— han de lluitar amb situacions objectivament difícils.

Sobre això cal remarcar especialment l'atenció sobre algunes categories particulars, que tenen una més gran necessitat no sols d'assistència, sinó també d'una acció més incisiva en l'opinió pública i sobretot en les estructures culturals, econòmiques i jurídiques a fi d'eliminar al màxim les causes profundes de llurs dificultats.

Aquestes són, per exemple, les famílies dels emigrants per raons laborals; les famílies de tots els que estan obligats a llargues absències, com els militars, els embarcats, els viatgers de qualsevol mena; les famílies dels presos, dels profugus i dels que són a l'exili; les famílies que en les grans ciutats pràcticament viuen marginades; aquelles que no tenen casa les incompletes o amb un sol pare; les famílies amb fills minusvàlids o drogats; les famílies d'alcoholitzats, les desarrelades del seu ambient cultural i social o en perill de perdre'l; les discriminades per motius polítics o d'altres raons; les famílies ideològicament dividides; les que no aconsegueixen tenir fàcilment un contacte amb la parròquia; les que pateixen violència o tractes injustos a causa de llur fe; les formades per esposos menors d'edat; els vells, obligats a viure, no massa rarament a viure solitaris o sense els adequats medis de subsistència.

Les famílies d'emigrants, sobretot trac-

tant-se d'obers i camperols, deuen tenir la possibilitat de trobar sempre en l'Església la seva pàtria. Es aquesta una tasca connatural a l'Església, donat que és signe d'unitat en la diversitat. En quant sigui possible es trobin assistits per sacerdots del seu mateix ritu, cultura i idioma. Pertoca igualment a l'Església fer una crida a la consciència pública i a tots els qui tenen autoritat en la vida social, econòmica i política, perquè els obrers trobin feina en llur pròpia regió i pàtria, siguin retribuïts amb un salari just, les famílies tornin a reunir-se quan més aviat millor i sigui presa en consideració llur identitat cultural, siguin tractades igual com les altres, i llurs fills tinguin l'oportunitat de la formació professional i de l'exercici de la professió, com també de la possessió de la terra suficient per treballar i viure.

Un problema difícil és el de les famílies ideològicament dividides. En casos així es requereix una particular atenció pastoral. Abans de res cal mantenir amb discreció un contacte personal amb aquestes famílies. Els creients deuen ser enfortits en la fe i sostinguts en la vida cristiana. Malgrat que la part fidel al catolicisme no pot cedir, això no obstant, cal mantenir sempre viu el diàleg amb l'altra part. Han de multiplicar-se les manifestacions d'amor i respecte, amb la ferma esperança de mantenir fortament la unitat. També depèn molt de les relacions entre pares i fills. Les ideologies estranyes a la fe poden estimular els membres creients de la família a créixer en la fe i en el testimoniatge de llur amor.

Altres moments difícils en els que la família té necessitat de l'ajut de la comunitat eclesial i dels seus pastors poden ser: l'adolescència dels fills inquieta, contestatària de vegades problematitzada; llur matrimoni que els separa de la família d'origen; la incomprensió o la manca d'amor per part de les persones

moments de la vida. Són aquestes les ocasions en les que com han suggerit els Pares Sinodals —més fàcilment poden fer-se comprendre i viure els aspectes elevats de l'espiritualitat matrimonial i familiar que s'inspiren en el valor de la creu i resurrecció del Crist, font de santificació i de pregona alegria en la vida quotidiana, en la perspectiva de les grans realitats escatològiques de la vida eterna.

En aquestes diverses situacions no s'oblidi mai l'oració, font de llum i de força, i aliment de l'esperança cristiana.

Matrimonis mixtes

78. El nombre creixent de matrimonis entre catòlics i altres batejats requereix també una peculiar atenció pastoral a la llum de les orientacions i normes contingudes en els recents documents de la Santa Seu i en els elaborats per les Conferències Episcopals, per facilitar la seva aplicació concreta en les diverses situacions.

Les parelles que viuen l'experiència d'un matrimoni mixte presenten peculiars exigències que poden reduir-se a tres principals apartats.

Cal tenir presents totes les obligacions de la part catòlica derivades de la fe, en el que concerneix al lliure exercici de la mateixa a la consegüent obligació de procurar, segons les pròpies possibilitats, batejar i educar els fills en la fe catòlica. (178).

Cal tenir presents les particulars dificultats inherents a les relacions entre marit i muller, en el que fa referència al respecte de la llibertat religiosa; aquesta pot ser violada tan per pressions indegues per aconseguir el canvi de les conviccions religioses del cònjuge, com per impediments posats a la manifestació lliure de les mateixes en la pràctica religiosa.

En el que es refereix a la forma litúrgica i canònica del matrimoni, els Ordinaris poden fer ús àmpliament de llurs facultats segons les diverses necessitats.

En tractar d'aquestes exigències especials cal posar atenció en aquests punts:

1. en la preparació que convé a aquest tipus de matrimoni, ha de realitzar-se qualsevol esforç raonable per fer comprendre la doctrina catòlica sobre les qualitats i exigències del matrimoni, així com per assegurar-se que en el futur no es produeixin les pressions i els obstacles dels que abans se n'ha fet esment.

2. és de cabdal importància que, amb el suport de la comunitat, la part catòlica resulti envigorada en la seva fe i positivament ajudada a madurar en la comprensió i en la pràctica de la mateixa, per tal que arribi a ser vertader testimoni creïble en la família, a través de la vida mateixa i de la qualitat de l'amor demostrat a l'altre cònjuge i als fills.

Els matrimonis entre catòlics i altres batejats presenten encara en la seva particular fisonomia nombrosos elements que és necessari avaluar i desenrotllar, tant per llur valor intrínsec, com per l'aportació que poden donar al moviment ecumènic. Això és cert sobretot quan ambdós cònjuges són fidels a llurs compromisos religiosos. El baptisme comú i el dinamisme de la gràcia procuren als esposos, en aquests matrimonis, la base i les motivacions per compartir llur unitat en l'esfera dels valors morals i espirituals.

Per tal fi, fins per posar en evidència la importància ecumènica d'aquest matrimoni mixte, viscut plenament en la fe pels dos cònjuges cristians, es deu cercar —a desgrat que no sempre sigui planer— una col·laboració cordial entre el ministre catòlic i el no catòlic, des del moment de la preparació al matrimoni i de les noces.

Pel que fa a la participació del cònjuge no catòlic en la comunió eucarística, se seguiran les normes impartides pel Secretariat per la Unió dels Cristians. (179).

En diverses parts del món s'assisteix avui a l'augment del nombre de matrimonis entre catòlics i no batejats. En molts d'ells, el cònjuge no batejat professa una altra religió, i les seves conviccions han de ser tractades amb respecte, d'acord amb els principis de la Declaració Nostra aetate del Concili Eumènic Vaticà II sobre les relacions amb les religions no cristianes; en no pocs casos, sobretot en les societats secularitzades, la persona no batejada no professa cap mena de religió. Per aquests matrimonis és necessari que les Conferències Episcopals i cada u dels bisbes adoptin adequades mesures pastorals, encaminades a garantir la defensa de la fe del cònjuge catòlic i la tutela del seu lliure exercici, principalment en el que es refereix al deure de fer tot el que es pugui per tal que els fills siguin batejats i educats catòlicament. El cònjuge catòlic deu a més ser ajudat amb tots els mitjans en la seva obligació de donar, al sí de la família cristiana, un testimoniatge de fe i vida catòlica.

(Acabarà en el número vinent)

Pares i puericultors han de desenvolupar una funció mixta per a l'educació dels infants.

tranquil·lament de les vacances. Segons aquesta directora, aquestes situacions tenen el seu afecte en el futur, quan els nivells d'incomunicació pares-fills es fan palesos.

Per descomptat que no tots els pares que porten els fills a la guarderia ho fan per desentendre-se'n. Com diem al principi, la paulatina incorporació de la dona en el món del treball ha accelerat el procés de creació d'aquests centres. "Tant el meu home com jo treballem i no ens queda altre remei que portar la nena a la guarderia. Malgrat tot, li dediquem totes les estones lliures que tenim. Som conscients que hauríem d'estar més hores amb ella, però la nostra situació econòmica no ens ho permet. Tanmateix, en certa manera a la nena li va bé de tenir contacte amb altres criatures. Comença a viure en comunitat i a espavilar-se ella sola. Com que només en tenim una, si estés sempre a casa potser la mimariem massa". Qui així ens parla és M.ª Angels, una noia de 24 anys que és molt conscient de tota aquesta problemàtica.

Comunicació

Allò que defensen insistentment els experts en el tema, puericultores, metges i pedagogs, és que es fa necessari que en tot moment existeixi una comunicació pares-fills. Aquests no poden ser tractats amb indiferència, ni deixar-los arraconats. ¿Com pot conèixer els seus pares un nen que ja de bon matí és a la guarderia, dina fora de casa i no torna fins ben entrada la tarda? S'ha de pensar que a la quitxalla també la cansa la vida col·lectiva i que necessita estones per a la

intimitat i estar en el seu cercle més íntim.

Com molt bé ha dit en diferents ocasions, Lazarine Bergeret, de la Federació internacional per l'educació dels pares, convé explicar clarament a l'infant les raons de la separació. No sempre està en condicions d'entendre el perquè s'allunyen d'ell. Cal també que els pares li demostrin d'alguna manera la satisfacció que senten quan el tornen a veure. Frases com aquesta tranquil·litzen el menut i li donaran la seguretat que la família l'estima: "Mira, ara et deixem ací perquè hem d'anar a treballar. Però, així que puguem, vindrem a buscar-te".

Normalment, aquesta situació de permanència excessiva dels nens a la guarderia es dona amb més freqüència en els grans nuclis urbans que en els rurals. En els pobles la quitxalla sol anar a dinar a casa i passar menys hores tancada. Sempre hi ha la possibilitat de deixar-la una estona a casa d'un familiar. A més, tots sabem que la gran ciutat sempre està més deshumanitzada i que moltes persones es troben terriblement soles, víctimes d'una societat consumista i competitiva en la qual sovint es deixa a un segon terme els valors morals i espirituals.

Canvis en la vida familiar

Tanmateix, per aconseguir un major contacte entre els membres de la família, grans i petits, caldria que canviessin les relacions de producció. S'ha d'anar per la jornada contínua que possibiliti que pare i mare puguin estar més hores a casa. Que la llar no sigui només un dormitori i

un lloc on passar les hores del cap de setmana. S'ha d'aconseguir que sigui un veritable centre de reunió i comunicació entre els membres de la família. Per això també és necessari que a vegades s'avançosin interessos morals i espirituals a d'altres d'econòmics.

Els pares, quan decideixen formar una família, haurien de ser conscients del que van a fer i tenir una escala de valors del que consideren més important. És bo que es

preguntin si han de posar de primer terme els diners o llur felicitat.

Consells per als pares

"És important per als pares que localitzin una guarderia en la qual eduquin els nans i no es limitin a guardar-los. Han de ser conscients que aquests primers anys de la vida de tota persona són molt importants per al seu futur", ha dit a CATALUNYA CRISTIANA Josep Lluís

Rosés. Afirmar, també, que en les guarderies que pertanyen al Patronat, que són unes 30 a Barcelona, es preocupen d'una manera especial dels aspectes psico-pedagògics. Segons ell, aquesta mateixa preocupació existeix a d'altres centres que coneix personalment, encara que a pocs. També insisteix que els pares han de conèixer les instal·lacions dels centres i el personal abans de decidir si hi porten el fill.

Tomàs Puntí

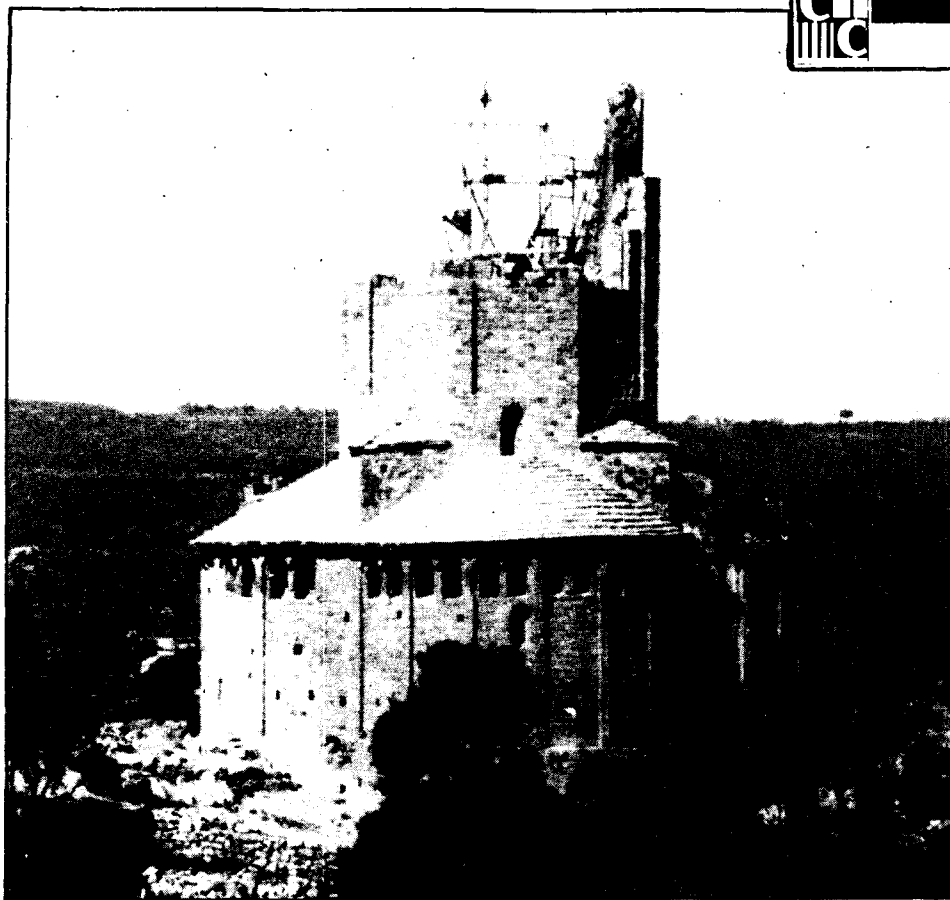

La quitxalla agafa hàbits col·lectius.

URGELL

A. Mirabet

Una conscienciació que partí d'un intent d'espoliar el monument

La restauració de Sant Pere de Ponts, l'obra de tot un poble

Ponts.— Fa sis anys que el poble de Ponts treballa en la recuperació de la seva col·legiata. L'església estava pràcticament ensorrada. La fe i l'amor a l'art han fet que avui hom ja pugui albirar el final d'una obra magnífica. Aquesta història ens l'explica el Sr. Joan Viladot Fontanet, President de l'Associació "Amics de Sant Pere".

—Com va néixer l'Associació "Amics de Sant Pere"?

—Des de mitjans del segle passat la col·legiata de Sant Pere de Ponts estava pràcticament arruïnada per un progressiu abandó agreujat per guerres i malvestats. L'any 1931 va ser declarada "Monument Nacional" de Catalunya per la Generalitat recentment reconstituïda. Després el temple tornà a restar solitari i abandonat. L'Associació nasqué arran d'una sobtada presa de consciència dels pontsicans amb motiu d'un intent d'espoliació arquitectònica. Aquest fet propicià la creació dels "Amics de Sant Pere", els quals tindrien com a finalitat bàsica el vetllar per la conservació del monument. Era rector de Ponts Mn. Daniel Fortuny i alcalde el Sr. Miquel Llaudet. Des de l'any 1975 el poble de Ponts, representat per una colla de ciutadans, ha estat el promotor de la restauració. El coordinador de les obres sempre ha estat el Sr. Ermengol Vidal.

Oberts a tothom

—Qui pot ser soci i quines obligacions tenen?

—Pot ser soci tothom qui vulgui. En crear l'Associació ens imposarem una quota anual que ara oscil·la al voltant de les 500 ptes. La comunitat pontsicana és més

aviat petita, el nombre de socis no és molt elevat. En quant a les obligacions, l'únic que podríem suggerir al soci és la de tenir fe en la felicitat conclusió de les obres.

—Concretament, quines obres de restauració heu realitzat?

—En una primera fase va realitzar-se la neteja de l'interior de la nau i de les parts externes de l'edifici, recollint i classificant tots els materials recuperats. Aquesta tasca va ser realitzada per tot el poble. Els anys successius s'han anat portant a terme diferents obres. En infraestructura cal esmentar la instal·lació d'aigua i electricitat. Els treballs específics en la fàbrica de l'edifici han consistit en tasques de conservació de la volta de canó que estava enfondrada, la reconstrucció de la volta del cimbori i la seva posterior continuació amb la torre vuitabada del campanar. Aquesta esdevé la fase més ambiciosa de l'obra, ja que partint d'indicis arquitectònics ben minsos es tracta de reconstruir un campanar romànic en la seva pràctica totalitat. També s'han dut a terme obres secundàries de neteja i acondicionament dels entorns del paratge.

Ajuts

—Quines ajudes heu rebut de l'Administració?

—A partir d'un ajut inicial, material i tècnic, de l'agrupació "Art en perill", patrocinada per Bankunión, hi ha el del Patrimoni Artístic i el de "La Caixa". L'arquitecte Sr. Sáez organitzà unes jornades sobre arquitectura. Finalment amb motiu del traspàs de competències i serveis a la Generalitat, ens ha

estat concedida una subvenció de quasi cinc milions de ptes. Aquest ajut tècnic i material de la Direcció General del Patrimoni Artístic Català ens fa esperar amb joia la conclusió de les fases més costoses i complexes de les restauracions.

—I quins són els vostres projectes immediats per al futur, quan acabeu la restauració de la Col·legiata?

—Crec que cal considerar en primer lloc l'acabament de la torre del campanar i la restauració de la coberta exterior de la nau amb elements originals. A l'entorn de la Col·legiata també hi ha una sèrie de treballs secundaris que no podem oblidar: el traçat i manteniment de les vies de comunicació que menen al conjunt de Sant Pere i l'acondicionament ecològic del Parc Municipal "Domènec Cardenyes", que també forma part del conjunt.

—Als "Amics de Sant Pere" què us ha mogut: la fe, l'amor a l'art...?

—Potser una conjunció d'ambdues causes! la fe ens ha mantingut sense defalliments en la idea trascendent de l'obra i l'amor a l'art ens ha estimulat constanment a continuar la tasca i honorar així el nostre poble i el seu patrimoni històrico-artístic.

—Apart de la restauració d'un monument, la vostra obra ha enriquit també la vostra personalitat?

—Indiscutiblement. El fet de conjugar el treball quotidià amb els lleures que ens proporciona la reconstrucció, ha originat, des del mestre d'obres, fins al darrer col·laborador, un enriquitment espiritual plethòric de satisfaccions

personals en augment a partir de la simple contemplació de l'obra duta a terme. Un audio-visual recentment estrenat palesa aquesta circumstància i tracta de comunicar al receptor, no solament el fet de la recuperació sinó també la joiosa transcendència del mateix. Des d'aquestes pàgines em plau convidar tothom a visitar Sant Pere de Ponts, amb la seguretat que us plaurà veure reeixit un fragment de la nostra història com a catalans i com a cristians.

Colònies de treball

—En el mapa del patrimoni arquitectònic de la diòcesi hi ha molts monuments ja en runes i altres en un abandó que els condemna a la desaparició: què penseu davant d'això els "Amics de Sant Pere"? Suggeriu alguna solució?

—Crec que cal considerar l'empobriment demogràfic de certes contrades de la diòcesi: Pallars, Alt Urgell... Aquest factor impossibilita lògicament la creació de grups de defensa de l'art, els quals haurien de ser la base autòctona per al redreçament del nostre patrimoni. Malgrat això, a les comarques on no fos possible crear aquestes associacions, caldria que la Generalitat, en col·laboració amb el bisbat, procurés implantar durant les vacances d'estiu el sistema de camps o colònies de treball que tants bons resultats ha assolit a l'estranger i que el nostre govern autònom té previst de posar en pràctica per a contribuir a la salvaguarda de l'ecologia i de l'art de Catalunya.

Moltes gràcies, Sr. Joan.

Antoni Mirabet

SOLSONA

Fermí Manteca

El bisbe Moncadas ha desenvolupat una intensa activitat

50 dies de visita pastoral a l'arxiprestat de Cardona

Cardona.— Durant 50 dies el bisbe de Solsona ha realitzat la visita pastoral a l'arxiprestat de Cardona, tal com informà CA-TALUNYA CRISTIANA al començament de novembre.

Amb una missa presidida pel prelat a l'església parroquial d'aquesta ciutat, finalitzà l'esmentada visita pastoral que ha permès una major comunicació i coneixement entre aquest arxiprestat i el bisbe de la diòcesi. El Dr. Moncadas ha desenvolupat una intensa activitat que ha anat des de nombroses reunions amb les diferents realitats eclesials i humanes, fins a visites als malalts, celebracions dels sagraments, etc.

Aquest arxiprestat presenta una realitat humana diversa on es distingeixen dos sectors importants que són la pagesia i la mineria, amb una societat arrelada en el temps per una banda, i una altra de renovellada per l'afluència dels immigrants. Quant a la realitat pastoral, el fet més evident és l'esforç dut a terme en algunes parròquies pel que fa a la catequització. Igualment cal remarcar els esforços inicials per tal de promoure equips de pastoral familiar. La pastoral del jovent, que durant la visita pastoral ha quedat ben palesa la seva necessitat donada la preocupació d'aquest sector de la societat pel fet religiós, pels neguits humans i socials, s'està refent en els grups del moviment Hora-3. Cal destacar també el treball que fa la parròquia de Cardona en l'educació dels deficients mentals amb l'Escola Nou Camí.

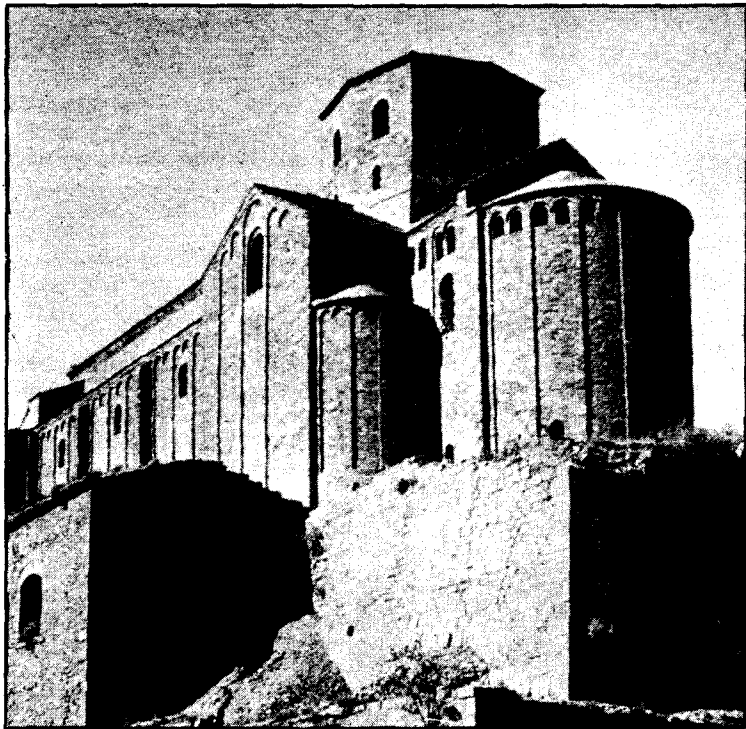
En l'arxiprestat cardoní s'hi troba el conegut Santuari del Miracle, servit per una comunitat benedictina de Montserrat. Ens hem pogut informar que durant la visita pastoral del bisbe de la diòcesi s'ha plantejat la possibilitat de crear la parròquia del Miracle, ja que, de fet, l'activitat que desenvolupa i els condicionaments que hi ha, com és ara una comunitat de fidels continuada, serveis sacramentals, etc., és propi d'una parròquia. Tanmateix, aquesta qüestió sembla que ha restat oberta, perquè s'ha d'escatir, primer, el sentit que ha de tenir una parròquia com a autèntica comunitat que no es limiti a l'aspecte sacramental.

Finalment, cal dir que aquest arxiprestat és servit pastoralment per 8 sacerdots, 4 comunitats de religiosos i religioses, 40 catequistes i 7 grups de pastoral. La demografia, repartida en 13 poblacions, arriba als 7.508 habitants.

Ordenament de les col·lectes diocesanes

Solsona.— Fruit d'una recomanació feta pel Consell del Presbiteri, la Comissió Diocesana de l'Ajuda ha fet públic unes normes de cara a un millor ordenament de les col·lectes diocesanes.

L'ordenament, que començà a ser vigent amb l'any 1982, pre-tén enquadrar totes les jornades,

Arxiprestat de Cardona: 8 sacerdots per a quasi 8.000 habitants.

nombroses i desconnectades entre si, en un marc més ampli que serveixi de catequesi dels fidels. Aquest marc és l'Església, contemplada amb una mirada cap endintre o cap enfora. S'han assenyalat, doncs, els trets o línies de força següents: L'Església Diocesana (dia del seminari, mitjans de comunicació social, acció catòlica i dia pro orantibus), l'Església Universal (dia del Papa, llocs sants, església perseguida, i vocacions), l'Església missionera (domund, santa infància, clergat indígena i diòcesi missionera), i l'Església i la promoció humana (contra la fam, caritats i emigrants). A més, hi ha una iniciativa del Consell del Presbiteri en el sentit d'establir una jornada sobre l'Església Catalana, cosa que el Sr. Bisbe elevarà a la Conferència Episcopal Tarraconense.

De totes les jornades, unes seran catequètiques amb col·lecta i d'altres només seran de catequesi, sense col·lecta. Per altra banda, en la present normativa es determina quines seran amb col·lecta i quines sense, amb unes orientacions pràctiques de cara a l'administració i distribució del resultat econòmic de les jornades i de l'ajuda pastoral i litúrgica que, mitjançant el Full Diocesà, es farà per a una millor catequesi d'aquestes jornades.

El missatge espiritual del Parenostre

Solsona.— La Delegació diocesana de religiosos ha fet públic el programa d'un curs de formació per a les religioses del bisbat, restant obert, però, a les religioses de fora del bisbat.

El temari del curs, dirigit per mossèn Ignasi Montraveta, és "El Parenostre i el seu missatge espiritual" i tindrà lloc al col·legi de les Dominiques de Gironella, a la zona del Llobregat, els dies 16 de gener, 20 de febrer, 27 de març i 8 de maig. Per a la zona del Cardener, les classes s'impartiran al col·legi de les Carme-

lites de la Caritat de Cardona els dies 9 de gener, 13 de febrer, 13 de març i 24 d'abril. La zona Urgell-Segarra tindrà aquest curs de formació a les Carmelites del Santuari de Fàtima de Tàrraga els dies 23 de gener, 4 de febrer, 17 d'abril i 29 de maig.

Quant als recessos per a religioses, organitzats per la mateixa delegació, tindran lloc a la Casa d'Espiritualitat del Miracle, al Solsonès, el dia 28 de febrer, dirigit pel P. Miquel Estradé, i el dia 16 de maig, dirigit pel bisbe Miquel Moncadas.

Els capellans solsonins a Barcelona

Es reuniren els sacerdots de Solsona que treballen a l'arquebisbat de Barcelona amb el bisbe de la diòcesi, Dr. Moncadas, juntament amb el Dr. Guix, bisbe auxiliar de Barcelona, al poble d'Ullastrell.

Aquesta trobada no és la primera que fan els sacerdots solsonins de Barcelona amb el bisbe de la seva diòcesi d'origen. En aquesta d'ara, han assistit no solament els sacerdots incardinats a Barcelona, sinó també aquells que continuen incardinats a Solsona, però que des de fa anys ocupen càrrecs pastorals a la diòcesi barcelonina. Cal remarcar, en aquest sentit, que el Concili Vaticà II parlà de l'ajuda d'una Església particular a una altra, sota la nova figura d'agregació.

Actualment, són 23 els sacerdots diocesans que resideixen fora de la diòcesi; d'aquests, 16 són a Barcelona. En canvi, els incardinats en aquesta última arxidiòcesi són 12 sacerdots.

Sobre aquest tema, el Consell del Presbiteri, en la seva reunió de juny de 1981, tractà sobre la situació d'aquells sacerdots diocesans que treballen a Barcelona i a tal efecte, acordà "urgir que, en un temps prudencial, s'aclareixi l'adscripció canònica dels preveres de la nostra diòcesi residents a Barcelona".

VIC

Miquel Cañellas.

El Dr. Torras i Bages, davant la descristianització de les masses

El doctor Torras posà un frontispici al seu opuscle "El Clero en la vida social moderna". El podríem estendre a tota la seva obra. Es tracta d'unes paraules molt conegudes de sant Vicenç de Lerin: "Ensenya allò mateix que has après, i, en parlar d'una manera nova, no diguis coses noves". Aquesta fou, efectivament, la norma de tota l'activitat intel·lectual del gran bisbe de Vic.

Aquesta és també la norma que presideix el magisteri de l'Església del postconcili Vaticà II. Ho recordava ja el papa Joan XXIII en un dels seus discursos més inoblidables, quan assenyalava la finalitat que es proposava el concili. Aquesta finalitat —deia— no és repetir el que ja sabem i que es troba contingut en les definicions dels concilis anteriors i en els llibres de teologia catòlica, sinó trobar una manera de fer entendre i acceptar al món d'avui aquests principis evangèlics.

Tots els escrits teològics del doctor Torras —i, quin escrit seu hi ha que no sigui teològic?— tenen exactament aquesta mateixa finalitat. Per això la seva teologia és tota predicable. Formata a l'escola de sant Tomàs, deixeble devotíssim del doctor Angèlic, el seu estil és diametralment oposat al que havia adoptat el seu mestre, és a dir, al del tecnicisme de l'escolàstica. Torras i Bages no escriví mai manuals d'escola ni ordenà mai les seves idees en un sistema més o menys lògic. Com diu el doctor Carreras, potser no trobaríem en totes les seves obres un sol sil·logisme ben fet. Partia de la realitat. El movien els problemes vius, les necessitats de la gent que el voltaven.

Una de les realitats bàsiques de què parteix l'obra del doctor Torras és la crisi de la societat en els temps moderns. La societat ja no manté la unitat de pensament i d'acció, centrada en Déu i en el catolicisme, que la caracteritzava en el règim antic de cristianisme. Torras i Bages endevina que, tant si ens plau com no, aquest règim ha passat per a no tornar. Ell observa la realitat que ens volta. Avui la majoria dels cristians són morts espiritualment. Tenen el nom de cristià, però no les obres. La fe antiga ja no il·lumina el món. Abans hi havia milers i milions de màrtirs: ara ens avergonyim de practicar la llei de Déu.

Aquesta visió del nostre món, que trobem en una de les meditacions del seu popular "Mes del Sagrat Cor de Jesús", és força pessimista. Però no es pot negar que és real. Tots ens queixem temps ha de la descristianització de les masses. Davant d'aquest fet, és clar que el règim de cristianisme no pot sostenir-se. Seria absurd. D'una societat poc cristiana no en pot sortir una política,

una legislació, un ordenament polític, fervorosament cristians. Seria com demanar peres a l'om (Obres Completes, ed. Selecta, pà. 1715).

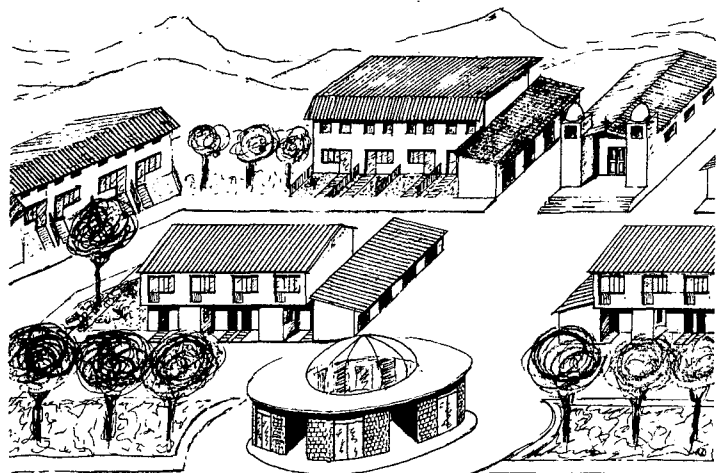
D'aquí ve aquesta altra constatació. Avui, l'autoritat política combat l'Església o creu que no ha de ficar-se en els afers espirituals. No l'ajuda prou en la cristianització del poble (O.C. 1085). L'Església ja no pot acudir al braç secular perquè li faci justícia (Carta al P. Nozalea).

Però la conclusió que treu d'aquests fets no és pas pessimista. I per aquí comença a diferenciar-se profundament d'una escola catòlica de la seva època. No creu que el remei consisteixi a cercar uns puntals per al cristianisme de la societat en la política, en la riquesa o en d'altres forces humanes, inclosa la guerra i la cèlebre catàstrofe prèvia. El zel i la santedat dels catòlics poden i han de regenerar la societat de baix a dalt, com en els primers temps de l'Església. Estima la ciència i totes les forces humanes. Però quan aquestes es giren d'esquena a l'Església, no es desanima, perquè sap que la creu és més forta.

Aquest abandó no és nou: s'ha repetit altres vegades (O.C., 934). Per això és millor treballar en l'engrandiment de l'Església sembrant la llavor evangèlica en l'esperit dels homes, mitjançant l'exercici de l'apostolat, que no pas cercar la seva defensa en el poder polític o militar (O.C., 600).

És en "El Clero en la vida social moderna", obreta escrita el 1888 per orientar els seus germans sacerdots enmig de les divisions dels catòlics d'aquell temps, on totes aquestes idees es troben sintetitzades i aprofundides amb una força extraordinària de convicció. Tant és així, que el doctor Cardó arribà a dir que tots els sacerdots espanyols s'haurien de saber aquest llibre de memòria.

A. Soler Solei

Reconstruir un poble

El 23 de novembre del 1980, uns 16.000 m² del sud d'Itàlia estaven essent afectats per terratrèmols. Van morir uns 3.500 italians, 500.000 foren els damnificats i més de 200 pobles muntanyencs es van destruir. Unes 6.000 persones van desaparèixer i molts ara, no tenen res. Els danys arriben, més o menys a 80 bilions de dòlars, més d'un terç del producte anual d'Itàlia.

El pastor Zarrilli, de l'església evangèlica de Calettri, va declarar: "Els creients no es queixen. Hi ha gent d'aquest poble que diu que Déu no existeix puix que contràriament no hauria permès aquesta catàstrofe. D'altres pensen que Déu els està castigant. Els creients se'n alegren doncs en això hi veuen el compliment de les profecies de la Bíblia. Déu compleix la seva paraula. Ara com ara, estem pregant i no sabem quan podrem reconstruir les nostres llars i les nostres vides."

Immediatament després de la calamitat, totes les nacions del món es compadiren d'aquesta regió de muntanya i donaren milions de dòlars com a ajut. Però, la situació es de tanta magnitud que tots aquests fons es necessiten i es faran servir, abans de res, an les grans ciutats. Diu Luigi Zamarra, enginyer civil que està dirigint un equip que realitza projectes de reconstrucció: "A Nàpols, una de les ciutats del món amb una densitat de població més elevada, hi ha uns 65.000 damnificats. Els pobles més petits hauran d'esperar... potser per res. Ara, quan la reacció inicial del món es va refredant ¿on trobarem ajut?"

A diferència dels perjudicis materials, les afliccions emocionals i psicològiques sofertes pels supervivents són gairebé irreparables. La pèrdua d'éssers estimats —moltes persones han quedat vídues o orfes— ha estat la causa de la poca iniciativa i de les poques ganes de viure dels supervivents.

Gioele Baldari, director nacional d'A.G.A.P.E. a Itàlia, insistí molt en que: "donat que les perspectives de solucions viables són escasses, es fa imprescindible decidir un punt de partida estratègic per fer front a les grans necessitats d'aquesta àrea". I continuà: "crec que els creients tenen una oportunitat única de parlar de l'Evangeli a aquesta gent. Llurs necessitats espirituals són quantioses, com ho són també les seves necessitats emocionals, psicològiques i socials".

Un pla dut a terme per Baldari i els ministeris d'Alfa i Omega a Itàlia, té el propòsit de refer el sentit de solidaritat i de dignitat entre la gent. El pla és reconstruir un poble dels que ha ensorrat el terratrèmol (costarà 1.000.000 de), en el qual hi haurà:

1. Centre Social: que haurà de tenir múltiples propòsits per satisfer les necessitats de la gent.
2. Comerços.
3. Escoles amb guarderia.
4. Cases.
5. Ajuntament.
6. Església.
7. Cooperativa, lloc per treballar conjuntament.

"Campus Crusade for Christ" a Europa ha obert un compte especial, amb la intenció de rebre donatius per a la realització d'aquest projecte. Els que viuen a Estats Units, poden adreçar els seus donatius a "Campus Crusade for Christ, International Accounting, Arrowhead Springs, San Bernardino, Ca. USA 92414". Els d'Europa i altres ministeris poden enviar les seves aportacions a "Campus Crusade for Christ, Am Zielberg, D-7480, Mulheim, BRD; o AGAPE, Diputació 113-115, esc. D, entresol 3.ª Barcelona-15 (Espanya).

Els qui tenen capacitat i estan interessats a oferir-se per la construcció d'aquest projecte, poden demanar més informació a l'Oficina d'Europa.

"No podem solucionar totes les necessitats de la gent, ni per bastir un centre per a la comunitat, ni tan sols de cases per a algunes persones" manifesta el Sr. Stanzial, el director d'Alfa i Omega. "Però una gran tasca comença en coses petites."

Terratrèmol al sud d'Itàlia. Una gran avinentesa per a un ministeri.

Reportatge de Jim Morud, condensat per Debbie Cowden.

Celebració de les XX Jornades de Biblistes de Catalunya

Enguany, i dins els dies nadalencs com ja sol ésser tradicional, s'han reunit els biblistes de Catalunya, i aquesta ha estat la vintena trobada organitzada ja dins el marc legal, des de fa vuit anys, per l'Associació Bíblica de Catalunya, que presideix Mn. Joan Magí.

El llibre del Nou Testament conegut com l'Apocalipsi i, en general, la literatura apocalíptica foren el tema d'estudi de les XX Jornades de Biblistes Catalans, i que s'han desenvolupat a Lloret de Mar, els dies 28, 29 i 30 de desembre propassat.

Per cinquena vegada consecutiva, Lloret de Mar ha acollit fraternalment els biblistes de Catalunya, i l'Obreria de Santa Cristina, pregonament interessada en la promoció cultural de la vila turística ha ajudat econòmicament a la celebració de les Jornades.

Durant la trobada foren presentades sis ponències i quatre comunicacions. Com esdevé ja habitual, en el decurs de les dites jornades, les diferents aportacions es concretaren en l'aspecte positiu del tema general quant a uns textos determinats. Tanmateix, en la primera ponència, Miquel Gallart suggerí unes determinades qüestions sobre l'apocalíptica del Nou Testament, relatives particularment a la necessitat de precisar el concepte d'apocalíptica, a fi

que esdevingués possible la delimitació de l'extensió real del pensament apocalíptic al Nou Testament i alhora la identificació de la seva permanència adhuc a la teologia actual. Enric Cortès va exposar el comentari d'Isaïes 66, en un dels manuscrits recentment descoberts a l'Arxiu Diocesà de Girona, i informà de l'estat actual de la seva investigació quant als esmentats manuscrits. Frederic Raurell, en un estudi sobre la "doxa", amb participació en la vida, al capítol 26 del text grec d'Isaïes, emfasit a la importància del text esmentat ja que sembla que conté la primera referència de la Bíblia a la resurrecció individual. La perspectiva històrica (passat-futur) que es desprèn de Mateu 24, 24b-35 fou remarcada per Armand Puig i Xavier Alegre, en referir-se als escrits llucans, va exposar com Lluc —mentre manté la certesa respecte a la parusia final, afirma que hom no pot saber quan s'esdevindrà. Josep Oriol Tuñí, en la seva reflexió de caràcter metafísic

sobre el quart Evangeli i el temps assenyalà com l'Evangeli de Joan absolutitza la figura històrica de Jesús en presentar-nos-el com trencant els motlles del temps.

Dins les comunicacions fou Damià Roure qui amb referència al motiu apocalíptic de "nova creació", va dir que en la interpretació de sant Pau, hom pot parlar mercès al Crist, d'una nova creació ja present a l'home creient. Ignasi Ricart va precisar la noció del "Regne de Déu" al llibre de l'Apocalipsi, com a manifestació de la sobirania de Déu i del Crist. Madeleine Taradach presentà un assaig de rehabilitació de la integració d'Israel dels simbolismes mítics de les cultures veïnes. En darrer terme, i en una presentació en un magnífic català, fou Gregory Bioomquist qui posà de manifest com la mort del Messies —tal com la trobem al llibre IV d'Esdras i en el seu 7è capítol —serveix a l'autor per a afirmar que aquest món ha de desaparèixer per tal de donar pas a la salvació i al món nou.

En acabar les Jornades, en un clima altament fraternal, hom anuncià pels dies 27, 28 i 29 de desembre del 1982 la celebració que farà ja vint-i-una; el marc geogràfic serà altre cop Lloret de Mar i el tema escollit: "Antropologia i antropologies en el món bíblic".

Concerts a càrrec de la "Coral Al·leluia" de Sabadell

La "Coral Al·leluia" de Sabadell, dirigida pel mestre Pere Puig i Ballonga, i que col·labora eficaçment en molts del actes de la "Fudació Bíblica Evangèlica de Catalunya", oferí dos concerts de música coral religiosa i cançons populars. El primer fou el dia 10 de gener, a l'església de Santa Anna, de Mataró, en un acte que volia recordar el 30è aniversari de la constitució de la comunitat evangèlica mataronina. L'altra audició se celebrarà el dia 23 de gener, també a les 10 del vespre, i a l'església de Santa Cecília, de Barcelona, al Passeig de St. Gervasi.

La "Coral Al·leluia" és afiliada al S.O.C. i no són pas aquestes les primeres audicions que dona en temples catòlics de casa nostra.

dament de reflexió, en la qual tant els protestants com els catòlics tenen l'oportunitat de gaudir d'un temps per a parlar i reflexionar sobre un tema d'actualitat, des de la perspectiva de la fe cristiana.

El matí del dia de Nadal l'església evangèlica rubinenca va disposar precisament d'un espai de trenta minuts a fi de parlar del significat de la Nativitat del Senyor.

Inauguració d'activitats d'un centre especialitzat d'AGAPE

Agape, moviment cristià per a la comunicació de l'Evangeli, inaugura les classes del seu nou Centre d'Ensinistament per a joves cristians, l'11 de gener, i la

lliçó inaugural fou donada per Josep Monells i Mateu, director estatal d'Agape. Hom vol crear en els alumnes un caràcter eminentment cristocèntric. A més de l'ensenyament de tipus intel·lectual, hom vol proporcionar als alumnes d'un autèntic coneixement de les necessitats del país i, consegüentment, l'ensenyament transcendirà a les aules i farà que tota la ciutat esdevingui un lloc d'aprenentatge i ensenyament. Heus ací algunes de les matèries que s'impartiran aquest primer cicle: el Senyoriu del Crist; l'Esperit Sant; la pregària; l'obediència; les Sagrades Escripures; la gràcia i la fe; l'amor; l'autoeducació; la majordomia; el discipulat; el lideratge, i l'Església.

Informacions complementàries a: Agape, Diputació, 113-115, telèfon 253-09-15. Barcelona-15.

Experiència pilot a Ràdio Rubí

Ràdio Rubí ha iniciat una experiència pilot a tot l'Estat espanyol i que ha estat rebuda amb molt d'interès per tots els seus nombrosos oients: l'emissió de dos extensos espais radiofònics, on hi col·laboren les diferents esglésies catòliques i evangèliques de la vila. Un dels dits espais es retransmet a les 6 de la tarda dels dissabtes i té un caire marcadament informatiu; l'altre, és una emissió els matins dels diumenges i té un caràcter volgu-

VIATGES COSMOS

VIATGES A PALESTINA ESPECIALS PER A LA TERCERA EDAT

Dues setmanes de viatge i estància a pensió completa
Excursions i dies lliures alternats, recorrent tota la Palestina i visitant tots els Llocs Sants.
Guia de parla hispana. Hotels-residències molt seleccionats un a Galilea i l'altre a Jerusalem, per facilitar així les visites i fer-les més assequibles.

Preus per a grups de més de 20 persones
60.000 pessetes.

Informació i reserves a VIATGES COSMOS
Enric Granados, 19 - Tel. 254 28 49

La sardana i la dansa

Cardedeu

L'Agrupació Sardanista local ha realitzat recentment el tercer disc amb enregistrament de sardanes dedicades a la vila de Cardedeu. Ha seguit una programació similar a la realitzada en les dues edicions anteriors, de la qual es remarca el concert que efectua a l'església parroquial i en el qual la cobla intèrpret del disc realitza la presentació de les sardanes escollides.

Si bé el sistema d'edició d'aquests discos ja és conegut, potser no hi ha cap altre grup que ho hagi fet ja per tercera vegada, i aquesta xifra honora degudament els entusiastes cardenencs que treballen per la difusió de la sardana. La cobla que interpreta el disc és la Montgrins, que realitza també el concert; i el contingut són deu sardanes originals dels autors Puigferrer, Ramon Rossell, Josep Auferil, Rossend Palmada, Max Havart, Jaume Cristau, Martirià Font, Esteve Palet, novament Ramon Rossell i Miquel Tudela. La sardana d'en Puigferrer —Maria Neus— hi és enregistrada dues vegades, en versió per a cobla i en versió coral, segons lletra de Mn. Pere Ribot.

Salt

L'entitat Salt Sardanista té convocat un concurs fotogràfic sobre els temes "El món de la Sardana" i "El poble de Salt". És de participació totalment lliure, amb obres inèdites, en blanc i negre o color, de dimensions màxima de 40 cm. i mínima de 18 cm. i un número màxim de tres per concursant.

La presentació i identificació són les normals en aquests concursos, amb uns drets

d'inscripció de 100 pessetes (gratuïts pels socis de Salt Sardanista) i lliurament d'obres al carrer Major, n.º 1, estanc, abans del 30 de març proper.

Tres premis de deu, cinc i dues mil cinc-centes pessetes, respectivament, en doble assignació, per les fotografies de blanc-negre i color, respectivament.

Curs de Castanyoles (esclafidors)

El popular instrument, molt localitzat al folklore andalús, té, no obstant, moltes incidències en danses catalanes, principalment en aquelles que provenen de comarques valencianes o de les Illes, i també en el popular Ball de Gitanes, ben arrelat al Principat, a les comarques del Vallès i Maresme.

José de Udaeta és un excel·lent intèrpret de la castanyola (més difícil del que sembla) i ofereix, del 13 de gener al 5 de febrer, un cursset indistintament per a principiants, amateurs o professionals i també amb classes especials per a senyores. Se celebra a l'Estudio Isadora del carrer Ciutat de Balaguer, 60, telèfon 211 97 22 (tardes), on caldrà adreçar-se per a formalitzar la inscripció. Preu total del curs, cinc mil pessetes.

El dia 5 de febrer, a dos quarts de set de la tarda, a la sala d'actes de l'auditori de la Delegació Provincial del Ministeri de Cultura (Mestre Nicolau, 19), José de Udaeta donarà una conferència-concert sobre el tema, i els alumnes que ho desitgin podran fer demostracions de llurs aptituds. L'entrada serà lliure.

Josep Ventura

Fent pinya

Tal com vàrem dir la setmana passada, acabem avui la publicació, de les darreres actuacions de les colles durant l'any 1981, any prolífic en actuacions a més d'ésser molt matiner.

ACTUACIONS:

CASTELLERS D'ALTAFULLA.- A la seva pròpia vila, el dia 18, van descarregar la torre de sis, un castell de sis i pilars de quatre.

LOS BRIVALLS DE CORNUDELLA.- Anaren Al Molar el dia 6 del mes passat, on descarregaren el tres i el quatre de sis i alguns pilars de quatre.

CASTELLERS DE TERRASSA.- El dia 19, a Terrassa, van descarregar un castell de sis i un altre, nets, i pilars de quatre.

VALLS.- Amb motiu d'una exposició d'homenatge a Picasso, el dia 5 de desembre a la pròpia ciutat, les dues colles locals, la Joves i la Vella dels Xiquets de Valls, descarregaren un Pilar de cinc cada una.

ELS NENS DEL VENDRELL.- Fou la darrera colla en actuar, l'any 1981, i ho feu el dia 20 a Platja d'Aro tot descarregant dues Torres de sis, alguns castells de sis i pilars de quatre.

Jaume Casanova "Crossa"

Música

Concert a Marata

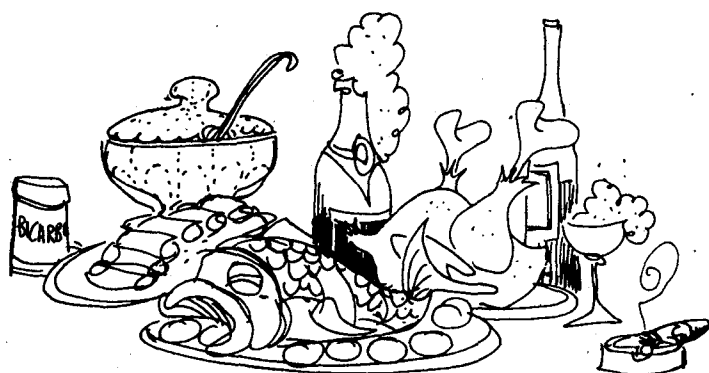
El proper diumenge, dia 17 de gener, a les 10 del matí, a la Parròquia de Santa Coloma de Marata, **Les Franqueses del Vallès**, "EL BARROC A EUROPA", amb Carles Riera. (Flauta de bec i clarinet barroc) i Albert Romani (Clavicèmbal). Interpretaran peces de J.M. Hetteterre Le Romain i F. Couperin (França); d'A. Vivaldi i D. Scarlatti (Itàlia); de G. Ph Telemann i J.S. Bach (Alemanya); Anònima i de G.F. Haendel (Anglaterra) amb reproduccions d'instruments de l'època.

La Coral Riudebitlles a Barcelona

Després de la missa del dia 17, donarà un concert a l'església parroquial de Sant Jordi de Vallcarca, la Coral de Sant Pere de Riudebitlles. S'interpretaran preferentment cançons tradicionals catalanes pròpies de les festes nadalenques.

Cuina

Mª Gloria Muntañola

Pastís de bròquil de la meva mare

1 bròquil gros
3 ous
3 grans d'all

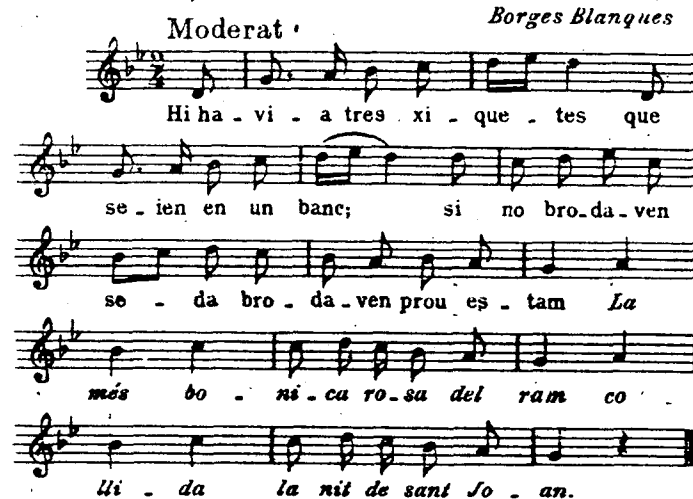
100 gr. de mortadella
6 tomàquets mitjans
pa ratllat

Peleu els troncs del bròquil, talleu-lo a poms i poseu-los a coure amb aigua bullint i sal durant uns 20 minuts, després ja els podeu escórrer; poseu-ho en un recipient i trinxeu-ho amb una cullera de fusta, bateu els ous com per a truita i barregeu-los amb el bròquil, després els alls trinxats fins, barregeu-ho bé; tireu-hi sal. Unteu amb mantega un motlle-flamera, poseu-hi un paper d'alumini al fons, tallat a mida, unteu-lo també i espoleu-ho tot amb pa ratllat, ompliu-lo amb el que hem preparat i poseu-lo a coure al bany maria, 10 minuts damunt del foc i una mitja hora al forn. Deixeu-lo reposar una estona, passeu un ganivet pels costats i buideu-ho a la plàtera de servir. Volteu-ho amb les rodanxes de mortadella, alternant-ho amb els tomàquets fregits.

La partitura setmanal

Presentes de boda

Tonada catalana
Borges Blanques

Es deia l'una a l'altra: "Quan tornarà el galant?"
Respon la més petita: "El meu d'aquí un any?"
Després diu la segona: "No trigarà el meu tant?"
I diu la més grandeta: "Obriu! Quin goig tan gran!"
Ja truquen a la porta: el meu està arribant
en una mula roja i patges al davant."
- "Què tal, què tal, Maria?" - "Què tal, què tal, Joan?"
Sabessis com penava al teu costat no estant!"
"Si fins avui trigava, la causa sols ha estat
que em fessin unes joies que et vull ara ensenyar.
No sé si el que m'agraden a tu agradaran:
són peces d'or obrades no pas per cristians,
un moro y una mora hi han treballat set anys."
- "Ai, ja voldria veure si gaire bé em van!"
- "Jo vull que te les posis només tres cops a l'any:
per Pasqua la florida i Tots Sants i Nadal."

Costums i tradicions

Un xicot molt ferm

Si busqueu en el "Diccionari dels Sants", hi trobareu registrat, el dia 20 de gener, "un xicot molt ferm, poc vestit i ple de forats i de sagetes. Model ideal pels pintors d'avui i de sempre i pacient patró dels arquers, ballers, com també dels tapisers".

Es refereix, naturalment, a sant Sebastià, a qui la Federació Catalana de Tir amb Arc, li demana punteria: "Puix, pel Crist, Roma pagana/ us deixà ferit i las:/ Amb l'arc tens farem diana/ si ens guieu l'impuls del braç". Ho diuen, es clar, a través dels Goigs escrits i musicats per mossèn Antoni Malats.

Un Sebastià poeta —Sánchez Juan— canta al seu patró, que és copatró de la Ciutat Comtal, amb música del reusenc Enric Prats Martí: "Puix que Déu us hi ha inclinat,/ per damunt l'ortiga i l'ona,/ copatré de Barcelona,/ protegiu nostra ciutat".

També és patró o compatré d'altres indrets i se'l venera en molts més encara que no en sigui. A Inca, de les Balears, per exemple, ran d'una epidèmia l'any 1625, es féu un vot de poble. Hi hagué tanta mortalitat que els pocs supervivents cantaven i dansaven amb tons

de plany segons refereixen altres Goigs: "Quan la pesta desolava/ la nostra bella població,/ un estol de gent cantava/ al so de trista cançó..."

De vots de poble recordem els de Calaf, Tàrragona, Sant Feliu de Guíxols... A Tàrragona canten que "en lo temps que a Barcelona/ tan cruel mal afligí,/ d'aquest país no morí/ solament una persona..." i de Sant Feliu de Guíxols, monsenyor Anton Giera explica a "Litúrgia popular": "Per sant Sebastià es feia festa votiva... Es conta que un any per sant Roc, un corb caigué al mig de la plaça i va deixar, a la vila, una espantosa pesta que va durar fins per sant Sebastià. Fins fa pocs anys, en

un balcó de la casa dels Barraquer hi havia un ocellot de ferro forjat, que passava com a representació del corb".

La relació entre els dos sants es reflecteix en el refranyer: "Sant Roc i sant Sebastià, guarden de la pesta i de pecar"; "sant Sebastià i sant Roc, guarden de la pesta i del foc".

Abans, quan es celebraven més festes, la de sant Sebastià era la penúltima de l'hivern: "Sant Sebastià, totes les festes se'n va emportar, menys la de sant Vicenç que li va reganyar les dents", deien a Palafrugell. I al Camp, "Sant Sebastià totes les festes s'emportà, manco la Candelera, que sempre li va al darrera".

El dia s'allarga, encara que va començar per santa Llúcia amb "un pas de puça", per Nadal, amb un "pas de pardal", seguit de sant Esteve amb un "pas de llebre". El de sant Sebastià és més llarg: "Per sant Sebastià un pas de marrà", o "de ca". I més concretament, una hora al dia: "Per sant Sebastià, una hora el dia es va allargar".

També és patró del Gremi de Fabricants de Sabadell, no sé perquè, que li demana salut i feina.

Esteve Busquets i Molas

Racó del llenguatge

Els verbs acabats en —metre—

Hi ha un verb antic, metre, esdevingut arcaisme, que modernament hem substituït per posar o ficar, i que encara subsisteix abundantment sempre amb un prefix.

Aquest verb ha originat una llarga família de disset compostos. Tots aquests verbs tenen la conjugació regular el model de la qual podria ser prometre, per triar-ne un dels més usats. L'única irregularitat l'observem en el participi, que fa promès i no prometet, i així en tots els altres. Alguns, com el model proposat, prometre, tenen una àmplia difusió popular, com són admetre, cometre, comprometre i permetre. Els altres són d'un ús més restringit i hom els reserva per al llenguatge escrit, ja sigui amb pretensions literàries o en fórmules administratives. Així arremetre, demetre, descomprometre, emetre, entremetre, escometre, malmetre, ometre, remetre, retransmetre, sotmetre, trametre, i transmetre.

La versió castellana d'aquests verbs adopta dues terminacions diferents, davant l'única catalana —metre—. Així alguns com el mateix "meter", i "prometer", "someter", "acometer", mentre d'altres, en total cinc, fan "admitir", "permitir", "omitir", "remitir" i "emitir". Això fa que algú pensi, equivocadament, que aquests darrers verbs són de la tercera conjugació, també en català.

Aquesta confusió transcendeix fins i tot al llenguatge escrit i no és estrany trobar frases semblants a aquestes: el local no admiteix més gent; el programa

s'emetrà en directe: en la seva explicació no ha omitit cap detall; que no s'aixequi fins que li remeti la febre; jo no li permetria l'entrada. Aquestes mateixes frases, ben expressades diuen: el local no admet més gent; el programa s'emetrà en directe; en la seva explicació no ha omès cap detall; que no s'aixequi fins que li remeti la febre; jo no li permetria l'entrada.

Dels substantius que resulten de l'acció realitzada d'aquests verbs veiem que n'hi ha que fan com emissió, omissió, transmissió, emissió, i d'altres prenen una altra forma: escomesa, tramesa, arremesa. I alguns se serveixen d'ambdues formes, amb significats diferents com comissió i comesa, promissió i promesa, remissió i remesa. Noteu que en el primer cas porten doble essa escrita i que, per tant, cal pronunciar-les amb so de essa sorda, cosa que se sol oblidar sovint.

El verb remetre, en castellà "remitir", nosaltres el fem servir amb el significat de perdonar els pecats, o bé de disminuir una intensitat. Per enviar, usem preferentment trametre. Penseu en la remissió dels pecats, i en la tramesa d'una comanda.

Perles ortogràfiques

Un xampany català que despèn molts diners en publicitat, ocupa amb una proposta de dinar de Nadal, tota la doble pàgina de La Vanguardia oberta. Si també hagués pagat un corrector no hauria escrit a les postres: Turrans i neules; sinó: Torrons i neules. /

Albert Pera

Literatura

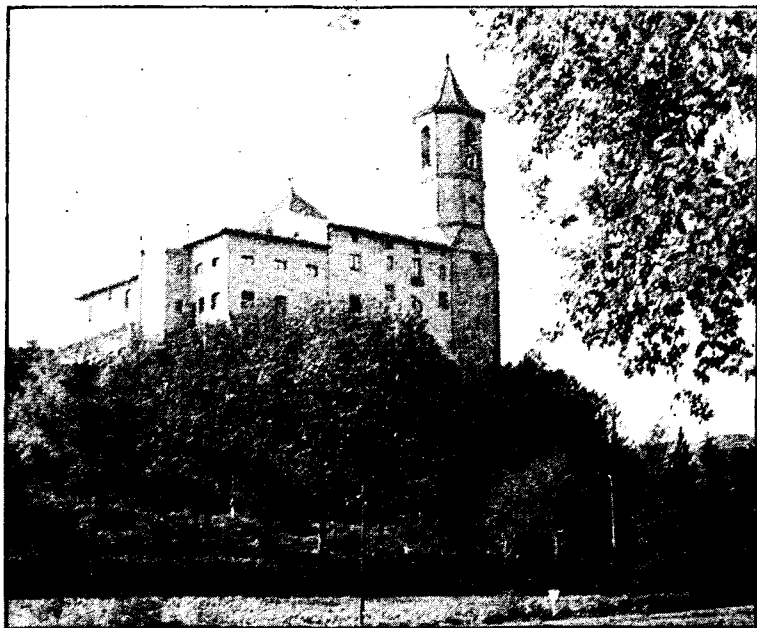
Acostar-se a mossèn Cinto Verdager

Per a divulgar la personalitat de Verdager i donar a conèixer l'obra del nostre poeta més ampliament, s'ha establert un programa per l'any que comença, amb diverses visites al Museu de Vila Joana i d'altres llocs verdagerians.

S'hi inclouen les visites a la Galeria Catalana d'Il·lustrats, vinculada a la història de la literatura catalana, on figura Verdager al costat dels homes que han estat glòria de Catalunya.

Al mateix temps i d'acord amb el Centre Excursionista de Catalunya, podrà inscriure's, aquell que ho desitgi, al curs de Història de la Literatura Catalana, organitzat per aquesta entitat decana de l'excursionisme català, que se celebrarà amb la col·laboració del Museu Verdager. El programa complet d'actes es desenrotllarà des del mes de gener al mes de juny d'aquest any.

Encara que els llocs i actes s'anunciaran oportunament, podem avançar que les visites al Museu Verdager, els dies 7 de febrer i 9 de maig, seran a les 11,30 del matí, davant el Museu, a Vila Joana (baixador Vallvidrera dels FF.CC. de la Generalitat o, en cotxe, per Vallvidrera i carretera de Sant Cugat, desviació al kl. 7, al Museu).

La Gleva, on va residir mossèn Jacint Verdager durant el seu desterrament.

Les visites a la Galeria seran a la mateixa hora. El lloc de trobar-se, pati de l'Acadèmia de Bones Lletres, seu de la Galeria, carrer Bisbe Caçador (entrada per la plaça de Sant Just).

El diumenge dia 7 de març hi haurà una sessió audiovisual al Museu, a les onze del matí.

També es farà una Ruta verdageriana, el dia 4 d'abril, diu-

menge, a la Plana de Vic; i una sessió musical verdageriana, el dia 16 de maig, a la Font de Vila Joana.

Al mes de juliol hi haurà dos actes tradicionals: el dia 10, missa a l'oratori i el dia 13, l'Àpocrip verdageriana que començarà amb una missa a l'antiga església de Vallvidrera, a les onze del matí.

Un llibre

Un interessant resum històric de les relacions Església-Estat

Dintre d'una col·lecció de llibres de butxaca prou interessants i que pretenen donar a conèixer temes molts diversos però interessants per als lectors cristians del moment, apareix un interessant treball de història política i religiosa de Juan María Laboa (1). En aquest llibre es fa una repassada a totes les constitucions que ha tingut l'Estat espanyol, a partir de la Constitució de Bayona atorgada per Josep I, el germà de Napoleó, i especialment a la constitució de Càdis de 1812. Especial interès mereix la situació amb la II República i el règim franquista, ambdós tractats amb força equanimitat.

Finalment el treball es dedica a estudiar la present situació amb la constitució aprovada l'any 1978, que ha significat una separació cordial de l'Estat i l'Església, sense que el primer ignori a la segona i en unes circumstàncies en què els enfrontaments són gairebé inexistents; cosa que contrasta vivament amb els darrers anys del gener Franco. I és que en la dècada dels seixanta se celebra el Concili Vaticà II, que produeix una gran renovació i una nova concepció de les relacions entre l'Església i els estats. Precisament és interessant el darrer capítol del llibre que plan-

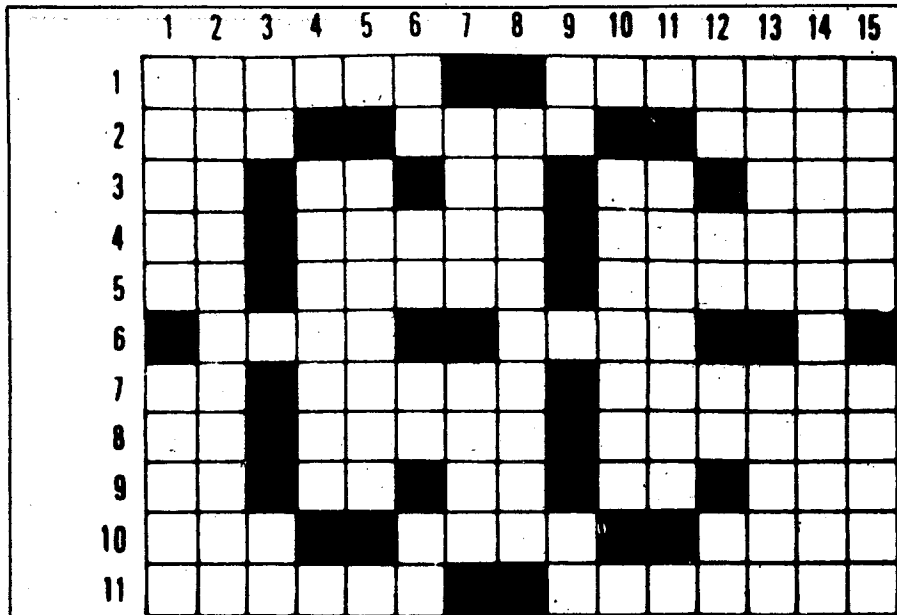

teja la situació de la religió en el constitucionalisme contemporani i no sols en el món catòlic sinó també en el protestant i ortodox tan sovint no mencionat però que té la seva importància en molts estats europeus.

Ferran Camps

(1) Iglesia y Religión en las constituciones españolas. Juan María Laboa. Ediciones Encuentro. Madrid.

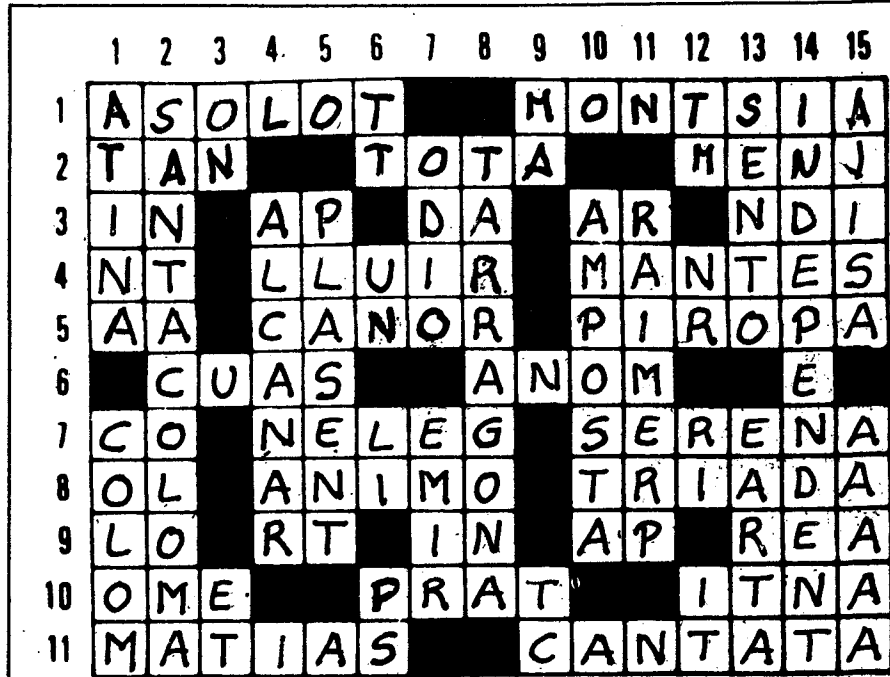
ENCREUATS

- HORIZONTALS:**
- 1.- Cognon d'un gran vigatà. filòsof de renom universal. Municipi de la Comarca del Gironès.
 - 2.- Que té molts diners, Via, viarany. Municipi de l'Alt Urgell
 - 3.- A l'inrevés: nom de lletra. Símbol de molibdè. Matricula de Toledo
 - 4.- Ell transporta (forma poc corrent, però correcta). Aixequem. Ciutat del Canadà província d'Ontario.
 - 5.- Vocal repetida. Ofegat. Districte i ciutat de Romania.
 - 6.- Desgràcies. Antigament: traïdor, bausador. Un
 - 7.- Vila del Solsonès, minucipi de Riner. D'acord amb la llei. Que tene ulls.
 - 8.- Municipi de l'Alta Cerdanya. Moral natural. Tocat amb la llima
 - 9.- Consonants de Lluc. A l'inrevés: Ocell. Preposició. A l'inrevés: Nom de lletra.
 - 10.- Diòcesis catalana. Noè se'n va fer una. A l'inrevés: natural de Renania
 - 11.- Nom de dona. A l'inrevés: llacs.

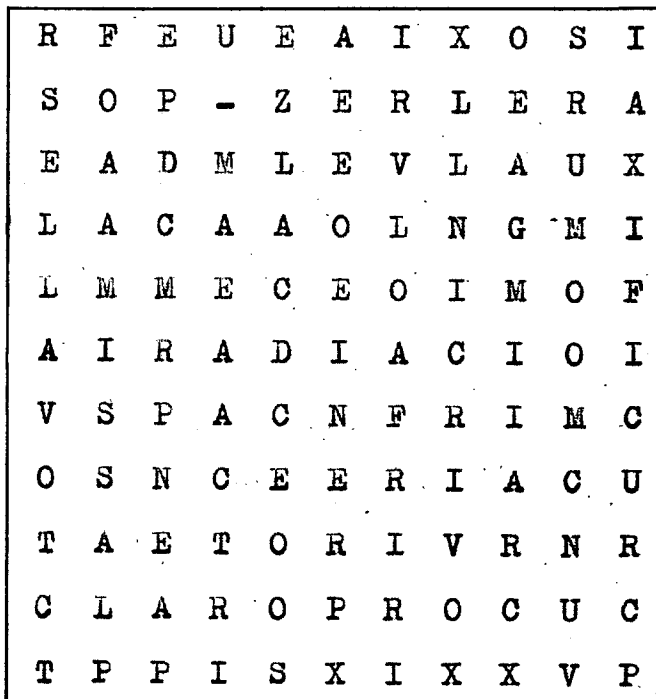
- VERTICALS:**
- 1.- Municipi de La Selva. La..., Comarca catalana.
 - 2.- Municipi de l'Alt Camp.
 - 3.- Nombres romans. Primera vocal. Símbol del crom
 - 4.- Mil. Municipi d'Osona, punt cardinal de ponent.
 - 5.- Punt cardinal. Municipi del Garraf. Nitrogen.
 - 6.- Sense classificar. Inicials de Castelló i Girona. Començament de Girona
 - 7.- Dona que no creu en Déu (pobreta). Ferro endurit amb carbó.
 - 8.- Municipi de la Conca de Barberà.
 - 9.- Símbol del bismut. Primera vocal. Campió.
 - 10.- Punt cardinal. Municipi d'Osona (dues paraules). Lletre que ajuda la ena canviant-li el so.
 - 11.- Punt cardinal de migdia. Municipi d'Osona. Nitrogen.
 - 12.- Gos. Sodi. Liti. Vocal repetida.
 - 13.- Protagonista d'un conte de Les Mil i una Nits, aquell que fregava llàn-ties. El que estima.
 - 14.- Naturals d'una ciutat italiana que té un volcà i moltes cançons (fem)
 - 15.- Comarca Catalana. A l'inrevés: rígids, verticals.

Solució encreuat anterior

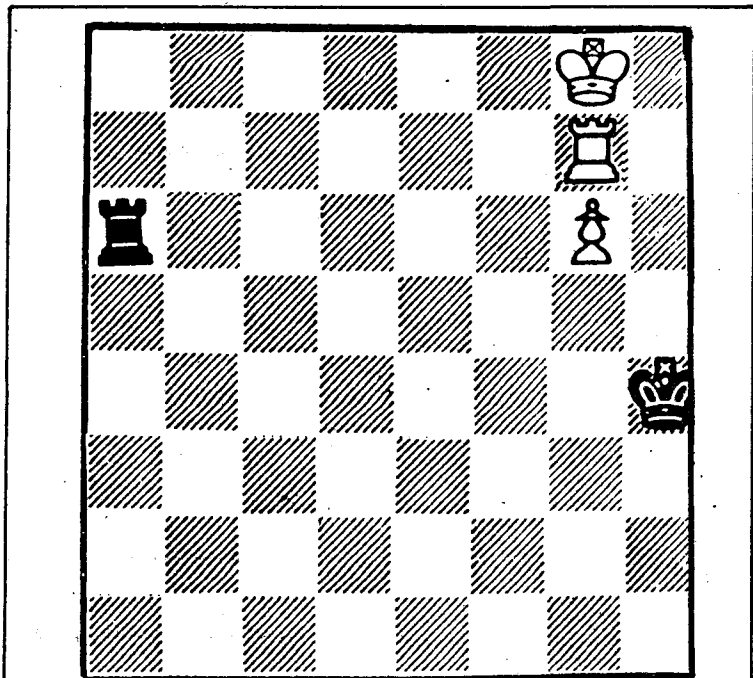

SOPA DE LLETRES

Busqueu dotze noms de coses necessàries per la celebració de la missa. Amb les lletres que sobren trobareu una frase referida per Sant Pau a l'Eucaristia.

ESCACS

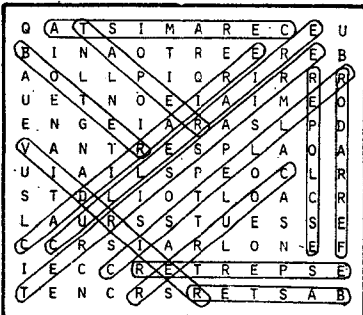

ESCACS

També del txec Dadrle. Qui pot estar segur de no haver jugat una posició com aquesta?
Les blanques guanyen

Solucions número anterior

SOPA DE LLETRES

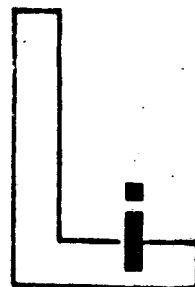
JEROGLIFIC

Vic

Catalunya
Cristiana
Anuncieu-vos aquí

JEROGLIFIC

E1

Quina virtut practiques tot fent Jeroglifics?

AVUI 2.000

Campanya per la consolidació i rellançament del diari

Rbla. Catalunya, 15. T. 318 54 24

EL MÓN VIST DES D'UNA PERSPECTIVA CATALANA

BUTLLETI DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i Cognoms.....

Carrer..... N.º..... Pis.....

Telf..... Població.....

Els prego que em subscriuin al diari "AVUI" a partir del dia 1er. del mes vinent

	TRIMESTRAL	SEMESTRAL	ANUAL
Barcelona-ciutat	2.610,-	5.220,-	10.440,-

Catalunya-Estat espanyol

Correu normal	2.455,-	4.910,-	9.820,-
Correu aeri	2.610,-	5.220,-	10.440,-

DATA I SIGNATURA

Envieu aquest BUTLLETI a:

Campanya AVUI 2000 Rbla. Catalunya, 15 3er. 2a. Barcelona-7

CADECA a TARRAGONA

A la fotografia de dalt, un grup de jugadors infantils de CADECA i familiars a la porta d'entrada de la Seu tarragonina abans de la visita de compliment al senyor Arquebisbe.

A sota, la fotografia de la nostra estada amb el doctor Pont i Gol, després d'haver visitat el lloc del sepulcre on està enterat el que fou estimadíssim prelat català, el doctor Vidal i Barraquer. Junt amb els jugadors, alguns directius de CADECA.

BENJAMINS Grup Maresme

	Punts
C.D. Premia	11
Badalona	10
Vilassar de Mar	8
Argentona	8
Masnou	6
At. Salle Premia	6
Vilassar de Dalt	5
Sp. Vilassar de mar	2
Llaneras	0

BENJAMINS Grup "A"

	Punts
San Gabriel	11
Damm	11
Rapid Hospitalet	10
Trajana	9
Salle Premia	8
A.V. Catalunya	5
Roger de Flor	2
Rapid Nava	0

BENJAMINS Grup "B"

	Punts
Condal	12
Casanovas	11
San Mori	10
Trajana Promesas	9
Cuatro Torres	7
Delfines La Paz	5
Navas	1
F.V. Catalunya	1

ALEVINS

	Punts
Rapid Hospitalet	17
At. Hospitalense	14
Peque. Barcelona	14
Cuatro Torres	13
Condal	10
Casanovas	10
Júpiter	8
Peña Barça. San Sadurn	7
Escuela Gava	7
Montañesa	6
La Palma	6
Camp Blanc	6
Terlenka	4
Peña Blanquiazul Congreso	2
A.V. Catalunya	0

JUVENILS

	Punts
C.D.V. La Paz	14
At. Bellvitge	14
Unió-77	11
Mestral	10
Groovy	8
Celtic-Barça	8
U.D.V. Roquetes	8
Monopol	7
Casanovas	6
Vallvidrera	4
Urrutia	4
Los Piratas	0

INFANTILS

	Punts
Gim. Mercantil	15
Amapolas	14
Júpiter	12
Viviendas Barón Viver	8
La Salut	6
Condal	6
Huracán	5
F.V. Catalunya	5
Gracia	3
At. Minense	3
Peña Barça. San Feliu	3

Avisos i Comunicats

Barcelona

ESTROC (Espai de Trobada amb Crist)

El tema d'aquest mes serà "Les Benaurances". Tots els joves (nois i noies) hi són invitats. Serà dirigit per mossèn Francesc Vilumara, i tindrà lloc el proper dia 17, a l'església del Sm. Sagriment, c/ Aragó 268, bxs., de 9,30 a 13,30. Hi haurà celebració de l'Eucaristia. Per informació: CEDAIR, Aragó 268. Tel. 216 02 13.

Fraternitats de Betània de Carles de Foucauld

El proper dia 24 de gener se celebrarà un dia de desert. El tema de reflexió serà: "La Gràcia que ens ha estat donada per Jesús Salvador nostre". Dirigirà el P. Joan Vidal de l'Oratori de St. Felip Neri. Començarà a les 10 del matí, al c/ Trafalgar, 70, 1er. 1.ª. Tel. 302 71 77. Es prega avisar.

Encontre matrimonial

Les dates de les properes trobades per al 1er. trimestre de 1982, són les següents: GENER, dies 22, 23 i 24 (en català), FEBRER, dies 5, 6 i 7 (en castellà), dies 12, 13 i 14 (en castellà), dies 26, 27 i 28 (en castellà); MARÇ, dies 12, 13 i 14 (en castellà), dies 26, 27 i 28 (en català). La trobada comença el divendres a les 9 del vespre i acaba el diumenge a les 6 de la tarda. Per informació i inscripcions, truqueu a en Jacint i Isabel Barrio, tel. 220 16 05. i a Anton i Pilar Rodriguez, tel. 357 75 48. de Barcelona.

Oficinistes O.C.O.

Rambles, 122 - Barcelona. Curset de Reparació d'Aparells Electrodomèstics, els dijous de 7 a 8,30, del 21 de gener al 25 de febrer. Professor: Jordi Riera.

Dissabte, 6 de febrer, a les 6,30 de la tarda, Vespres i Missa. Seguidament: "Aprendre a viure", una xerrada informal a càrrec del crític de cinema i televisió Joan Francesc de Lasa. Per informació: tel. 317 58 42.

Unió Espiritual de Mares

El proper dia 20 de gener es farà la primera trobada d'aquest 2on. trimestre. Tema de reflexió: "Les condicions de la vida", a càrrec de Jordi Porta. Lloc: Rosselló, 223. Hora: 5,30 de la tarda.

Trobades d'Espiritualitat

Santuari-Parròquia del Cor de Maria, Av. St. Antoni M.ª Claret, 47. Direcció: P. Anton M.ª Vilarrubias i Codina. Dies 23 i 24, Trobada Ordinària. Comença a les 5 de la tarda del dissabte i acaba a les 12 del migdia del diumenge.

Grups d'Oració i d'Amistat

Organitza un RECÉS que es farà a la Casa d'Exercicis de Sarrià, el proper dia 7 de febrer, a les 5 de la tarda, dirigit per mossèn Francesc Muñoz.

Curs de Pastoral Sanitària

Organitzat per les Delegacions diocesanes de Pastoral Sanitària de Catalunya i Balears es farà, del 22 al 27 de febrer, un Curs de Pastoral Sanitària a càrrec d'eminents especialistes en la matèria. El Curs és obert a totes les persones: sacerdots, religioses i laics que treballen en aquest camp. Lloc: Residència "Mater Salvatoris". TIBIDABO. Horari: de les 10 del matí a les 8 de la tarda. Per informació: Sta. Rosa, secretaria de l'Escola U. d'Infermeria. tel. 203 40 00.

Centre de Cultura dels Josepets

Té programades pel 2on. trimestre les següents activitats: Macramé, dilluns de 11 a 1; Esmaltat en fred, dimarts de 4 a 5; Català, dimarts de 5 a 6; Tall i Confecció, divendres de 4 a 6. És obert a tothom. Per informació: Dilluns i dijous, de 6 a 8, c/ De la Torre, 28, àtic, 1.ª. Tel. 217 10 28.

Institut de Teologia i Humanisme (Sala Penyaforç)

L'Escola de Catequesi Bíblica continuarà en aquest 2on. trimestre l'estudi dels temes sobre: "Sant Lluç. Evangeli i Fets dels Apòstols". Els dies 26, 27, 29 i 29 de gener, el professor Miguel del Burgo O.P. parlarà sobre: "El llibre dels Fets dels Apòstols com a font dels orígens del Cristianisme". Horari de 7,30 a 9 del vespre. Lloc: Sala Penyaforç, c/ Bailén, 10. Per informació: Tel. 246 30 00.

Setmana de Pregària per la unitat de les Esglésies

A la parròquia de St. Cugat del Rec, C/ Princesa, 21, del 18 al 25 de gener, se celebrarà paral·lelment la diària. El diumenge, dia 24, serà solemne, dedicada a les religioses. La presidiran el Rdm. Sr. bisbe auxiliar de Barcelona, Dr. Josep M.ª Guix i el Vicari Episcopal de Religioses, mossèn Francesc Muñoz.

DIUMENGE 17

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.00 PARLEM
10.25 EL DIA DEL SENYOR. Retransmissió de la santa Missa
11.20 GENT JOVE
12.10 MIRAR UN CUADRE
12.30 TEMPS I MARCA
14.00 SPORT BILLY
14.30 ESPORTIU
15.00 NOTICIES
15.30 LA PANTERA ROSA
16.00 PRIMERA SESSIÓ: "La pícaro puritana". (1937)
17.35 DIBUIXOS ANIMATS
18.00 PER ART DE MAGIA
18.30 ESQUI
19.00 ESTIU BLAU
19.50 AVANÇAMENT ESPORTIU
20.05 VIATJE A L'HIMALAYA
21.00 NOTICIES
21.15 ESPORTIU
00.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 MIRAMAR
14.10 CLAR I CATALÀ
15.00 D'ACI I D'ALLÀ

CIRCUIT ESTATAL

15.30 L'INCREDIBLE HULK
16.20 FLASH GORDON
17.00 LOU GRANT
18.00 MUSICAL EXPRESS
19.00 LA PORTA DEL MISTERI
20.00 FUTBOL
21.00 MUSICA DE PELLICULES
21.55 REDACCIÓ OBERTA
22.00 LLARGMETRATGE: "De amor también se muere". (1947)
24.10 COMIAT

DILLUNS 18

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 MIRAMAR ESPORTIU
14.25 MIRAMAR
17.00 TOT-I-MÉS

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 FAMILIA
18.30 AVANÇAMENT INFORMATIU
18.35 L'ESTEL BLANC
19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
19.02 POPEYE
19.30 MATT I JENNY
20.00 DIBUIXOS ANIMATS
20.15 ESPORT PER A TOTS
20.30 CONSUM (LA BOSSA I LA VIDA)
21.00 TELEDIARI
21.35 GOL... I AL MUNDIAL 82
22.35 A L'EST DE L'EDEN
23.35 DARRERES NOTICIES

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

18.30 RETRAT DE DONA
19.00 MUSICA EN VIU
19.30 DOCUMENTAL

CIRCUIT ESTATAL

19.57 REDACCIÓ OBERTA
20.00 AVENTURES DE SUPER-RATON
20.30 "ALCORS" (Cultural obert).
21.25 REDACCIÓ OBERTA
21.30 DIALEGs DE MATRIMONI
22.00 ELS MEUS TERRORS PREFERITS
23.45 DESPEDIDA

DIMARTS 19

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 PARLAMENT
14.25 MIRAMAR
17.00 EL CLAU DE LA QUESTIÓ
17.30 TEATRE (Reposició).

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 FAMILIA
18.30 AVANÇAMENT INFORMATIU
18.35 L'ESTEL BLANC
19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
19.02 CIRC
20.00 UN MÓN PER A ELLS
20.30 EL COMPROMIS DE LA LLIBERTAT
21.00 TELEDIARI
21.35 300 MILIONS
22.35 DALLAS
23.35 DARRERES NOTICIES

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.40 LA CUCAFERA
19.15 OBRIR DEBAT

CIRCUIT ESTATAL

19.57 REDACCIÓ OBERTA
20.00 EL CARRO DE LA FARSA
20.30 DOCUMENTAL
21.00 BENNY HILL
21.25 REDACCIÓ OBERTA
21.30 AMUNT I AVALL
22.25 REDACCIÓ OBERTA
22.30 LA VIGILIA DEL NOSTRE TEMPS
23.45 COMIAT

DIMECRES 20

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 TERCENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR
17.00 VIDUA PERÒ NO GAIRE
17.30 CONTRAPUNT

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 FAMILIA
18.30 AVANÇAMENT INFORMATIU
18.35 L'ESTEL BLANC
19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
19.02 MICKY I DONALD
19.30 DEIXEU-ME RESPIRAR
20.00 DOCUMENTAL
21.00 TELEDIARI
21.35 SESSIÓ DE NIT: "Anatomía de un asesinato". (1959)
00.10 DARRERES NOTICIES

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

18.30 DIBUIXOS ANIMATS
18.40 GEOGRAFIA GENERAL
19.00 ESPORT INFANTIL
19.15 PENSADORS CATALANS

CIRCUIT ESTATAL

19.57 REDACCIÓ OBERTA
20.00 ROBINSON
20.30 TELEFILM: "La flauta Mágica".
21.25 REDACCIÓ OBERTA
21.30 EL TESTIMONI
22.25 REDACCIÓ OBERTA
22.30 REALITAT PER...
23.45 COMIAT

DIJOUS 21

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 NYIGO-NYIGO
14.25 MIRAMAR
17.00 OPINIÓ
17.30 VOSTE PREGUNTA

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 FAMILIA
18.30 AVANÇAMENT INFORMATIU
18.35 L'ESTEL BLANC
19.00 EL LIBRO GORDO DE PETETE
19.02 DABADABADA
19.30 BASQUET. Copa d'Europa: Barcelona-Maccabi.
21.00 TELEDIARI
21.35 AQUESTA NIT
22.40 HART I HART
23.40 DARRERES NOTICIES

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

18.30 XOCOLATA DESFETA
19.15 JUSTA LA FUSTA

CIRCUIT ESTATAL

19.57 REDACCIÓ OBERTA
20.00 ELS NOIS DEL 47 A
20.30 ZARABANDA
21.25 REDACCIÓ OBERTA
21.30 LA CAIGUDA DE LES ALIGUES
22.25 REDACCIÓ OBERTA
22.30 MUSICAL
23.45 COMIAT

DIVENDRES 22

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 ART FLASH
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 TEMPS DE SOBRETAULA
16.05 ALTRES COSES
17.40 UN MON FELIÇ
18.05 NOSALTRES
18.55 AVANÇAMENT INFORMATIU
19.00 VEUSE SENSE VEU
20.00 MUSICA, MESTRE
20.25 VAL MES PREVENIR
21.00 TELEDIARI
21.35 TEATRE: "Vivíais a oscuras", de Josep M. Benet i Jornet.

23.30 OBJECTIU
00.20 DARRERES NOTICIES
00.40 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

19.27 REDACCIÓ OBERTA
19.30 LA CLAVE. (Presentació. Llargmetratge).
22.00 REDACCIÓ OBERTA
22.03 LA CLAVE (Col.loqui).
23.45 COMIAT

DISSABTE 23

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.00 LA CUCAFERA
10.30 DIBUIXOS ANIMATS
10.45 GEOGRAFIA GENERAL

CIRCUIT ESTATAL

11.02 PISTA LLIURE
13.00 CONCERT.
14.00 SEUS DEL MUNDIAL
14.30 REVISTA DE TOROS
15.00 NOTICIES
15.30 FUTBOL EN ACCIÓ
16.00 PRIMERA SESSIÓ: "Corazones indomables". (1939)
18.00 ERA UNA VEGADA L'ESPAI
18.25 APLAUSO
19.25 BLA, BLA, BLA
20.00 VERITAT O MENTIRA
20.30 DOCUMENTAL
21.00 NOTICIES
21.20 INFORME SETMANAL
22.30 DISSABTE CINE: "Tocata y fuga de Lolita". (1974)
00.10 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

14.00 MIRAMAR
14.10 EL CASTELL DELS TRES DRAGONS
15.00 BARCELONA TVE

CIRCUIT ESTATAL

15.30 DOCUMENTAL
16.25 SPIDERMAN
17.00 RETRANSMISSIÓ ESPORTIVA.
18.30 POLIESPORTIU
19.35 CINE-CLUB: "Los desnudos y los muertos". (1958)
21.50 REDACCIÓ OBERTA
21.55 TEATRE REAL: Orquestra i Cors de RTVE.
24.00 COMIAT

Fòrum Vergés

C/. Rosselló, 223. Setmana de pregària per la unió dels cristians. Dijous, 21 de gener, a les 8 del vespre, EL MOVIMENT ECUMENIC ACTUAL. Problemes urgents. Conferència a càrrec d'Hèctor Vall S.I.

Centre Passatge

C/. Passatge Mercader, 13 (Mallorca-Balmes). Cada dilluns, de 19 a 20 h. sessions pràctiques de "TAI-CHI salut", (meditació en el moviment i respiració relaxats). Preparació per a una vida espiritual profitosa. Inscripcions: OTE, Tel. 230 64 78.

Setmana de la Unitat 17-25 de gener de 1982

El Centre Ecumènic de Barcelona, en el desig de fomentar la unitat entre els cristians, els invita a participar en els següents actes: **Diumenge, 17**, Celebració de la Litúrgia en ritu bizantí a

la parròquia de St. Gregori Taumaturg (Plaça de St. Gregori Taumaturg s/n), a les 10.30 h. Reunió de pregària ecumènica, presidida per l'Església Anglicana, a l'església del Crist (Sol, 208, Sabadell), a les 18 h. **Dimarts, 19**, Celebració de la Divina Litúrgia de l'Església Ortodoxa Espanyola, C/. Aragó, 181, a les 20 h. **Dijous, 21**, Conferència del P. Hèctor Vall S.I. "El Moviment Ecumènic. Problemes urgents". Fòrum Vergés, Rosselló, 223, a les 20 h. **Divendres, 22**, Pregària Litúrgica interconfessional, presidida conjuntament per l'Església Evangèlica Espanyola i la Parròquia de St. Josep de Calasanc, a l'església evangèlica del C/. Nació, 24, a les 20.30 h. **Dissabte, 23**, Litúrgia de la Paraula, presidida per l'Església Evangèlica Alemanya, conjuntament amb la Parròquia de Sta. Agnès, al C/. Brusi, 91, a les 20 h.

Diumenge, 24, Celebració de la Divina Litúrgia en ritu bizantí, a la parròquia de St. Pere de Figueres (Girona), a les 17 h. **Dilluns, 25**, Litúrgia de la Paraula, presidida per l'Església Anglicana i la Parròquia de la Mare de

Déu de la Bonanova, Plaça de la Bonanova, 12, a les 20.45 h. Per a més informació: Centre Ecumènic de Barcelona, C/. Casp, 49, Barcelona.

Tarragona

Curs sobre actituds i comportament cristià

L'Institut de Teologia de Tarragona organitza un Curs monogràfic sobre "Actituds i comportament cristià". Es farà els dies 18 i 25 de gener; 1, 8, 15 i 22 de febrer, i 1 de març, de 8 a 10 del vespre en el Seminari diocesà. El temari i elenc de professors és el següent: "Hi ha una moral de l'Evangeli?" a càrrec de Josep M.ª Tubau; "Moral teista, moral evangèlica i moral secularitzades", a càrrec de Josep M.ª Tubau; "La consciència i les normes", a càrrec d'Antoni Nello; "L'opció fonamental", a càrrec d'Antoni Nello; "Fe i seguiment de Jesucrist", "Pobresa, llibertat i caritat" i "Educació moral i creixement", a càrrec de Gaspar Mora.

butlleta de subscripció

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms

Adreça Població

D.P.

☐ Trameto les 1.500 ptes. per gir postal.

☐ Incloc un taló barrat per aquest import.

☐ Prego al Banc / Caixa

Agència

que se serveixi domiciliar aquest pagament anual, fins a

nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º

Lloc Data

Signatura

Remetre aquesta butlleta a:
CATALUNYA CRISTIANA, c/. de València, n.º 244.
Barcelona-7

AI "CAVALL FORT"

hi ha una llicó per a nens i nenes amb premis de "la Caixa".

UNA LLENGUA DE PENSIONS
amb premis de "la Caixa"

-JA... FAREM DEMA!

-TANCA LA FINESTRA...
VOLARÀ TOT.

-EM SEMBLA QUE JA...
HE TROBAT.

Voieu participar en el
sorteig dels premis següents?
Una bicicleta DERBI
Un joc de sobretaula
Uns patins
Un joc de tennis
Una capsa d'aquarel·les

-PASSES TU...
PASSO JO?

...VEIG I NO... CREC!

-CARA... CREU?

-NO ÉS CAP GOS PERÒ...
SEMBLA!

-CONVERSA... LECTURA?

Llegiu atentament la norma de llenguatge que tracta de l'ús del pronom ho i de la conjunció o i un cop l'hàgiu entesa copieu en un full de paper les frases que hi ha sota cada il·lustració, tot substituint els punts suspensius pel que hi correspongui d'aquells dos termes gramaticals: HO o bé O.
No us hi deixeu el vostre nom i la vostra adreça i aneu a dur aquest full a qualsevol de les sucursals o agències de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis. Entre totes les respostes correctes rebudes "la Caixa" sortejarà els premis indicats al cap de la pàgina.

Solució i guanyadors del concurs núm. 446.- Voleu dir que hi cabrà... Tu també hi vas... Qui vol jugar a saltar i parar? ...en color o en blanc i negre? No hi he entrat mai... ...de cinc lletres? No hi caic. ...m'ha caigut la pinta dins i no la trobo. ...deixa la guitarra i agafa l'escombra.

Ricard Salvadó i Martí, de Cornellà (un monopati)
Eva M. Teixidor, de Port-Bou (una nina de drap)
Jordi Datzira i Masip, de Manresa (una pilota)
Joan M. Fortuny, de Reus (una bicicleta DERBI)
Mercè González, de Barcelona (una capsa d'aquarel·les)

PATROCINAT PER: CAIXA DE PENSIONS
"la Caixa"